

ଓଡ଼ିଶା ବନାଞ୍ଚଳ ଉନ୍ନୟନ ପ୍ରକଳ୍ପ, ଦ୍ଵିତୀୟ ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ
ଚାଷ ଭିତ୍ତିକ ବନୀକରଣ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ମାର୍ଗଦର୍ଶିକା

ଓଡ଼ିଶା ବନାଞ୍ଚଳ ଉନ୍ନୟନ ପ୍ରକଳ୍ପ-ଦ୍ଵିତୀୟ ପର୍ଯ୍ୟାୟ
ଓଡ଼ିଶା ବନାଞ୍ଚଳ ଉନ୍ନୟନ ସମିତି
ଜଙ୍ଗଲ ଓ ପରିବେଶ ବିଭାଗ, ଓଡ଼ିଶା ସରକାର

ଓଡ଼ିଶା ବନାଞ୍ଚଳ ଉନ୍ନୟନ ପ୍ରକଳ୍ପ
ଦ୍ୱିତୀୟ ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ
ଚାଷ ଭିତ୍ତିକ ବନୀକରଣ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ
ମାର୍ଗଦର୍ଶିକା

ଓଡ଼ିଶା ବନାଞ୍ଚଳ ଉନ୍ନୟନ ପ୍ରକଳ୍ପ-ଦ୍ୱିତୀୟ ପର୍ଯ୍ୟାୟ

ଓଡ଼ିଶା ବନାଞ୍ଚଳ ଉନ୍ନୟନ ସମିତି

ଜଙ୍ଗଲ ଓ ପରିବେଶ ବିଭାଗ, ଓଡ଼ିଶା ସରକାର

ଓଡ଼ିଶା ବନାଞ୍ଚଳ ଉନ୍ନୟନ ପ୍ରକଳ୍ପ
ଦ୍ୱିତୀୟ ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ
ଚାଷ ଭିତ୍ତିକ ବନୀକରଣ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ମାର୍ଗଦର୍ଶିକା

ପ୍ରକାଶକ:

ଓଡ଼ିଶା ବନାଞ୍ଚଳ ଉନ୍ନୟନ ସମିତି
ଏସ୍.ଏଫ୍.ଟି.ଆର୍.ଆଇ କେନ୍ଦ୍ର,
ଘାଟିକିଆ, ଭୁବନେଶ୍ୱର-୭୫୧୦୦୯
ଜଙ୍ଗଲ ଓ ପରିବେଶ ବିଭାଗ ଓଡ଼ିଶା ସରକାର

ମୁଦ୍ରଣ : ଜୁଲାଇ ୨୦୧୯

ଏହି ପୁସ୍ତକର ସଭାଧିକାର
ଓଡ଼ିଶା ବନାଞ୍ଚଳ ଉନ୍ନୟନ ସମିତି ନିକଟରେ ସଂରକ୍ଷିତ

ୱେବସାଇଟ୍:

www.ofsds.in

webmail@ofsdp.org

0674-2386016

ଅଳଂକରଣ ଓ ମୁଦ୍ରଣ:

କେତକୀ ଏଣ୍ଟରପ୍ରାଇଜେସ୍ ପ୍ରା. ଲିଡି.
ୟୁନିଟ୍-ଆର୍ଡ୍ ଆଇ କମ୍ୟୁନିକେସନ୍
ଭୁବନେଶ୍ୱର

ଲଲିତ କୁମାର ତ୍ରିପାଠୀ, ଭାରତୀୟ ବନ ସେବା
ପ୍ରଧାନ ମୁଖ୍ୟ ବନ ସଂରକ୍ଷକ (ପ୍ରକଳ୍ପ) ଏବଂ ପ୍ରକଳ୍ପ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ
ଓଡ଼ିଶା ବନାଞ୍ଚଳ ଉନ୍ନୟନ ସମିତି

ମୁଖବନ୍ଧ

ଓଡ଼ିଶା ବନାଞ୍ଚଳ ଉନ୍ନୟନ ପ୍ରକଳ୍ପ ପ୍ରଥମ ପର୍ଯ୍ୟାୟ ଅଧୀନରେ ୨୦୧୩ ମସିହାରେ ପ୍ରଥମେ ଚାଷ ଭିତ୍ତିକ ବନୀକରଣ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରାଯାଇଥିଲା ଓ ଏହି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର ସୁବିନିଯୋଗ ନିମନ୍ତେ ବିଶଦ ନୀତିନିୟମାବଳୀ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇ ୨୦୧୩ ଠାରୁ ୨୦୧୫ ମସିହାରେ ଚାଷଭିତ୍ତିକ ବନୀକରଣ ଅଧୀନରେ ରାଜ୍ୟର ୧୨ଟି ବନଖଣ୍ଡ ତଥା ଖଣ୍ଡିୟ ପରିଚାଳନା କେନ୍ଦ୍ରର ୧୪,୦୩୧ ଚାଷାଙ୍କ ମୋଟ ୯,୪୮୭ ହେକ୍ଟର ଜମିରେ ବୃକ୍ଷରୋପଣ କରାଯାଇଥିଲା । କୋରାପୁଟ, ଜୟପୁର ଏବଂ ରାୟଗଡ଼ା ବନଖଣ୍ଡର ସର୍ବାଧିକ ଚାଷୀ ଏହି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ ସାମିଲ ହୋଇଥିଲେ ତଥା ହିତାଧିକାରୀଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ୭୬% ଓ ମୋଟ ଜମିର ୮୦% ଏହି ତିନୋଟି ଜିଲ୍ଲାରେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୋଇଥିଲା ।

ବର୍ତ୍ତମାନ ପରିପ୍ରେକ୍ଷାରେ ରାଜ୍ୟର ଜଙ୍ଗଲ କ୍ଷେତ୍ରରେ ପ୍ରାକୃତିକ ସମ୍ବଳର ପାରମ୍ପରିକ ପରିଚାଳନାକୁ ଅଧିକ ଲାଭଦାୟକ, ସୁରକ୍ଷିତ ଏବଂ ପରିବେଶର ଦାୟିତ୍ୱ ସମ୍ପନ୍ନ ବିକଳ ପଦକ୍ଷେପ ସ୍ୱରୂପ କାର୍ଯ୍ୟରତ ଓଡ଼ିଶା ବନାଞ୍ଚଳ ଉନ୍ନୟନ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ-୨ୟ ପର୍ଯ୍ୟାୟର ଚାଷଭିତ୍ତିକ ବନୀକରଣ ଉପାଦାନର ଲକ୍ଷ୍ୟ ଅଟେ ଓ ଜଙ୍ଗଲ ସୀମା ବାହାରେ ଜଙ୍ଗଲ ବୃଦ୍ଧି କରାଯିବା ସହ ପ୍ରକଳ୍ପ ଅଧିନସ୍ଥ ଗ୍ରାମବାସୀ ତଥା ବନ ସୁରକ୍ଷା ସମିତି । ପରିବେଶ ଉନ୍ନୟନ କମିଟି ଗୁଡ଼ିକର ସଭ୍ୟମାନଙ୍କ ଜୀବିକାରେ ଉନ୍ନତି ଆଣିବା ଏହି ଯୋଜନାର ଆଭିମୁଖ୍ୟ ଅଟେ । ପ୍ରକଳ୍ପ ଅଞ୍ଚଳରେ ପ୍ରାୟ ୧୦,୦୦୦ ହିତାଧିକାରୀଙ୍କର ୧୦,୦୦୦ ହେକ୍ଟର ଜମି ଏହି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରିବା ସକାଶେ ପ୍ରକଳ୍ପ ଦାୟିତ୍ୱ ଗ୍ରହଣ କରିଛି । ସ୍ଥାନୀୟ ଅଧିବାସୀଙ୍କ ବର୍ଦ୍ଧିତ ଚାପ ଯୋଗୁଁ ଜମି ତଥା ଜଙ୍ଗଲ ଆଚ୍ଛାଦିତ ପରିମାଣ ହ୍ରାସ ପାଇଥିବା ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଜମିର ବହୁମୁଖୀ ବ୍ୟବହାର ସହ କୃଷି, ଉଦ୍ୟାନ ଭିତ୍ତିକ ଫସଲ ଏବଂ ଗୋଖାଦ୍ୟ ଉପଯୋଗୀ ଗଛ ସହ ବହୁ ଉପକାରୀ ବିଶିଷ୍ଟ ବୃକ୍ଷ ପ୍ରଜାତିକୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରିବା ସକାଶେ ଯଥେଷ୍ଟ ଗୁରୁତ୍ୱ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଛି । ଏହି ଦିଗରେ ଓଡ଼ିଶା ବନାଞ୍ଚଳ ଉନ୍ନୟନ ପ୍ରକଳ୍ପ-ଦ୍ୱିତୀୟ ପର୍ଯ୍ୟାୟ ଅଧିନସ୍ଥ ଚାଷ ଭିତ୍ତିକ ବନୀକରଣ ଉପାଦାନକୁ ଏକ ପ୍ରଚେଷ୍ଟା ରୂପେ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଛି ।

ମୁଁ ଏଠାରେ ଦର୍ଶାଇବାକୁ ଚାହେଁ ଯେ ଓଡ଼ିଶା ବନାଞ୍ଚଳ ଉନ୍ନୟନ ପ୍ରକଳ୍ପ-ଦ୍ୱିତୀୟ ପର୍ଯ୍ୟାୟ ଅଧୀନସ୍ଥ ଚାଷ ଭିତ୍ତିକ ବନୀକରଣ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ ବିଶଦ ଏବଂ ପରିବର୍ତ୍ତିତ ପଦକ୍ଷେପ ଜରିଆରେ ଗ୍ରାମବାସୀଙ୍କ ଜମିରେ କାଷ୍ଠ, ଅଣକାଷ୍ଠ ବନଜାତ ଦ୍ରବ୍ୟ ଏବଂ ଫଳ ଜାତୀୟ ଉଦ୍ଭିଦ ରୋପଣ କରାଯାଇ ପ୍ରାକୃତିକ ସମ୍ବଳର ବିକାଶ ସହ ନିରନ୍ତର ଭରସା ଯୋଗ୍ୟ ଜୀବିକା ସୃଷ୍ଟି ଦିଗରେ ଏହା କାର୍ଯ୍ୟ କରିବ । ଏହା ଏକ ଆନୁଷ୍ଠାନିକ ମଞ୍ଚ ସ୍ୱରୂପ, ସହଯୋଗୀ ଏବଂ ସହଭାଗୀତା ଭିତ୍ତିରେ ଚାଷାଙ୍କ

ବ୍ୟତୀତ ବିଭିନ୍ନ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ଅନୁଷ୍ଠାନ ତଥା ବନ ବିଭାଗ, ଶିଳ୍ପ, ସହଭାଗୀ ସ୍ୱେଚ୍ଛାସେବୀ ସଂସ୍ଥା ଏବଂ ବନ ସୁରକ୍ଷା ସମିତି ଗୋଷ୍ଠୀଙ୍କ ଯଥାସମ୍ପନ୍ନ ଅନୁଯାୟୀ ସହଯୋଗ ସହ ସମୂହ ପ୍ରଚେଷ୍ଟା ଜରିଆରେ ଓଡ଼ିଶା ବନାଞ୍ଚଳ ଉନ୍ନୟନ ପ୍ରକଳ୍ପ-ଦ୍ୱିତୀୟ ପର୍ଯ୍ୟାୟ ଅଧୀନସ୍ଥ ଚାଷଭିତ୍ତିକ ବନୀକରଣ ଉପାଦାନକୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରାଯିବ । ଓଡ଼ିଶା ବନାଞ୍ଚଳ ଉନ୍ନୟନ ପ୍ରକଳ୍ପ-ଦ୍ୱିତୀୟ ପର୍ଯ୍ୟାୟ ଅଧୀନରେ ଚାଷଭିତ୍ତିକ ବନୀକରଣ କ୍ଷେତ୍ରରେ ନିଜର ଅବସ୍ଥିତି ଓ ସମ୍ମତି ଅନୁଯାୟୀ ଖଣ୍ଡୀୟ ପରିଚାଳନା କେନ୍ଦ୍ର ସହ ଅଂଶ ଗ୍ରହଣ ସକାଶେ ବିଭିନ୍ନ ବନ ଭିତ୍ତିକ ଶିଳ୍ପାନୁଷ୍ଠାନ ଗୁଡ଼ିକୁ ଆମନ୍ତ୍ରିତ କରାଯିବ ।

ବିଭିନ୍ନ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ସଂସ୍ଥା, ପ୍ରକଳ୍ପ କାର୍ଯ୍ୟକର୍ତ୍ତା, ବିଭାଗୀୟ ଅଧିକାରୀ, ପ୍ରକଳ୍ପ ଅଞ୍ଚଳସ୍ଥ ଜଙ୍ଗଲ ନିକଟବର୍ତ୍ତୀ ଚାଷୀଙ୍କୁ ଉତ୍ସାହିତ ଓ ଜଡ଼ିତ କରିବା ଲକ୍ଷ୍ୟ ରଖି ଓଡ଼ିଶା ବନାଞ୍ଚଳ ଉନ୍ନୟନ ସମିତିର ପ୍ରକଳ୍ପ ପରିଚାଳନା କେନ୍ଦ୍ର ଚାଷ ଭିତ୍ତିକ ବନୀକରଣ ସକାଶେ ମାର୍ଗଦର୍ଶିକା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିଛି ।

ଓଡ଼ିଶା ବନାଞ୍ଚଳ ଉନ୍ନୟନ ପ୍ରକଳ୍ପ-ଦ୍ୱିତୀୟ ପର୍ଯ୍ୟାୟ ଅଧୀନରେ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଗୁଣାବଳୀ ସହ ଚାଷଭିତ୍ତିକ ବନୀକରଣ ନିମନ୍ତେ ଏକ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ମାର୍ଗଦର୍ଶିକା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇଥିବାରୁ ମୁଁ ଆନନ୍ଦିତ । ଏହି ମାର୍ଗଦର୍ଶିକା ପ୍ରସ୍ତୁତ ଓ ସଂକଳନ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଡା. ମାତା ବିଶ୍ୱାଳ, ଭାରତୀୟ ବନ ସେବା, ଅତିରିକ୍ତ ପ୍ରକଳ୍ପ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ, ଶ୍ରୀମତୀ ପି.ଜେଡ଼. ମେଲ୍ଡୋ, ଭାରତୀୟ ବନ ସେବା, ଅତିରିକ୍ତ ପ୍ରକଳ୍ପ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ, ଶ୍ରୀ ସୁଧାଂଶୁ ଶେଖର ମିଶ୍ର, ଓଡ଼ିଶା ବନ ସେବା (ଏସ୍.ବି.), ଉପ ପ୍ରକଳ୍ପ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ (ସି.ଏମ୍.ଇ.) ଏବଂ ଶ୍ରୀ ତ୍ରିନାଥ ପଟ୍ଟନାୟକ, ବିଷୟବସ୍ତୁ ବିଶେଷଜ୍ଞ (ଆଇ.ଏମ୍.ଇ.)ଙ୍କ ନିଷ୍ଠାପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରଚେଷ୍ଟା ପ୍ରଶଂସାଯୋଗ୍ୟ ଅଟେ । ପ୍ରକଳ୍ପ ପରିଚାଳନା କେନ୍ଦ୍ରର କର୍ମକର୍ତ୍ତା ଏବଂ ପ୍ରକଳ୍ପ ପରିଚାଳନା କମିଟିର ସୁବିଜ୍ଞ ଦଳର ସଭ୍ୟଙ୍କ ଚେଷ୍ଟାକୁ ଧନ୍ୟବାଦ ସହ ସ୍ୱୀକାର କରୁଛି ।

ମୁଁ ଆଶା କରୁଛି ଏହି ମାର୍ଗଦର୍ଶିକା ଓଡ଼ିଶା ବନାଞ୍ଚଳ ଉନ୍ନୟନ ପ୍ରକଳ୍ପ-ଦ୍ୱିତୀୟ ପର୍ଯ୍ୟାୟର ପ୍ରକଳ୍ପ ଅଞ୍ଚଳରେ ଜଙ୍ଗଲ ଉପରେ ନିର୍ଭରଶୀଳ ଗୋଷ୍ଠିର ଆର୍ଥିକ ସଶକ୍ତିକରଣ ସହ ସବୁଜ ଆବରଣ ବୃଦ୍ଧି କ୍ଷେତ୍ରରେ ଉନ୍ନତି ଆଣିବାରେ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ସଂସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକୁ ସହାୟକ ହେବ । ମୁଁ ନିଶ୍ଚିତ ଏହି ପୁସ୍ତିକା ଅନ୍ୟ ବିଭାଗ ଗୁଡ଼ିକର ସହଯୋଗ ସହ ଓଡ଼ିଶା ବନାଞ୍ଚଳ ଉନ୍ନୟନ ପ୍ରକଳ୍ପ-ଦ୍ୱିତୀୟ ପର୍ଯ୍ୟାୟ ଅଧିନର କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଜରିଆରେ ଚାଷଭିତ୍ତିକ ବନୀକରଣର ଆଶାନୁରୂପ ଫଳାଫଳକୁ ଉରାନ୍ୱିତ କରିବ ।

ଲଳିତ କୁମାର ତିଓରୀ, ଭାରତୀୟ ବନ ସେବା
ପ୍ରଧାନ ମୁଖ୍ୟ ବନସଂରକ୍ଷକ (ପ୍ରକଳ୍ପ)- ତଥା-ପ୍ରକଳ୍ପ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ

ଡଃ ମିତା ବିଶ୍ୱାଳ, ଭାରତୀୟ ବନ ସେବା
 ଅତିରିକ୍ତ ପ୍ରଧାନ ମୁଖ୍ୟ ବନ ସଂରକ୍ଷକ ଏବଂ ଅତିରିକ୍ତ ପ୍ରକଳ୍ପ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ
 ଓଡ଼ିଶା ବନାଞ୍ଚଳ ଉନ୍ନୟନ ସମିତି

ପ୍ରାକ୍ କଥନ

ବନୀକରଣ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଜରିଆରେ ଜଙ୍ଗଲ ଆହ୍ଲାଦିତ ଅଞ୍ଚଳର ବୃଦ୍ଧି ନିମନ୍ତେ ଅତିରିକ୍ତ ଜମିର ଅନୁପଲବ୍ଧି ଏକ ମୁଖ୍ୟବିଷୟ ଅଟେ । ଏଣୁ ଉକ୍ତ ଅତିରିକ୍ତ ଜମି ପାଇବା ସକାଶେ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଜମିର ବ୍ୟବହାର ଏକ ବିକଳ ଅଟେ । ଏଣୁ ଉକ୍ତ ଅତିରିକ୍ତ ଜମି ପାଇବା ସକାଶେ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଜମିରେ ଚାଷାମାନେ ପତିତ ଜମି ବା ଜମିହୁତାରେ ବୃକ୍ଷରୋପଣ କରି କାଠ ଓ ଜାଳେଣି ଚାହିଦାକୁ ପୂରଣ କରିବା ସକାଶେ ଆଗଭର ହୋଇଥାନ୍ତି ।

ଜଙ୍ଗଲ ଜମି ବାହାରେ ଏହିଭଳି ବନୀକରଣ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ସକାଶେ ବିଭିନ୍ନ କିସମର ଚାଷ ଭିତ୍ତିକ ବନୀକରଣର ନମୁନା ଦେଖର ବିଭିନ୍ନ ଅଞ୍ଚଳର ସୃଷ୍ଟି କରାଯାଇଛି ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ମଧ୍ୟ ହୋଇପାରିଛି । ଏଣୁ ଜଳବାୟୁ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଏବଂ ପ୍ରାକୃତିକ ବିପର୍ଯ୍ୟୟରୁ ମୁକ୍ତି ପାଇବା ସକାଶେ ଚାଷୀ ତଥା ଗ୍ରାମବାସୀଙ୍କ ସହମତି ଭିତ୍ତିରେ ଚାଷ ଭିତ୍ତିକ ବନୀକରଣ ଏକ ଉପଯୁକ୍ତ ପଦକ୍ଷେପ । ଏହାଦ୍ୱାରା ଚାଷଭିତ୍ତିକ ବନୀକରଣ ଜନିତ ଗଛର କାଠ ବ୍ୟବସାୟ ତଥା ଅନ୍ୟ ଦ୍ରବ୍ୟ ଭିତ୍ତିକ ଆର୍ଥିକ ବ୍ୟବସାୟ ସୁଯୋଗ ଜରିଆରେ ଗ୍ରାମୀଣ ରୋଜଗାର ଏବଂ ଗ୍ରାମ୍ୟ ଉନ୍ନୟନ କ୍ଷେତ୍ରରେ ସହାୟକ ହୋଇପାରିବ ।

ଓଡ଼ିଶା ବନାଞ୍ଚଳ ଉନ୍ନୟନ ପ୍ରକଳ୍ପ-ପ୍ରଥମ ପର୍ଯ୍ୟାୟ ଅଧୀନରେ ଚାଷ ଭିତ୍ତିକ ବନୀକରଣ ଏକ ସଞ୍ଚୟ ଯୋଜନାରୁ ଆରମ୍ଭ କରାଯାଇଥିଲା । ଓଡ଼ିଶା ବନାଞ୍ଚଳ ଉନ୍ନୟନ ପ୍ରକଳ୍ପ-ପ୍ରଥମ ପର୍ଯ୍ୟାୟର ୧ ୨ ଗୋଟି ବନଖଣ୍ଡରେ ଏହି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର ସହଭାଗୀ ଶିଳ୍ପାନୁଷ୍ଠାନ ସହ ସଫଳ ହୋଇଥିଲା । ଏହାକୁ ଭିତ୍ତି କରି ଓଡ଼ିଶା ବନାଞ୍ଚଳ ଉନ୍ନୟନ ପ୍ରକଳ୍ପ-ଦ୍ୱିତୀୟ ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ଏହି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମକୁ ଏକ ମୁଖ୍ୟ ଉପାଦାନ ରୂପେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରାଯାଇଛି । ଯୁଗ୍ମ ବନ ପରିଚାଳନା ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଜମିରେ ବୃକ୍ଷରୋପଣ କରିବା ସହ ଉକ୍ତ ଜଙ୍ଗଲର ପୁନରୁଦ୍ଧାର କରିବା ଓଡ଼ିଶା ବନାଞ୍ଚଳ ଉନ୍ନୟନ ପ୍ରକଳ୍ପ ଦ୍ୱିତୀୟ ଅଧିକାରୀ ଏହି ଉପାଦାନର ମୂଳଲକ୍ଷ୍ୟ ଅଟେ ।

ଚାଷଭିତ୍ତିକ ବନୀକରଣ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଜରିଆରେ ଜଙ୍ଗଲ ସୀମା ବାହାରେ ବୃକ୍ଷରାଜିର ବୃଦ୍ଧି କରିବା ଓଡ଼ିଶା ବନାଞ୍ଚଳ ଉନ୍ନୟନ ପ୍ରକଳ୍ପର ଦ୍ୱିତୀୟ ପର୍ଯ୍ୟାୟର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଅଟେ । ଏହାର ଅବଦାନ ସ୍ୱରୂପ ବନ ସୁରକ୍ଷା ସମିତି (VSS) / ପରିବେଶ ଉନ୍ନୟନ କମିଟି (EDS) ସତ୍ୟମାନଙ୍କର ଆର୍ଥିକ ଉପାର୍ଜନ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଉତ୍ପୁତ ମଧ୍ୟ ସମ୍ପର୍କ ହୋଇପାରିବ । ପ୍ରକଳ୍ପ ଅଞ୍ଚଳରେ ୧୦,୦୦୦ ହେକ୍ଟର ଏହି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଜରିଆରେ ବିନିଯୋଗ କରିବା ସକାଶେ ପ୍ରକଳ୍ପ ଲକ୍ଷ୍ୟ ଧାର୍ଯ୍ୟ କରାଯାଇଛି । ଓଡ଼ିଶା ବନାଞ୍ଚଳ ଉନ୍ନୟନ ପ୍ରକଳ୍ପ-ଦ୍ୱିତୀୟ ଅଧିକାରୀ ଚାଷ ଭିତ୍ତିକ ବନୀକରଣ ନୀତିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ କାଷ୍ଠ / କୃଷି-ଉଦ୍ୟାନ ଭିତ୍ତିକ ନମୁନା ପ୍ରତି ବିଶେଷ ଦୃଷ୍ଟି ଦିଆଯାଇଛି । ଅଣୁଯୋଜନା ପ୍ରସ୍ତୁତି ସମୟରେ ପ୍ରତ୍ୟେକ

ବନ ସୁରକ୍ଷା ସମିତିର ବିଭିନ୍ନ ଚାଷ ଭିତ୍ତିକ ବନୀକରଣ ନମୁନାର ଆବଶ୍ୟକତା ଓ ସମ୍ଭାବନା ବିଷୟରେ ବନ ସୁରକ୍ଷା ସମିତି / ପରିବେଶ ଉନ୍ନୟନ କମିଟିର କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ଦଳ ସହ ଆଲୋଚନା କାନ୍ଦାଇଛି ଏବଂ ଗ୍ରାମଗୁଡ଼ିକରେ ହିତାଧିକାରୀ ଚୟନ ନିମନ୍ତେ ପଦକ୍ଷେପ ନିଆଯାଇଛି । ଓଡ଼ିଶା ବନାଞ୍ଚଳ ଉନ୍ନୟନ ପ୍ରକଳ୍ପ-ଦ୍ୱିତୀୟ ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ୫ ଗୋଟି ବିଭିନ୍ନ ଚାଷ ଭିତ୍ତିକ ବନୀକରଣ ନମୁନା ଗ୍ରହଣ କରିବା ନିମନ୍ତେ ପ୍ରସ୍ତାବ ରହିଅଛି ଯଥା- (୧) କୃଷି-ଉଦ୍ୟାନ-ବନୀକରଣ (ମିଶ୍ରିତ) ନମୁନା (୨) କାଷ୍ଠ ଉତ୍ପାଦନ ଜନିତ ନମୁନା (୩) କାଗଜ ମଣ୍ଡଳ ସକାଶେ କାଷ୍ଠ ଉତ୍ପାଦନ ଜନିତ ନମୁନା (୪) ଉଦ୍ୟାନ- ଲଘୁ ବନଜାତ ଦ୍ରବ୍ୟ ଉତ୍ପାଦନ ଜନିତ ନମୁନା ଏବଂ (୫) ଜମି ହୁଡ଼ା - ବନ୍ଧରେ ବନୀକରଣ ଜନିତ ନମୁନା ।

ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଜମିରେ କାଠ, ଲଘୁବନଜାତ ପଦାର୍ଥ ଏବଂ ଫଳ ଜାତିର ଉଦ୍ଭିଦ ରୋପଣ କରି ପ୍ରାକୃତିକ ସମ୍ବଳର ବିକାଶ କରିବା ସହ ନିରନ୍ତର ଜୀବିକା ଉପାର୍ଜନ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଏକ ଆନୁଷ୍ଠାନିକ ପୃଷ୍ଠଭୂମି ସୃଷ୍ଟି କରିବା ଓଡ଼ିଶା ବନାଞ୍ଚଳ ଉନ୍ନୟନ ପ୍ରକଳ୍ପ-ଦ୍ୱିତୀୟ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଚାଷ ଭିତ୍ତିକ ବନୀକରଣର ପ୍ରମୁଖ କୌଶଳ ଅଟେ ।

ଏହି ଉପାଦାନକୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବା ସକାଶେ ଓଡ଼ିଶା ବନାଞ୍ଚଳ ଉନ୍ନୟନ ପ୍ରକଳ୍ପ-ଦ୍ୱିତୀୟ ପ୍ରକଳ୍ପ ପରିଚାଳନା କେନ୍ଦ୍ର ବିଭିନ୍ନ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ସଂସ୍ଥା, ଗବେଷଣା ଅନୁଷ୍ଠାନର ପ୍ରତିନିଧି, କାଗଜ କଳ, ଶିକ୍ଷାଗତ ଅନୁଷ୍ଠାନ, ସ୍ୱେଚ୍ଛାସେବୀ ଅନୁଷ୍ଠାନ ଓ ଅନ୍ୟ ସରକାରୀ ଅନୁଷ୍ଠାନ ଯଥା - ଉଦ୍ୟାନ ବିଭାଗ ସହ ବିଭିନ୍ନ ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ଆଲୋଚନା ଆରମ୍ଭ କରିଛନ୍ତି । ଏହିପରି ବିଶଦ ଆଲୋଚନା ପରେ ଓଡ଼ିଶା ବନାଞ୍ଚଳ ଉନ୍ନୟନ ପ୍ରକଳ୍ପ-ଦ୍ୱିତୀୟର ପ୍ରକଳ୍ପ ପରିଚାଳନା କେନ୍ଦ୍ର ଏହି ମୁଖ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମକୁ ରୂପାୟନ କରିବା ନିମନ୍ତେ ଚାଷ ଭିତ୍ତିକ ବନୀକରଣ ସମ୍ପନ୍ନ ନୀତି ନିୟମାବଳୀ ସମୂହକୁ ନେଇ ଏକ ମାର୍ଗଦର୍ଶିକା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିଅଛି । ଉକ୍ତ ମାର୍ଗଦର୍ଶିକା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ପ୍ରକ୍ରିୟାର ମୁଖ୍ୟ ବିଷୟଗୁଡ଼ିକ ତଥା ହିତାଧିକାରୀ ଚାଷୀ ଚୟନ, କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର କୌଶଳ, କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ଅନୁଷ୍ଠାନମାନଙ୍କର ଦାୟିତ୍ୱ ଏବଂ ପରିଚାଳନା ତଥା ସମୀକ୍ଷା ପ୍ରକ୍ରିୟା ବିଷୟରେ ସମସ୍ତ ବିବରଣୀକୁ ପ୍ରତିପାଦନ କରିଅଛି । ଉକ୍ତ ମାର୍ଗଦର୍ଶିକାରେ ଚାଷୀମାନଙ୍କ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ପ୍ରୋତ୍ସାହନ ରାଶି ସମ୍ବନ୍ଧରେ ବର୍ଣ୍ଣନା କରାଯାଇଅଛି । ଚାଷ ଭିତ୍ତିକ ବନୀକରଣ ଉପାଦାନଗୁଡ଼ିକର ବିବରଣୀକୁ ମଧ୍ୟ ସମ୍ବନ୍ଧ କରାଯାଇଅଛି ।

ଓଡ଼ିଶା ବନାଞ୍ଚଳ ଉନ୍ନୟନ ପ୍ରକଳ୍ପ-ଦ୍ୱିତୀୟ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଚାଷଭିତ୍ତିକ ବନୀକରଣ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର ମାର୍ଗଦର୍ଶିକା, ପ୍ରକଳ୍ପ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ଶ୍ରୀମୁଖ ଏଲ୍.କେ.ତିଢ଼ା, ଆଇ.ଏଫ୍.ଏସ୍.ଏସ୍. ତତ୍ତ୍ୱାବଧାନରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇଅଛି । ଏହି ନୀତି ନିୟମାବଳୀ ପ୍ରସ୍ତୁତିରେ ପ୍ରକଳ୍ପ ପରିଚାଳନା କେନ୍ଦ୍ରର ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରବୀଣ ବ୍ୟକ୍ତି ବିଶେଷଙ୍କ ନିଷ୍ପାପର ଅବଦାନ ମଧ୍ୟ ଉକ୍ତ ପ୍ରଶଂସନୀୟ ଅଟେ । ଆଶାକରେ ଏହି ମୂଲ୍ୟବାନ ପୁସ୍ତକ ଓଡ଼ିଶା ବନାଞ୍ଚଳ ଉନ୍ନୟନ ପ୍ରକଳ୍ପ-ଦ୍ୱିତୀୟର କାର୍ଯ୍ୟକାରୀତା କ୍ଷେତ୍ରରେ ପ୍ରକଳ୍ପ ପରିଚାଳନା କେନ୍ଦ୍ର, ଖଣ୍ଡାୟ ପରିଚାଳନା କେନ୍ଦ୍ର ଏବଂ କ୍ଷେତ୍ର ପରିଚାଳନା କେନ୍ଦ୍ରଗୁଡ଼ିକୁ ବେଶ ସହାୟକ ହେବ । ପ୍ରକଳ୍ପର ସର୍ବାଙ୍ଗୀନ ସଫଳତା ନିମନ୍ତେ ମୋର ଶୁଭେଚ୍ଛା ।

ଡଃ. ମିତା ବିଶ୍ୱାଳ, ଭାରତୀୟ ବନ ସେବା

ସୂଚୀପତ୍ର

୧.	ସମୁଦାୟ ସମୀକ୍ଷା	୯
୨.	ପୃଷ୍ଠଭୂମି	୯
୩.	ବର୍ତ୍ତମାନ ପ୍ରସ୍ତାବ	୯
୪.	ଚାଷ ଭିତ୍ତିକ ବନୀକରଣ ଆଗକୁ ନେବାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ	୧୦
୫.	ଓଡ଼ିଶା ବନାଞ୍ଚଳ ଉନ୍ନୟନ ପ୍ରକଳ୍ପ-ୱିଡ଼ଜିଏଡ଼ ଅଧୀନରେ ଚାଷ ଭିତ୍ତିକ ବନୀକରଣ ପଦକ୍ଷେପ ଓ ମୂଳସୂତ୍ର	୧୦
୬.	ହିତାଧିକାରୀ ଚାଷୀଙ୍କ ଚିହ୍ନଟ ସକାଶେ ଆବଶ୍ୟକ ଗୁଣାବଳୀ	୧୧
୭.	କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ସକାଶେ ପଦକ୍ଷେପ	୧୨
୮.	ବିନିଯୋଗ ପ୍ରକ୍ରିୟା	୧୪
୮.୧	ଆନୁଷ୍ଠାନିକ ବ୍ୟବସ୍ଥାକରଣ	୧୪
୮.୨	ବନ ସୁରକ୍ଷା ସମିତି ଚୟନ	୧୪
୮.୩	ଚାଷୀମାନଙ୍କ ଚୟନ	୧୫
୮.୪	ସଚେତନତା ସୃଷ୍ଟି	୧୫
୮.୫	ଚାରା ଉଦ୍ୟାନ ପ୍ରସ୍ତୁତି କରିବା / ରୋପଣ ନିମିତ୍ତ ଚାରାର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିବା	୧୬
୮.୬	ବୃକ୍ଷରୋପଣ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ	୧୬
୯.	କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ଅନୁଷ୍ଠାନ (Stakeholders) ମାନଙ୍କର ଦାୟିତ୍ୱ	୧୬
୧୦.	ଚାଷଭିତ୍ତିକ ବନୀକରଣର ବିଭିନ୍ନ ନମୁନା	୧୮
୧୧.	ଚାଷୀଙ୍କୁ ପ୍ରୋତ୍ସାହନ ରାଶି	୨୦
୧୨.	ପରିଚାଳନା ଏବଂ ସମୀକ୍ଷା	୨୨

ଏନେକ୍ଚର:

ଏନେକ୍ଚର-I (A): କୃଷି ଉଦ୍ୟାନ ବନୀକରଣ (ମିଶ୍ରିତ) - ଚାଷ ଭିତ୍ତିକ ବନୀକରଣ ସକାଶେ ହେକ୍ଚର ପିଛା ଧାର୍ଯ୍ୟ ଖର୍ଚ୍ଚ ମୂଲ୍ୟ	୨୫
ଏନେକ୍ଚର-I (B): କୃଷି-ଉଦ୍ୟାନ-ବନୀକରଣ (ମିଶ୍ରିତ)- ଚାଷ ଭିତ୍ତିକ ବନୀକରଣ ହେକ୍ଚର ଜମି ଉପସ୍ଥାପନା ନମୁନା	୨୫
ଏନେକ୍ଚର-II (A): ଚାଷ ଭିତ୍ତିକ ବନୀକରଣ (କାଠ ଉତ୍ପାଦନ ନିମିତ୍ତ) ବୃକ୍ଷ ରୋପଣ ସକାଶେ ହେକ୍ଚର ପିଛା ଧାର୍ଯ୍ୟ ଖର୍ଚ୍ଚ ମୂଲ୍ୟ	୨୫
ଏନେକ୍ଚର-II(B): ଚାଷ ଭିତ୍ତିକ ବନୀକରଣ (କାଠ ଉତ୍ପାଦନ ନିମିତ୍ତ ବୃକ୍ଷରୋପଣ) ହେକ୍ଚର ଜମି ଉପସ୍ଥାପନା ନମୁନା	୨୬
ଏନେକ୍ଚର-III (A): ଚାଷ ଭିତ୍ତିକ ବନୀକରଣ (କାଗଜ ମଞ୍ଚ କାଠ ନିମିତ୍ତ ବୃକ୍ଷରୋପଣ) ସକାଶେ ହେକ୍ଚର ପିଛା ଧାର୍ଯ୍ୟ ଖର୍ଚ୍ଚ ମୂଲ୍ୟ	୨୭
ଏନେକ୍ଚର-III (B): ଚାଷ ଭିତ୍ତିକ ବନୀକରଣ (କାଗଜ ମଞ୍ଚ ସକାଶେ, କାଠ ଉତ୍ପାଦନ ନିମିତ୍ତ ବୃକ୍ଷରୋପଣ) ୧ ହେକ୍ଚର ଜମି ଉପସ୍ଥାପନା ନମୁନା	୨୮
ଏନେକ୍ଚର-IV (A): ଚାଷ ଭିତ୍ତିକ ବନୀକରଣ (ଉଦ୍ୟାନ ଅଣକାଷ ବନଜାତ ଦ୍ରବ୍ୟ) ସକାଶେ ହେକ୍ଚର ପିଛା ଧାର୍ଯ୍ୟ ଖର୍ଚ୍ଚ ମୂଲ୍ୟ	୨୯
ଏନେକ୍ଚର-IV (B): ଚାଷ ଭିତ୍ତିକ ବନୀକରଣ (ଉଦ୍ୟାନ-ଅଣକାଷ ବନଜାତ ଦ୍ରବ୍ୟ ନମୁନା) ୧ ହେକ୍ଚର ଜମି ଉପସ୍ଥାପନା ନମୁନା	୩୦
ଏନେକ୍ଚର-V (A): ଚାଷ ଭିତ୍ତିକ ବନୀକରଣ (ଜମି ହୁଡ଼ା / ବନ୍ଧରେ ବୃକ୍ଷ ରୋପଣ) ସକାଶେ ହେକ୍ଚର ପିଛା ଧାର୍ଯ୍ୟ ଖର୍ଚ୍ଚ ମୂଲ୍ୟ	୩୧
ଏନେକ୍ଚର-V (B): ଚାଷ ଭିତ୍ତିକ ବନୀକରଣ (ଜମି ହୁଡ଼ା / ବନ୍ଧ ନମୁନା) ୧ ହେକ୍ଚର ଜମି ଉପସ୍ଥାପନା ନମୁନା	୩୨
ଏନେକ୍ଚର-VI: ଓଡ଼ିଶା ବନାଞ୍ଚଳ ଉନ୍ନୟନ ପ୍ରକଳ୍ପ ଅଧୀନରେ ଚାଷ ଭିତ୍ତିକ ବନୀକରଣ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ବନ ସୁରକ୍ଷା ସମିତି ସହ ରେଜିଷ୍ଟ୍ରାଭୁକ୍ତ କରିବା ସକାଶେ ଦରଖାସ୍ତ	୩୩
ଏନେକ୍ଚର-VII: ଚାଷୀଙ୍କ ନିକଟରେ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ଜନିତ ଦଲିଲର ଆକୃତି	୩୪
ଏନେକ୍ଚର-VIII: ଚାଷ ଭିତ୍ତିକ ବନୀକରଣ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ତଥ୍ୟ (କ୍ଷେତ୍ରୀୟ ପରିଚାଳନା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ/ଏଫ.ଏମ୍.ୟୁ) ଦ୍ଵାରା ଲେଖାଯିବ	୩୫
ଏପେଣ୍ଡିକ୍ଚୁ-1: ଚାଷ ଭିତ୍ତିକ ବନୀକରଣ ହିତାଧିକାରୀଙ୍କ ବିବରଣୀ :	୩୫

୧. ସମୁଦାୟ ସମୀକ୍ଷା

ଓଡ଼ିଶା ବନାଞ୍ଚଳ ଉନ୍ନୟନ ପ୍ରକଳ୍ପ ଦ୍ୱିତୀୟ ପର୍ଯ୍ୟାୟ ମୁଖ୍ୟତଃ ଓଡ଼ିଶା ବନାଞ୍ଚଳ ଉନ୍ନୟନ ସମିତି (OFSDS) ମାଧ୍ୟମରେ ରାଜ୍ୟର ଦଶଗୋଟି ରାଜସ୍ୱ ଜିଲ୍ଲାରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ବାରଗୋଟି ବନଖଣ୍ଡ ଓ ଦୁଇଗୋଟି (ବନ୍ୟପ୍ରାଣୀ) ବନଖଣ୍ଡରେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୋଇଆସୁଛି । ଜଙ୍ଗଲ ପରିବେଶ / ପରିସଂସ୍କାର ଅଭିବୃଦ୍ଧି ଘଟାଇବା ସହ ଜୈବବିବିଧତା ସଂରକ୍ଷଣ ସଙ୍ଗେସଙ୍ଗେ ସ୍ଥାନୀୟବାସିନ୍ଦାଙ୍କ ଜୀବିକା ଉପାର୍ଜନର ସ୍ଥାୟିତ୍ୱ ଆଣିବା ଉଚ୍ଚ ପ୍ରକଳ୍ପର ପ୍ରଧାନ ଲକ୍ଷ୍ୟ ଅଟେ ।

ଓଡ଼ିଶା ବନାକରଣ କ୍ଷେତ୍ରରେ ପାରମ୍ପରିକ ପ୍ରାକୃତିକ ସମ୍ବଳ ପରିଚାଳନର ଏକ ଲାଭଦାୟକ ବିକଳ୍ପ ସୃଷ୍ଟି କରିବା ବର୍ତ୍ତମାନ କାର୍ଯ୍ୟରତ ଓଡ଼ିଶା ବନାଞ୍ଚଳ ଉନ୍ନୟନ ପ୍ରକଳ୍ପ (ଦ୍ୱିତୀୟ ପର୍ଯ୍ୟାୟ)ର ଉପାଦାନ ତଥା ଚାଷ ଭିତ୍ତିକ ବନାକରଣର ଲକ୍ଷ୍ୟ ଅଟେ । ଜଙ୍ଗଲ ସୀମା ବାହାରେ ଅରଣ୍ୟ ଆବରଣର ବୃଦ୍ଧି ଆଣିବା ଏହାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଏବଂ ଏହାର ଅବଦାନ ସ୍ୱରୂପ ସ୍ଥାନୀୟ ବନ ସୁରକ୍ଷା ସମିତି / ପରିବେଶ ଉନ୍ନୟନ କମିଟିର ସଭ୍ୟମାନଙ୍କ ଜୀବିକାରେ ଉନ୍ନତି ଘଟିପାରିବ । ଦଶ ହଜାର ହିତାଧିକାରୀଙ୍କ ସକାଶେ ଦଶହଜାର ହେକ୍ଟର ଜମିକୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରିବା ଏହି ପ୍ରକଳ୍ପର ଲକ୍ଷ୍ୟ । ସ୍ଥାନୀୟ ଅଧିବାସୀଙ୍କ ଚାପକୁ ନଜର ରଖି ପ୍ରକଳ୍ପ ଅଞ୍ଚଳ ଜମିରେ କୃଷି, ଉଦ୍ୟାନ ଭିତ୍ତିକ ଏବଂ ଗୋଖାଦ୍ୟ ଉପଯୋଗୀ ଫସଲ ସହ ବହୁମୁଖୀ ବୃକ୍ଷରାଜିକୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରିବା ନେଇ ଯଥେଷ୍ଟ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦିଆଯାଇଅଛି । ଏହି ଦିଗରେ ଓଡ଼ିଶା ବନାଞ୍ଚଳ ଉନ୍ନୟନ ପ୍ରକଳ୍ପ-ଦ୍ୱିତୀୟର ଚାଷ ଭିତ୍ତିକ ବନାକରଣ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଏକ ସୁଚିନ୍ତିତ ପଦକ୍ଷେପ ।

୨. ପୃଷ୍ଠଭୂମି

ଓଡ଼ିଶା ବନାଞ୍ଚଳ ଉନ୍ନୟନ ପ୍ରକଳ୍ପ ପ୍ରଥମ ପର୍ଯ୍ୟାୟର ଅନୁମୋଦନକ୍ରମେ ୨୦୧୩ ମସିହାରେ ଚାଷ ଭିତ୍ତିକ ବନାକରଣ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମକୁ ଆରମ୍ଭ କରାଯାଇଥିଲା । ଉଚ୍ଚ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର ସୁପରିଚାଳନା ସକାଶେ ଓଡ଼ିଶା ବନାଞ୍ଚଳ ଉନ୍ନୟନ ପ୍ରକଳ୍ପ ଦ୍ୱାରା ବିଶଦ ନୀତି ନିୟମ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇଥିଲା । ୨୦୧୩ ଠାରୁ ୨୦୧୫ ମସିହା ମଧ୍ୟରେ ୧୨ ଗୋଟି ବନଖଣ୍ଡ ଅଧିନରେ ଥିବା ୮୦୧ ବନ ସୁରକ୍ଷା ସମିତିରେ ୧୪,୦୩୧ ଚାଷୀଙ୍କର ମୋଟ ୯,୪୮୭ ହେକ୍ଟର ଜମିରେ ଚାଷ ଭିତ୍ତିକ ବନାକରଣ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ହୋଇଥିଲା । କୋରାପୁଟ, ଜୟପୁର ଏବଂ ରାୟଗଡ଼ା ବନଖଣ୍ଡର ସର୍ବାଧିକ ଚାଷୀ ଏହି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ ସାମିଲ ହୋଇଥିଲେ ତଥା ହିତାଧିକାରୀଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ୭୬% ଓ ମୋଟ ଜମିର ୮୦% ଏହି ତିନୋଟି ଜିଲ୍ଲାରେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୋଇଥିଲା । କାଗଜ କଳ ସକାଶେ ମଞ୍ଚ ଯୋଗାଇବା ନିମନ୍ତେ ଓଡ଼ିଶା ବନାଞ୍ଚଳ ଉନ୍ନୟନ ପ୍ରକଳ୍ପ-ପ୍ରଥମ ପର୍ଯ୍ୟାୟ ତରଫରୁ କୋରାପୁଟ, ଜୟପୁର ଏବଂ ରାୟଗଡ଼ା ବନଖଣ୍ଡରେ ଚାଷୀଙ୍କର ଜମିରେ ନୀଳଗିରି ଗଛର କଲମି ପ୍ରଜନନ ନିମନ୍ତେ ଜେ.କେ. ପେପର ମିଲ ସହ ସଫଳ ରୂପେ ଯୋଗାଯୋଗ କରାଯାଇଥିଲା । ବନ ବିଭାଗ ହିତାଧିକାରୀ ଚାଷୀମାନଙ୍କୁ ଜ୍ଞାନକୌଶଳ ତଥା ବଜାର ସହ ସଂଯୋଗୀକରଣ ନିମନ୍ତେ ତ୍ରିପାକ୍ଷିକ ଚୁକ୍ତିନାମା ରାଜି କରାଯାଇଥିଲା ।

୩. ବର୍ତ୍ତମାନ ପ୍ରସ୍ତାବ

ଜଙ୍ଗଲ ସୀମା ବାହାରେ ଅରଣ୍ୟର ଆବରଣ ବୃଦ୍ଧି ଆଣିବା ସହ ସ୍ଥାନୀୟ ବନ ସୁରକ୍ଷା ସମିତି / ପରିବେଶ ଉନ୍ନୟନ କମିଟିର ସଭ୍ୟମାନଙ୍କ ଜୀବିକାରେ ଉନ୍ନତି ଆଣିବା ଓଡ଼ିଶା ବନାଞ୍ଚଳ ଉନ୍ନୟନ ପ୍ରକଳ୍ପ (ଦ୍ୱିତୀୟ ପର୍ଯ୍ୟାୟ)ର ଏହି ଉପାଦାନ ତଥା ଚାଷ ଭିତ୍ତିକ ବନାକରଣର ଲକ୍ଷ୍ୟ ଅଟେ । ପ୍ରକଳ୍ପ ଅଞ୍ଚଳରେ ଉଚ୍ଚ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଜରିଆରେ ୧୦,୦୦୦ ହେକ୍ଟର ଜମିରେ ଏହାକୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବା ପାଇଁ ଲକ୍ଷ୍ୟ ଧାର୍ଯ୍ୟ କରାଯାଇଛି । ଓଡ଼ିଶା ବନାଞ୍ଚଳ ଉନ୍ନୟନ ପ୍ରକଳ୍ପ (ପ୍ରଥମ ପର୍ଯ୍ୟାୟ) ଜରିଆରେ ଚାଷ ଭିତ୍ତିକ ବନାକରଣ ସକାଶେ ନଭେମ୍ବର

୨୦୧୨ ମସିହାରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ନୀତି ନିୟମାବଳୀକୁ ଭିତ୍ତି କରି କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବା ସକାଶେ ଯୋଜନା କରାଯାଇଅଛି । ବର୍ତ୍ତମାନ ଓଡ଼ିଶା ବନାଞ୍ଚଳ ଉନ୍ନୟନ ପ୍ରକଳ୍ପ-ଦ୍ୱିତୀୟର ଚାଷ ଭିତ୍ତିକ ବନୀକରଣ ନୀତି ନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ କାଷ୍ଠ / କୃଷି ଉଦ୍ୟାନ ଚାଷ ନମୁନା ଉପରେ ପ୍ରକଳ୍ପ ଆଲୋଚନା କରାଯାଇଛି । ଓଡ଼ିଶା ବନାଞ୍ଚଳ ଉନ୍ନୟନ ପ୍ରକଳ୍ପ-ଦ୍ୱିତୀୟ ଅଣୁଯୋଜନା ନୀତି ନିୟମାବଳୀର ସାରଣୀ ସଂଖ୍ୟା ୩୦ (Appendix-I / ପରିଶିଷ୍ଟ-୧)ରେ ଦର୍ଶାଯାଇଥିବା ନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ଅଣୁଯୋଜନା ପସ୍ତୁତି ସମୟରେ ଗ୍ରାମଗୁଡ଼ିକରେ ବିଭିନ୍ନ ଚାଷ ଭିତ୍ତିକ ବନୀକରଣ ନମୁନାର ସମ୍ଭାବନା ଓ ଏହାର ଆବଶ୍ୟକତାକୁ ଆଲୋଚନା କରି ହିତାଧିକାରୀ ଚିହ୍ନଟ କରିବା ସକାଶେ ବନ ସୁରକ୍ଷା ସମିତି/ପରିବେଶ ଉନ୍ନୟନ କମିଟି କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ଯୋଜନା ଦଳକୁ ପରାମର୍ଶ ଦିଆଯାଇଛି । ବିଭିନ୍ନ ଚାଷ ଭିତ୍ତିକ ବନୀକରଣ ନମୁନା ଜନିତ ବୃକ୍ଷ ରୋପଣ ବିଷୟରେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ଯୋଜନା ଦଳକୁ ପରାମର୍ଶ ଦିଆଯାଇଛି । ବିଭିନ୍ନ ଚାଷ ଭିତ୍ତିକ ବନୀକରଣ ନମୁନା ଜନିତ ବୃକ୍ଷରୋପଣ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବା ସକାଶେ ବନାଞ୍ଚଳ ତଥା ବନଖଣ୍ଡ ଅନୁଯାୟୀ ତାଲିକା ପ୍ରସ୍ତୁତି କରାଯିବ ।

୪. ଚାଷ ଭିତ୍ତିକ ବନୀକରଣ ଆଗକୁ ନେବାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ

ବନ ସୁରକ୍ଷା ସମିତିକୁ ଯୁଗ୍ମ ବନ ପରିଚାଳନା ରୂପରେଖରେ ନିଜ ଜମିରେ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ତଥା ଚାଷ ଭିତ୍ତିକ ବୃକ୍ଷରୋପଣରେ ଉତ୍ସାହିତ କରିବା ସହ ଉତ୍ପାଦନ ଜଙ୍ଗଲର ପୁନରୁଦ୍ଧାର କରିବା ଓଡ଼ିଶା ବନାଞ୍ଚଳ ଉନ୍ନୟନ ପ୍ରକଳ୍ପ (ଦ୍ୱିତୀୟ ପର୍ଯ୍ୟାୟ)ର ଚାଷ ଭିତ୍ତିକ ବନୀକରଣ ଉପାଦାନର ଲକ୍ଷ୍ୟ ଅଟେ । ବିଶଦ ଭାବେ ଏହି ଲକ୍ଷ୍ୟ ଗୁଡ଼ିକ ହେଲା:

- କ. ସ୍ଥାନୀୟ ବାସୀଙ୍କ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଜମିରୁ ଛୋଟ ବଡ଼ କାଠ, ଜାଲେଣୀ, ଗଛ ପତ୍ର ଇତ୍ୟାଦିର ଚାହିଦା ମେଣ୍ଟେଇବା ସହିତ ରୋଜଗାର ବୃଦ୍ଧି କରିବା ସଙ୍ଗେସଙ୍ଗେ ନିକଟସ୍ଥ ଉତ୍ପାଦନ ଜଙ୍ଗଲ ଉପରେ ବୋଧକୁ ହ୍ରାସ କରିବା ।
- ଖ. ଯବକ୍ଷାରଜାନ ସଂଗ୍ରହ କରିପାରୁଥିବା ତଥା ଡାଲି ଜାତୀୟ ଉଦ୍ଭିଦ ସହ ଅନ୍ୟ ଫସଲ ଚାଷ କରି ଜମିର ଉର୍ବରତାକୁ ପୁନରୁଦ୍ଧାର କରିବା ।
- ଗ. ବୃକ୍ଷ ରୋପଣକୁ ଏକ ନିର୍ଭରଯୋଗ୍ୟ ଉଦ୍ୟୋଗ ରୂପେ ସୃଷ୍ଟି କରିବା ସକାଶେ ଚାଷୀମାନଙ୍କ ଦକ୍ଷତା ବୃଦ୍ଧି କରିବା ।
- ଘ. ଚାଷ ଭିତ୍ତିକ ବନୀକରଣ ନମୁନାରେ ବୃକ୍ଷରୋପଣ କରି ସରକାରୀ - ଘରୋଇ-ଗୋଷ୍ଠୀ ସହଭାଗୀତା ସ୍ଥାପନ କରିବା ।
- ଙ. ସ୍ଥାନୀୟ ପରିବେଶର ଉନ୍ନତି ଘଟାଇବା ।

୫. ଓଡ଼ିଶା ବନାଞ୍ଚଳ ଉନ୍ନୟନ ପ୍ରକଳ୍ପ-ଦ୍ୱିତୀୟ ଅଧୀନରେ ଚାଷ ଭିତ୍ତିକ ବନୀକରଣ ପଦକ୍ଷେପ ଓ ମୂଳସୂତ୍ର

ନିଜ ଜମିରେ କାଠ, ଅଣକାଷ ବନଜାତ ପଦାର୍ଥ ଓ ଫଳ ଜାତିୟ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ଜରିଆରେ ସ୍ଥାୟୀ ଓ ନିର୍ଭରଯୋଗ୍ୟ ଜୀବିକା ଉପାର୍ଜନ ସକାଶେ କ୍ଷେତ୍ର ପ୍ରସ୍ତୁତି କରି ପ୍ରାକୃତିକ ସମ୍ବଳର ବିକାଶ ସୃଷ୍ଟି କରିବା ଓଡ଼ିଶା ବନାଞ୍ଚଳ ଉନ୍ନୟନ ପ୍ରକଳ୍ପ-ଦ୍ୱିତୀୟର ଚାଷ ଭିତ୍ତିକ ବନୀକରଣ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର ମୂଳ ଆଦିମୁଖ୍ୟ ଅଟେ ।

ଓଡ଼ିଶା ବନାଞ୍ଚଳ ଉନ୍ନୟନ ପ୍ରକଳ୍ପ-ଦ୍ୱିତୀୟର ଚାଷ ଭିତ୍ତିକ ବନୀକରଣ ପଦକ୍ଷେପର ମୂଳ ସୂତ୍ର ଗୁଡ଼ିକ ନିମ୍ନମତେ ଦର୍ଶାଗଲା:

- କ. ବନ ସୁରକ୍ଷା ସମିତି ଜରିଆରେ ଦଳଗତ ଭାବେ ଚାଷ ଭିତ୍ତିକ ବନୀକରଣକୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରାଇବା ।
- ଖ. ଏହି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମକୁ ବିନିଯୋଗ କରାଇବାକୁ ହେଲେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ବନ ସୁରକ୍ଷା ସମିତିର ଚାଷ ଭିତ୍ତିକ ବନୀକରଣ ସକାଶେ ଅନ୍ତତଃ ୪ ହେକ୍ଟର ଜମି ଉପଲବ୍ଧ ଥିବ ଏବଂ ଗୋଟିଏ ବନ ସୁରକ୍ଷା ସମିତି ସକାଶେ ସର୍ବାଧିକ ସୀମା ୫୦ ହେକ୍ଟର ।

- ଗ. ସେହିଭଳି ପ୍ରତ୍ୟେକ ଚାଷୀ ପାଇଁ ଏକାଠି ଚାରା ରୋପଣ (Block plantation) କ୍ଷେତ୍ରରେ ଅନ୍ତତଃ ୦.୫ ଏକର ଏବଂ ଜମି ହୁଡ଼ାରେ ଅନ୍ତତଃ ୧୦୦ ଗୋଟି ଗଛ ଲଗାଯାଇ ପାରୁଥିବେ ।
- ଘ. ବନ ସୁରକ୍ଷା ସମିତି ଜରିଆରେ ଚାଷୀଙ୍କୁ ଜୀବିତ ଗଛ ସଂଖ୍ୟାକୁ ଭିତ୍ତିକରି ପ୍ରୋତ୍ସାହନ ପ୍ରଦାନ କରାଯିବ ।
- ଙ. ଚାଷୀମାନଙ୍କୁ ମତାଇବା, ସାମର୍ଥ୍ୟ ବୃଦ୍ଧି କରାଇବା, ଆଗ୍ରହୀ ଚାଷୀ ଦଳ ତଥା ସ୍ୱୟଂସହାୟକ ଦଳ ଗଠନ କରିବା ସକାଶେ ବନ ସୁରକ୍ଷା ସମିତି ଦାୟିତ୍ୱ ନେବେ । ଚାଷୀମାନଙ୍କ ଆଗ୍ରହ ପ୍ରକାଶ ତଥା କାର୍ଯ୍ୟକାରୀତାକୁ ଭିତ୍ତି କରି ପ୍ରୋତ୍ସାହନ ରାଶି ହସ୍ତାନ୍ତର କରାଯିବ ।
- ଚ. ଖାଦ୍ୟ ଶସ୍ୟ ଅମଳ କରାଯାଉଥିବା ଜମିକୁ ଚାଷ ଭିତ୍ତିକ ବନାକରଣ ସକାଶେ ବ୍ୟବହାର କରାଯିବ ନାହିଁ । ଯଦି ଚାଷୀ ଜମି ହୁଡ଼ା / ବନ୍ଧକୁ ବ୍ୟବହାର କରିବା ପାଇଁ ଆଗ୍ରହ ପ୍ରକାଶ କରେ ତେବେ ପ୍ରକଳ୍ପ ତାହାକୁ କୃଷିଭିତ୍ତିକ ବନାକରଣ (Agroforestry) ରୂପେ ଗ୍ରହଣ କରି ଚାଷକୁ ସାମର୍ଥ୍ୟ ଯୋଗାଇପାରେ । ଯଦି ଚାଷୀ ଶସ୍ୟ ଜାତିୟ ଫସଲ ଚାଷ କରିବା ସହ ଜମିରେ କିଛି ବୃକ୍ଷରୋପଣ କରିବାକୁ ଆଗ୍ରହୀ ତେବେ ପ୍ରକଳ୍ପ ତାହାକୁ କୃଷି ଭିତ୍ତିକ ବନାକରଣ (Agri-Silviculture) ନମୁନା ଆକାରରେ ବିଚାର କରିପାରେ ।
- ଛ. ଶତକଡ଼ା ଅଧିକ ବୃକ୍ଷ ଜୀବିତକୁ ସୁନିଶ୍ଚିତ କରାଇବା ସକାଶେ ଚାଷୀଙ୍କୁ ଆର୍ଥିକ ସହାୟତା ତଥା ପ୍ରୋତ୍ସାହନ ରାଶି ଯୋଗାଇ ଦିଆଯାଇପାରେ ।
- ଜ. କଳ କାରଖାନା ଓ ବ୍ୟବସାୟୀଙ୍କ ଜରିଆରେ ଚାଷୀଙ୍କୁ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ପରବର୍ତ୍ତୀ ଜ୍ଞାନ କୌଶଳ ଯୋଗାଇ ଦିଆଯାଇପାରେ ।
- ଝ. ଅମଳ ଜନିତ ପଦାର୍ଥର ମାତ୍ରା ବୃଦ୍ଧି ଓ ଏକତ୍ରିକରଣକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି, ଦଳଗତ ଭାବେ ଚାଷ ଭିତ୍ତିକ ବନାକରଣକୁ ଉତ୍ସାହିତ କରାଯିବ ।
- ଞ. ହିତାଧିକାରୀ ଚାଷୀଙ୍କୁ ଚାଷ ଭିତ୍ତିକ ବନାକରଣର ନମୁନା ଏବଂ ଉପଯୁକ୍ତ ପ୍ରଜାତି ଉଦ୍ଭିଦ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ତଥ୍ୟ ଯୋଗାଇ ଦିଆଯିବ ।
- ଟ. ଅମଳ ବୃଦ୍ଧି ସକାଶେ ବୃକ୍ଷରୋପଣର ସୁପରିଚାଳନା ବିଷୟରେ ଚାଷୀଙ୍କୁ ତାଲିମ ପ୍ରଦାନ କରାଯିବ ।
- ଠ. ଓଡ଼ିଶା ବନାଞ୍ଚଳ ଉନ୍ନୟନ ପ୍ରକଳ୍ପ-ଦ୍ୱିତୀୟ ଚାଷ ଭିତ୍ତିକ ବନାକରଣର ଦୃଢ଼ ଓ ସହଯୋଗିତା ଭିତ୍ତିରେ ସୁପରିଚାଳନା ନିମନ୍ତେ ଆବଶ୍ୟକ ପ୍ରକ୍ରିୟା ସ୍ଥାପନ କରାଯିବ ।

୭. ହିତାଧିକାରୀ ଚାଷୀଙ୍କ ଚିହ୍ନଟ ସକାଶେ ଆବଶ୍ୟକ ଗୁଣାବଳୀ

- କ. ଜଙ୍ଗଲ ଅଧିକାର ଆଇନ, ୨୦୦୬ ଅଧୀନରେ ପଡିତ ଜମିର ଉପଲବ୍ଧି ଥିବ ।
- ଖ. ଅମଳ ହେବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଜମିକୁ ବୃକ୍ଷଦ୍ୱାରା ଆଚ୍ଛାଦିତ କରି ରଖିବା ସକାଶେ ଇଚ୍ଛୁକ ଥିବେ ।
- ଗ. ବୃକ୍ଷରୋପଣ ସକାଶେ ଜମିକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବା ସହ ରୋପଣ ପରବର୍ତ୍ତୀ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ନିମନ୍ତେ ସହମତ ଥିବେ ।
- ଘ. ଉପଯୋଗିତା ଅନୁଯାୟୀ ଚାଷୀ ଆଗ୍ରହୀ ଦଳ / ସ୍ୱୟଂ ସହାୟକ ଦଳ / ସମବାୟ ଗଠନ ସକାଶେ ସହମତ ଥିବେ ।
- ଙ. ଏକାଠି ବୃକ୍ଷରୋପଣ (Block Plantation) ସକାଶେ ଅତି କମ୍ରେ ୦.୫ ଏକର ଓ ସର୍ବାଧିକ ୨.୫ ଏକର ଜମି ଉପଲବ୍ଧ ଥିବ ।
- ଚ. ଯଦି ଏକାଠି ବୃକ୍ଷରୋପଣ ସକାଶେ ଏକମତ ନଥିବେ ସେହି କ୍ଷେତ୍ରରେ ଅନ୍ତତଃ ଜମି ହୁଡ଼ା / ବନ୍ଧରେ ୧୦୦ ଗୋଟି ଗଛ ରୋପଣ କରିବେ ।
- ଛ. ଚାଷ ଭିତ୍ତିକ ବନାକରଣ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ନିମନ୍ତେ ବନ ସୁରକ୍ଷା ସମିତିରେ ଅନ୍ତତଃ ୪ ହେକ୍ଟର ଜମି ଉପଲବ୍ଧ ଥିବ ।

୭. କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ସକାଶେ ପଦକ୍ଷେପ

ଓଡ଼ିଶା ବନାଞ୍ଚଳ ଉନ୍ନୟନ ପ୍ରକଳ୍ପ-ଦ୍ୱିତୀୟର ଚାଷ ଭିତ୍ତିକ ବନୀକରଣକୁ ଚାଷୀ ବ୍ୟତିତ ବିଭିନ୍ନ ଅଂଶୀଦାର ତଥା ବନ ବିଭାଗ, ଶିଳ୍ପ ବିଭାଗ, ସହଯୋଗୀ ସ୍ୱେଚ୍ଛାସେବୀ ଅନୁଷ୍ଠାନ ଏବଂ ବନ ସୁରକ୍ଷା ସମିତିଙ୍କ ସହଭାଗୀତାରେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରାଯିବ । ସେହିଭଳି ଓଡ଼ିଶା ବନାଞ୍ଚଳ ଉନ୍ନୟନ ପ୍ରକଳ୍ପ-ଦ୍ୱିତୀୟର ଚାଷ ଭିତ୍ତିକ ବନୀକରଣରେ ବନଖଣ୍ଡ ସହ ସହଯୋଗ କରିବା ସକାଶେ ବନ ଭିତ୍ତିକ ଶିଳ୍ପାନୁଷ୍ଠାନକୁ ଆମନ୍ତ୍ରିତ କରାଯିବ ।

ଓଡ଼ିଶା ବନାଞ୍ଚଳ ଉନ୍ନୟନ ପ୍ରକଳ୍ପ-ଦ୍ୱିତୀୟ ପର୍ଯ୍ୟାୟର ଦ୍ୱିତୀୟ ବର୍ଷର ପ୍ରଥମ ଦଫାରେ ୩୫୫ ବନ ସୁରକ୍ଷା ସମିତିରେ ଅଣ୍ଟା ଯୋଜନା ପ୍ରସ୍ତୁତି ସମୟରେ ଚାଷ ଭିତ୍ତିକ ବନୀକରଣର ସମ୍ଭାବନା ବିଷୟରେ ଗ୍ରାମ ସ୍ତରରେ ଅନୁଧ୍ୟାନ କାରାଯାଇଥିଲା । ପୁନଶ୍ଚ ଏହି ବିଷୟରେ ବିଭିନ୍ନ ଗବେଷଣା କେନ୍ଦ୍ର (କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଉଦ୍ୟାନ ବିଭାଗ ପରୀକ୍ଷା କ୍ଷେତ୍ର, ଭୁବନେଶ୍ୱର, ମହିଳାଙ୍କ ସକାଶେ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ କୃଷି ଅନୁଷ୍ଠାନ, ଜେ.କେ ପେପର ମିଲ, ରାୟଗଡ଼ା ଏବଂ ବଲାରପୁର ପେପର ମିଲ), ବିଭିନ୍ନ ଶିଳ୍ପାନୁଷ୍ଠାନ (ବନ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ, ଓଡ଼ିଶା କୃଷି ଓ ବୈଷୟିକ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ, ଭୁବନେଶ୍ୱର), ସ୍ୱେଚ୍ଛାସେବୀ ଅନୁଷ୍ଠାନ ଘରୋଇ ପୁଲଭୃତ୍ କାରଖାନା (ଓରି ପୁଲ, ଭୁବନେଶ୍ୱର) ଏବଂ ଅନ୍ୟ ସରକାରୀ ବିଭାଗ (ଉଦ୍ୟାନ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାଳୟ, ଓଡ଼ିଶା ସରକାର)କୁ ନେଇ ଦୁଇ ବାର ପୂର୍ଣ୍ଣାନୁପୂର୍ଣ୍ଣ ଆଲୋଚନା ହୋଇଥିଲା ।

ଉପରୋକ୍ତ ଅନୁଧ୍ୟାନ, ପରାମର୍ଶମୂଳକ ବୈଠକ ଏବଂ ପ୍ରକଳ୍ପର ଆର୍ଥିକ ସମ୍ଭଳକୁ ଭିତ୍ତି କରି କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେବାକୁଥିବା ଚାଷ ଭିତ୍ତିକ ବନୀକରଣ ନମୁନା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନିଆଯାଇଅଛି ।

ମୋଟାମୋଟି ଯୋଜନା କରାଯାଇଥିବା ଚାଷ ଭିତ୍ତିକ ବନୀକରଣ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇଥିବା ମାର୍ଗଦର୍ଶିକାକୁ ଭିତ୍ତି କରି ପ୍ରକଳ୍ପ ପରିଚାଳନା କେନ୍ଦ୍ର (PMU), ଖଣ୍ଡୀୟ ପରିଚାଳନା କେନ୍ଦ୍ର (DMU) ତଥା କ୍ଷେତ୍ରୀୟ ପରିଚାଳନା କେନ୍ଦ୍ର (FMU) ଦ୍ୱାରା କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରାଯିବ । କାଗଜକଳ କର୍ମାଳୟ / କାଠ ନିମନ୍ତେ ଉପଯୁକ୍ତ ଚାଷ ଭିତ୍ତିକ ବନୀକରଣ ନମୁନାକୁ କ୍ଷେତ୍ରୀୟ ପରିଚାଳନା କେନ୍ଦ୍ର (FMU), ସହଯୋଗୀ ସ୍ୱେଚ୍ଛାସେବୀ ଅନୁଷ୍ଠାନ (PNGO) ଏବଂ କାଗଜ ଶିଳ୍ପ ମାର୍ଗଦର୍ଶିକା ହେବେ । ଉକ୍ତ ଚାଷ ଭିତ୍ତିକ ବନୀକରଣ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମକୁ କ୍ଷେତ୍ରୀୟ ପରିଚାଳନା କେନ୍ଦ୍ର (FMU)ର ସହଯୋଗୀ ସ୍ୱେଚ୍ଛାସେବୀ ଅନୁଷ୍ଠାନ (PNGO) ସହ ଅନ୍ୟ ବିଭାଗ ଗୁଡ଼ିକ ରୂପାୟନ କରିବେ । ସେହିଭଳି ବଜାରୀକରଣ ବା କିଣାବିକା କୁ ତ୍ୱରାନ୍ୱିତ କରିବା ନିମନ୍ତେ ଆବଶ୍ୟକ ସ୍ଥଳେ ଓଡ଼ିଶା ବନାଞ୍ଚଳ ଉନ୍ନୟନ ପ୍ରକଳ୍ପ-୧ ଡ଼ିଭିଜନ ଅଧିନରେ ଥିବା ଏଲ.ଆର.ସି. (ଜବିକା ସମ୍ଭଳ କେନ୍ଦ୍ର) ଦାୟିତ୍ୱ ବହନ କରିବେ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ଗୋଷ୍ଠୀ (Cluster) ସକାଶେ ପ୍ରକଳ୍ପ ସ୍ୱୟଂ ସହାୟକ ଦଳ ତଥା ବିଭିନ୍ନ ଲଘୁ ବନଜାତ ଦ୍ରବ୍ୟ, କୃଷି, ଉଦ୍ୟାନ ଇତ୍ୟାଦି ଉତ୍ପାଦକଙ୍କୁ ନେଇ ଦଳକୁ ସଂଗଠିତକରଣ କରିବା ସହ ଉକ୍ତ ପଦାର୍ଥର ବ୍ୟବସାୟ କ୍ଷେତ୍ରର ସ୍ୱୟଂ ସହାୟକ ଦଳକୁ ଉତ୍ସାହିତ କରିବେ ।

ଚାଷ ଭିତ୍ତିକ ବନୀକରଣ କ୍ଷେତ୍ରରେ ସ୍ୱୟଂସହାୟକ ଦଳ ଓ ଆଗ୍ରହୀ ଚାଷୀ ଦଳ ଲଘୁ ବନଜାତ ଦ୍ରବ୍ୟ ତଥା କୃଷି ଓ ଉଦ୍ୟାନ ଫସଲ ବ୍ୟବସାୟ ସକାଶେ ଗଠନ କରାଯାଇଥିବା ଗୋଷ୍ଠୀ (Cluster) ର ସହାୟ୍ୟ ନେବେ । ଏହି କ୍ଷେତ୍ରରେ ସହଯୋଗୀ ସ୍ୱେଚ୍ଛାସେବୀ ଅନୁଷ୍ଠାନ (PNGO) ମଧ୍ୟ ସହଯୋଗ କରିବେ । କୌଣସି ପଦାର୍ଥ ଅତ୍ୟଧିକ ପରିମାଣରେ ଆଦାୟ ହେଇଥିଲେ ଏଲ.ଆର.ସି. ଏହାର ବ୍ୟବସାୟ ସକାଶେ ଶିଳ୍ପାନୁଷ୍ଠାନ ଓ ସମ୍ଭାବ୍ୟ କ୍ରେତାଙ୍କ ସହ ଯୋଗାଯୋଗ ସ୍ଥାପନ କରିବେ । ଅଧିକାଂଶ ଲଘୁ ବନଜାତ ପଦାର୍ଥକୁ ବନଖଣ୍ଡ ଭିତରେ ବା ନିକଟସ୍ଥ ପ୍ରକ୍ରିୟାକରଣ କେନ୍ଦ୍ରରେ ବିକ୍ରି କରାଯିବ ଏବଂ କୃଷି ଓ ଉଦ୍ୟାନ ଭିତ୍ତିକ ଫସଲକୁ କୃଷିଜାତ ପଦାର୍ଥର ବଜାର କମିଟିରେ ବିକ୍ରି କରାଯିବ । ଯେହେତୁ କାଷ୍ଠ ଅମଳ ୧୫-୨୦ ବର୍ଷ ପରେ କରାଯାଏ ଏଣୁ ଏହାକୁ ପ୍ରକଳ୍ପ କାର୍ଯ୍ୟକାଳ ପରେ ଅମଳ କରାଯିବ । କାଷ୍ଠ ପଦାର୍ଥର ବିକ୍ରୟ ସକାଶେ ଗୋଷ୍ଠୀ ସ୍ତର ଅନୁଷ୍ଠାନ ଏଲ.ଆର.ସି. ବା ଓଡ଼ିଶା ବନ ଉନ୍ନୟନ ନିଗମର ସହାୟତା ନିଆଯିବ । ଜୀବିତ ଗଛ ସଂଖ୍ୟାକୁ ଭିତ୍ତି କରି ପ୍ରୋତ୍ସାହନ ରାଶି ପ୍ରଦାନ କରାଯିବ ।

ଚାଷ ଭିତ୍ତିକ ବନୀକରଣ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର ବିଭିନ୍ନ ଯୋଜନାକୁ ନିମ୍ନ ସାରଣୀରେ ଦର୍ଶାଗଲା ।

ସାରଣୀ ସଂଖ୍ୟା ୧: ଓଡ଼ିଶା ବନାଞ୍ଚଳ ଉନ୍ନୟନ ପ୍ରକଳ୍ପ-ଦ୍ୱିତୀୟ ଅଧିକରେ ଚାଷ ଭିତ୍ତିକ ବନାକରଣ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର ରୂପରେଖ

ବିବରଣୀ	ରୂପରେଖ	
ପ୍ରସ୍ତୁତି ପର୍ଯ୍ୟାୟ	<ul style="list-style-type: none"> ଦ୍ୱିତୀୟ ବର୍ଷ ସମ୍ଭାବନାର ଅଧ୍ୟୟନ ଚାଷଭିତ୍ତିକ ବନାକରଣ ନୀତି ନିୟମ - ୨୦୧୨ର ପୁନଃଗଠନ କୃଷି ସହ ଉଦ୍ୟାନ ଚାଷ ନମୁନା - ଅଂଶୀଦାରଙ୍କ ଚିହ୍ନଟ - ବିଭିନ୍ନ ବିଭାଗ ଗବେଷଣା ଅନୁଷ୍ଠାନ ଇତ୍ୟାଦି । କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହୀ ସଂସ୍ଥା - ପ୍ରକଳ୍ପର ଜୀବିକା ସମ୍ବଳ କେନ୍ଦ୍ର (LRC) 	
ଲକ୍ଷ୍ୟ ସ୍ଥଳ / ବନ ସୁରକ୍ଷା ସମିତି ଏବଂ ଚାଷୀଙ୍କ ଚିହ୍ନଟ	<ul style="list-style-type: none"> ୩ୟ ବର୍ଷ ଠାରୁ ୬ଷ୍ଠ ବର୍ଷ (ଦଳଗତ / ବିଭିନ୍ନ ଦଫାଳମେ) କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହୀ ସଂସ୍ଥା - ସହଯୋଗୀ ସ୍ୱେଚ୍ଛାସେବୀ ଅନୁଷ୍ଠାନ (PNGO) ସହାୟତାରେ କ୍ଷେତ୍ର ପରିଚାଳନା କେନ୍ଦ୍ର (FMU) - ଖଣ୍ଡୀୟ ପରିଚାଳନା କେନ୍ଦ୍ର (DMU) ଦ୍ୱାରା ଜାଗା (ଗ୍ରାମ) ଗୁଡ଼ିକର ନିଷ୍ପତ୍ତି 	
ଚାରା ଉତ୍ପାଦନ କେନ୍ଦ୍ରର ସ୍ଥାପନ / ଗୁଣାତୁଳ ରୋପଣ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଚାରା ସଂଗ୍ରହ	<ul style="list-style-type: none"> ୩ୟ ବର୍ଷ ଠାରୁ ୬ଷ୍ଠ ବର୍ଷ କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହୀ ସଂସ୍ଥା - କ୍ଷେତ୍ର ପରିଚାଳନା କେନ୍ଦ୍ର (FMU)s - କାଗଜକଳ ତଥା କାଗଜ ମଣ୍ଡଳ ଶିଳ୍ପାନୁଷ୍ଠାନ ବନବିଭାଗ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଚାରା ଉଦ୍ୟାନରୁ ଗୁଣାତୁଳ ରୋପଣ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଚାରା ସଂଗ୍ରହ କରାଯିବ । ଚାଷୀଙ୍କୁ ଚାରା ଯୋଗାଇବା ସକାଶେ ଉପଯୁକ୍ତ ସ୍ୱୟଂ ସହାୟକ ଦଳ ତଥା ଉପଭୋକ୍ତା ମନୋନିତ କରାଯିବ 	
ବୃକ୍ଷରୋପଣ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ - ଚାଷ ଭିତ୍ତିକ ରୋପଣ ବର୍ଷର ଏକ ବର୍ଷ ପୂର୍ବରୁ ପ୍ରସ୍ତୁତି କାର୍ଯ୍ୟ ଆରମ୍ଭ କରାଯିବ	ବର୍ଷ	କାଷ / କୃଷି-ଉଦ୍ୟାନ ଭିତ୍ତିକ ଚାଷ
	୪ର୍ଥ ବର୍ଷ (୨୦୨୦-୨୧)	୨,୯୫୮ ହେକ୍ଟର
	୫ମ ବର୍ଷ (୨୦୨୧-୨୨)	୩,୫୨୫ ହେକ୍ଟର
	୬ଷ୍ଠ ବର୍ଷ (୨୦୨୨-୨୩)	୨,୫୦୦ ହେକ୍ଟର
	୭ମ ବର୍ଷ (୨୦୨୩-୨୪)	୧,୦୧୭ ହେକ୍ଟର
	ମୋଟ	୧୦,୦୦୦ ହେକ୍ଟର
	କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହୀ ସଂସ୍ଥା : କ୍ଷେତ୍ର ପରିଚାଳନା କେନ୍ଦ୍ର (FMUs), ଗୋଷ୍ଠୀ ସ୍ତର ରୋପଣକାରୀ ଦଳ, ଚାଷୀ, ସ୍ୱୟଂ ସହାୟକ ଦଳ / ଆଗ୍ରହୀ ଚାଷୀ ଦଳ / ସମ୍ଭାବ୍ୟ ଅନୁଷ୍ଠାନ ଏବଂ ବନ ସୁରକ୍ଷା ସମିତି	
କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହ	<p>କ. ପ୍ରକଳ୍ପ ଚାଷ ଭିତ୍ତିକ ବନାକରଣ ନୀତି ନିୟମକୁ ଅନୁସରଣ କରିବ ।</p> <p>ଖ. କ୍ଷେତ୍ର ପରିଚାଳନା କେନ୍ଦ୍ର (FMU) ଓ ସହଯୋଗୀ ସ୍ୱେଚ୍ଛାସେବୀ ଅନୁଷ୍ଠାନ (PNGO) ସହାୟତାରେ ଚାଷ ଭିତ୍ତିକ ବନାକରଣ ସକାଶେ ବନ ସୁରକ୍ଷା ସମିତି ଗୁଡ଼ିକୁ ଚିହ୍ନଟ କରିବ ।</p> <p>ଗ. ସହଯୋଗୀ ସ୍ୱେଚ୍ଛାସେବୀ ଅନୁଷ୍ଠାନ (PNGO) ଓ କ୍ଷେତ୍ର ପରିଚାଳନା ଅନୁଷ୍ଠାନ (FMU) ଚାଷ ଭିତ୍ତିକ ବନାକରଣ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ବନ ସୁରକ୍ଷା ସମିତିଗୁଡ଼ିକ ସକାଶେ ଆବଶ୍ୟକ ତାଲିମ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିବେ ।</p> <p>ଘ. ବନ ସୁରକ୍ଷା ସମିତି ସ୍ତରରେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କମିଟିର ଜଣେ ସଭ୍ୟ, ସଭ୍ୟା ସମ୍ପାଦକ, ବନ ରକ୍ଷା, ହିତାଧିକାରୀ ଚାଷୀ ଏବଂ ସହଯୋଗୀ ସ୍ୱେଚ୍ଛାସେବୀ ଅନୁଷ୍ଠାନର ସଭ୍ୟଙ୍କୁ ନେଇ ଚାଷ ଭିତ୍ତିକ ବନାକରଣର ଯୋଜନା କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ନିମନ୍ତେ ଏକ ସବ-କମିଟି ଗଠନ କରାଯିବ ।</p>	

	<p>ଢ. ରୋପଣ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଗ୍ରହଣ କରିବା ସକାଶେ କ୍ଷେତ୍ର ପରିଚାଳନା ଅନୁଷ୍ଠାନ ମୁଖ୍ୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଗୋଟିଏ ଗୋଷ୍ଠୀ / ବନ ସୁରକ୍ଷା ସମିତି ସ୍ତର ବନୀକରଣ ଦଳ ଗଠନ କରାଯିବ ।</p> <p>ଚ. ବନ ସୁରକ୍ଷା ସମିତି ସହଯୋଗୀ ସ୍ୱେଚ୍ଛାସେବୀ ଅନୁଷ୍ଠାନ ସହାୟତାରେ ଚାଷଭିତ୍ତିକ ବନୀକରଣ ସକାଶେ ଚାଷୀଙ୍କୁ ଚିହ୍ନଟ କରିବେ । ଚାଷୀ ଆଗ୍ରହୀ ଦଳ ବା ସ୍ୱୟଂ ସହାୟକ ଦଳ ବା ସମବାୟ ଗଠନ ସକାଶେ ଚାଷୀମାନଙ୍କୁ ଉତ୍ସାହିତ କରାଯିବ ।</p> <p>ଛ. ଏହି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ ଭାଗନେବା ସକାଶେ ଚାଷୀ ଆବଶ୍ୟକ ଜମି ନଥିବାର ସହ ଦରଖାସ୍ତ କରିବେ । ନିଜ ଜମି ଚାଷ କରିବା ସହ, ଚାରା ରୋପଣ ସକାଶେ ସଫେଇ କରି ରୋପଣ ପରବର୍ତ୍ତୀ ଯତ୍ନ ନେବେ । ଗୋଷ୍ଠୀ ବନୀକରଣ ଦଳ ଜରିଆରେ ପ୍ରକଳ୍ପ ଗାଡ଼ ଖୋଲିବେ ଏବଂ ବୃକ୍ଷ ରୋପଣ କାର୍ଯ୍ୟ କରାଇବେ ।</p> <p>ଜ. ପ୍ରକଳ୍ପ ସ୍ୱେଚ୍ଛାସେବୀ ଅନୁଷ୍ଠାନ ସହାୟତାରେ ଦକ୍ଷତା ବିକାଶ ତାଲିମ କରାଇବ । ପ୍ରକଳ୍ପ ଚାଷୀ/ ସ୍ୱୟଂ ସହାୟକ ଦଳ / ଚାଷୀ ଆଗ୍ରହୀ ଦଳ / ସମବାୟ ଗୁଡ଼ିକୁ ସମ୍ପ୍ରସାରଣ ତଥ୍ୟ ଯୋଗାଇବେ ।</p> <p>ଝ. କ୍ଷେତ୍ର ପରିଚାଳନା କେନ୍ଦ୍ର ମୁଖ୍ୟ ଏବଂ ସହଭାଗୀ ସ୍ୱେଚ୍ଛାସେବୀ ଅନୁଷ୍ଠାନ ଯୁଗ୍ମ ଭାବେ ଚାଷୀମାନଙ୍କୁ ଠିକ୍ ସମୟରେ ଚାରା ଓ ଆନୁଷ୍ଠାନିକ ଉପକରଣ ଯୋଗାଇବା ସୁନିଶ୍ଚିତ କରାଇବେ । ତତ୍ତ୍ୱାବଧାନ ସକାଶେ ସେମାନେ ନିୟମିତ ଭାବରେ ପରିଦର୍ଶନ କରିବେ ।</p> <p>ଞ. ଗୋଷ୍ଠୀ / ବନ ସୁରକ୍ଷା ସମିତି ସ୍ତର ବନୀକରଣ ଦଳ ପ୍ରତ୍ୟେକ ସ୍ଥଳ ପରିଦର୍ଶନ କରି ୧୦୦% ଗଛ ଗଣନା କରିବେ, କ୍ଷେତ୍ର ପରିଚାଳନା ଅନୁଷ୍ଠାନ ମୁଖ୍ୟ ୧୦% ନମୁନା ତଦାରଖ କରିବେ ।</p> <p>ଟ. ଜୀବିତ ଗଛ ସଂଖ୍ୟାକୁ ଭୀତି କରି ପ୍ରସାହନ ରାଶି ପ୍ରଦାନ କରାଯିବ ।</p> <p>ଠ. ସହଭାଗୀ ସ୍ୱେଚ୍ଛାସେବୀ ଅନୁଷ୍ଠାନ ଏବଂ କ୍ଷେତ୍ର ପରିଚାଳନା ଅନୁଷ୍ଠାନ ବଜାର ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ତଥ୍ୟ ଚାଷୀମାନଙ୍କୁ ଯୋଗାଇବେ ।</p> <p>ଡ. ଜୀବିକା ସମ୍ବଳ କେନ୍ଦ୍ର (LRC) ଚାଷୀ / ସ୍ୱୟଂ ସହାୟକ ଦଳ / ଚାଷୀ ଆଗ୍ରହୀ ଦଳମାନଙ୍କୁ ବିଭିନ୍ନ ଶିକ୍ଷାନୁଷ୍ଠାନ ତଥା କ୍ରେତାମାନଙ୍କ ସହ ବଜାର ସଂଯୋଗୀକରଣ ସ୍ଥାପନ ସକାଶେ ପଦ କ୍ଷେପ ନେବେ ।</p>
--	---

୮. ବିନିଯୋଗ ପ୍ରକ୍ରିୟା

କ. ଆନୁଷ୍ଠାନିକ ବ୍ୟବସ୍ଥାକରଣ

ଓଡ଼ିଶା ବନାଞ୍ଚଳ ଉନ୍ନୟନ ପ୍ରକଳ୍ପ-୧୩୦୪୩୮ ଅଧୀନରେ ଚାଷ ଭିତ୍ତିକ ବନୀକରଣ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ସହଭାଗୀତା ଢାଞ୍ଚାରେ ବିଭିନ୍ନ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ସଂସ୍ଥା ତଥା ବନ ବିଭାଗ, ଅନ୍ୟ ସରକାରୀ ବିଭାଗ, ଶିକ୍ଷାନୁଷ୍ଠାନ, ସହଭାଗୀ ସ୍ୱେଚ୍ଛାସେବୀ ଅନୁଷ୍ଠାନ ଏବଂ ବନ ସୁରକ୍ଷା ସମିତିର ନିଜନିଜ ସକ୍ଷମ ଅନୁଯାୟୀ ଅବଦାନ ସହ ପ୍ରୋତ୍ସାହିତ କରାଯିବ । ଜଳଳ ଭିତ୍ତିକ ଶିକ୍ଷାନୁଷ୍ଠାନ ଗୁଡ଼ିକୁ ଭାଗ ନେବା ସକାଶେ ଖଣ୍ଡିୟ ପରିଚାଳନା କେନ୍ଦ୍ର ଦ୍ୱାରା ଆମନ୍ତ୍ରିତ କରାଯିବ ।

ଖ. ବନ ସୁରକ୍ଷା ସମିତି ଚୟନ

ବନ ସୁରକ୍ଷା ସମିତି ଗୁଡ଼ିକୁ ଦଳଗତ ଭାବେ ୪ଟି ଦଳ ଆକାରରେ ଚୟନ କରାଯିବ । ଚୟନ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ଏହି ଯୋଜନାରେ ଯୋଗ୍ୟ ବିବେଚିତ ହେବା ସକାଶେ ଗୋଟିଏ ବନ ସୁରକ୍ଷା ସମିତିରେ ଅନ୍ତତଃ ୧୦ ଏକର (୪ ହେକ୍ଟର) ଜମି ଏବଂ ସର୍ବାଧିକ ୧୨୫ ଏକର (୫୦ ହେକ୍ଟର) ଜମି ଉପଲବ୍ଧ ଥିବ ।

ଗ. ଚାଷୀମାନଙ୍କ ଚୟନ

ଯେଉଁ ଚାଷୀମାନଙ୍କର କୌଣସି ଫସଲ ଅମଳ ହେଉ ନଥିବା, ଅଦରକାରୀ / ପତିତ / ବଳକା ଜମି ଥିବ ଏବଂ ସେମାନେ ଉଚ୍ଚ ଜମିକୁ ଅଧିକ ସମୟ ବୃକ୍ଷ ଦ୍ୱାରା ଆଚ୍ଛାଦିତ ରଖିବା ପାଇଁ ଆଗ୍ରହୀ, ସେମାନଙ୍କୁ ସୁଯୋଗ ଦିଆଯିବ ।

ଜମି ପରିମାଣ ଯେକୌଣସି ନମୁନାରେ ଏକତ୍ରିତ ରୋପଣ ସକାଶେ ସର୍ବନିମ୍ନ ୦.୫ ଏକର (୦.୨ ହେକ୍ଟର) ଥିବ ଏବଂ କୃଷି-ବନାକରଣ ନମୁନାରେ ତଥା ଜମି ହୁଡ଼ା-ବନ୍ଧରେ ୧୦୦ ଗୋଟି ଗଛ ଲଗା ଯାଇପାରୁଥିବ । ଅଣ୍ଣ ଯୋଜନା ପ୍ରସ୍ତୁତି ବା ପୁନର୍ପରିଦର୍ଶନ ସମୟରେ ସହଭାଗୀ ସ୍ୱେଚ୍ଛାସେବୀ ଅନୁଷ୍ଠାନ ଆଗ୍ରହୀ ଚାଷୀ ଓ ଜମି କିସମ ସହିତ ଏକ ତାଲିକା ପ୍ରସ୍ତୁତି କରିବେ ।

ଆଗ୍ରହୀ ଚାଷୀମାନେ (ପରିଶିଷ୍ଟ-୬) ଜରିଆରେ ଜମି ନଥିପତ୍ର, ଟ୍ରେସ୍ ମାନଚିତ୍ର ଏବଂ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ସକାଶେ ଜମି ପ୍ରସ୍ତୁତି ତଥା ଅମଳ ସମୟ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ କରିବେ ବୋଲି ରାଜିନାମା ସହ ଏକ ଦରଖାସ୍ତ ବନ ସୁରକ୍ଷା ସମିତି ନିକଟରେ ଦାଖଲ କରିବେ । ଜଣେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କମିଟି ସଭ୍ୟ, ଗ୍ରାମ ବା ଭି.ଏସ୍.ଏସ୍ ଜଣେ ଅଭିଜ୍ଞ ଚାଷୀ, ସଭ୍ୟ ସମ୍ପାଦକ, ବନରକ୍ଷା, ସ୍ୱେଚ୍ଛାସେବି ଅନୁଷ୍ଠାନର ଜଣେ ସଭ୍ୟ ଏବଂ ଶିଳ୍ପାନୁଷ୍ଠାନର ଜଣେ ପ୍ରତିନିଧିଙ୍କୁ ନେଇ ବନ ସୁରକ୍ଷା ସମିତି ଏକ ସବ-କମିଟି ଦରଖାସ୍ତ ଗୁଡ଼ିକୁ ଯାଞ୍ଚ କରିବେ । ଏହି ସବ-କମିଟି ଚାଷୀଙ୍କ ଆଗ୍ରହ ତଥା ଜମି ଉପଲବ୍ଧିକୁ ଯାଞ୍ଚ କରିବେ ଏବଂ ଆବଶ୍ୟକ ସ୍ଥଳେ ଜମି ପରିଦର୍ଶନ କରିବେ । ଯାଞ୍ଚ ପରେ କମିଟି ଚୟନ ହୋଇଥିବା ଚାଷୀଙ୍କ ନାମ ଭି.ଏସ୍.ଏସ୍ ଜରିଆରେ ବନାଞ୍ଚଳ ଅଧିକାରୀଙ୍କୁ ସୁପାରିସ କରିବେ । ଉଚ୍ଚ ତାଲିକାକୁ ସହଭାଗୀ ସ୍ୱେଚ୍ଛାସେବୀ ଅନୁଷ୍ଠାନ ସଂକଳନ କରି ଖଣ୍ଡିତ ବନ ଅଧିକାରୀ / ଶିଳ୍ପାନୁଷ୍ଠାନ (ଯଦି କାଗଜ ମଣ୍ଡ ସକାଶେ କାଠ ଉତ୍ପାଦନ ଧାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଥାଏ)କୁ ପରବର୍ତ୍ତୀ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ସକାଶେ ପ୍ରେରଣ କରିବେ । ସମ୍ପୃକ୍ତ ନଥିପତ୍ର ଏବଂ ଜମିକୁ ଯାଞ୍ଚ କରି ଶିଳ୍ପାନୁଷ୍ଠାନ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଚାଷୀ/ଆଗ୍ରହୀ ଚାଷୀ ଦଳ ସହ ଆବଶ୍ୟକ ନିବେଶ, ଜ୍ଞାନକୌଶଳ ପ୍ରଦାନ ଏବଂ କିଣିନେବା ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ସହ ରୁଚ୍ଛିନାମା କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବେ । ବ୍ୟାଙ୍କ ସଂଯୋଗାକରଣ ସହ ଆର୍ଥିକ ସାମର୍ଥ୍ୟ ଆବଶ୍ୟକ ସ୍ଥଳେ ତ୍ରିପାକ୍ଷିକ ରୁଚ୍ଛିନାମା ସାକ୍ଷର କରାଯିବ । ରେକର୍ଡ୍ ଏବଂ ତଦାରଖ ସକାଶେ ରୁଚ୍ଛିନାମାର ଏକ ନକଲ କ୍ଷେତ୍ର ପରିଚାଳନା କେନ୍ଦ୍ର ମୁଖ୍ୟଙ୍କୁ ଯୋଗାଇଦିଆଯିବ ।

ଘ. ସଚେତନତା ସୃଷ୍ଟି

ରାଜ୍ୟରେ ଘରୋଇ ଜମିରେ ବୃକ୍ଷରୋପଣକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ଏହାର ସଂପ୍ରସାରଣ ସକାଶେ ଯୋଜନା ଆବଶ୍ୟକ । ଓଡ଼ିଶା ବନାଞ୍ଚଳ ଉନ୍ନୟନ ପ୍ରକଳ୍ପ-ଦ୍ୱିତୀୟ ନିମ୍ନରେ ଦର୍ଶାଯାଇଥିବା ସଂପ୍ରସାରଣ / ଯୋଗାଯୋଗ ଉପକରଣ ପ୍ରସ୍ତୁତି କରିବ ।

ଚାଷଭିତ୍ତିକ ବନାକରଣ ବାର୍ତ୍ତାର ଉତ୍ତମ ଓ ପ୍ରଭାବଶାଳୀ ପ୍ରସାର ସକାଶେ ପ୍ରକଳ୍ପ ଭି.ଏସ୍.ଏସ୍ ଏବଂ ଚାଷୀ ଶିଳ୍ପାନୁଷ୍ଠାନ ମଧ୍ୟରେ ଭାବର ଆଦାନ ପ୍ରଦାନ ଅନୁଷ୍ଠିତ କରିବେ । ଉପସ୍ଥିତ ଚାଷୀମାନଙ୍କ ସୁଗମ / ସାମର୍ଥ୍ୟ ସକାଶେ ସହଭାଗୀ ସ୍ୱେଚ୍ଛାସେବୀ ଅନୁଷ୍ଠାନ ପଦକ୍ଷେପ ନେବେ । କାଗଜ ମଣ୍ଡ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଉଦ୍ଭିଦ ସକାଶେ ସହଯୋଗୀ ଶିଳ୍ପାନୁଷ୍ଠାନ ଆବଶ୍ୟକ ଯୋଗାଯୋଗ ତଥ୍ୟ ଯାଗାଇବା ସହ ସଂପ୍ରସାରଣ ଦାୟିତ୍ୱ ତୁଲାଇବେ ।

କ୍ର. ସଂ.	ଯୋଗାଯୋଗ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ବିବରଣୀ ଓ ଲକ୍ଷ୍ୟ	ଯୋଗାଯୋଗ ଫର୍ମ
୧.	କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ତଥା ନମୁନାର ବିବରଣୀକୁ ବର୍ଣ୍ଣନା କରିବା	ସ୍ଥାନୀୟ ଭାଷାରେ ପ୍ରଚାରପତ୍ର ଓ ବହି / ଅଭିମୁଖୀକରଣ / ଗ୍ରାମସଭା
୨.	ବିଭିନ୍ନ କୃଷି ଭିତ୍ତିକ ବନାକରଣ	ପ୍ରଚାରପତ୍ର / ବହି / ହାତଲେଖା / ମୁକ୍ତ ପରିଦର୍ଶନ
୩.	ବିନିଯୋଗ ଏବଂ ବଜାର ସଂଯୋଗାକରଣ, କିଣିନେବା ବ୍ୟବସ୍ଥା / ପସନ୍ଦ	ପ୍ରଚାରପତ୍ର / ବହି / ହାତଲେଖା / ମୁକ୍ତ ପରିଦର୍ଶନ

ଡ. ଚାରା ଉଦ୍ୟାନ ପ୍ରସ୍ତୁତି କରିବା / ରୋପଣ ନିମିତ୍ତ ଚାରାର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିବା

ବୃକ୍ଷରୋପଣ ସକାଶେ ପ୍ରସ୍ତୁତି ହୋଇଥିବା ଦରଖାସ୍ତକାରୀଙ୍କର ରୁଚ୍ଛାନ୍ତ ତାଲିକା ଓ ଉପଲବ୍ଧ ଜମିକୁ ଭିତ୍ତି କରି ଖଣ୍ଡିୟ ପରିଚାଳନା କେନ୍ଦ୍ର ସ୍ତରରେ ଚାରା ଉଦ୍ୟାନ ପ୍ରସ୍ତୁତି କରିବା ଏବଂ ଗୁଣାତ୍ମକ ଚାରା ଯୋଗାଡ଼ କରିବା ସକାଶେ ପ୍ରସ୍ତୁତିଜନିତ ବର୍ଷର ଯୋଜନା ତିଆରି କରାଯିବ । ଖଣ୍ଡିୟ ପରିଚାଳନା କେନ୍ଦ୍ରର ଅଧୀନରେ ଥିବା କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଚାରା ଉଦ୍ୟାନ / ଉଚ୍ଚକୌଶଳ ଚାରା ଉଦ୍ୟାନରେ ଆବଶ୍ୟକ ଥିବା ଜଙ୍ଗଲ ଏବଂ କେତେକ ଅଣକାଷ୍ଠ ଜନିତ ଉଦ୍ଭିଦ କିସମର ଚାରା ଉତ୍ପାଦନ କରାଯିବ । ଆବଶ୍ୟକ ସ୍ଥଳେ ସମ୍ପୃକ୍ତ ଖଣ୍ଡିୟ ପରିଚାଳନା କେନ୍ଦ୍ର ମୁଖ୍ୟ ଉଚ୍ଚ କୌଶଳ ଚାରା ଉଦ୍ୟାନ ଥିବା ନିକଟସ୍ଥ ପ୍ରକଳ୍ପ ବନଖଣ୍ଡକୁ ଚାଷ ଭିତ୍ତିରେ ବନୀକରଣ ନିମନ୍ତେ ଚାରା ସକାଶେ ବରାଦ କରିବେ । କାଗଜ ମଣ୍ଡ ସକାଶେ ଆବଶ୍ୟକ ଗୁଣାତ୍ମକ ଚାରା କିଣିନେବା ସକାଶେ ରୁଚ୍ଛାନ୍ତ କରାଯିବ ଏବଂ କାଗଜ କଳ ସ୍ତ୍ରୁରୁ ସଂଗ୍ରହ କରାଯାଇପାରିବ । ସେହିଭଳି ଉଦ୍ୟାନ ଭିତ୍ତିକ / ଗୁଚ୍ଛି ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ଅଣକାଷ୍ଠ ବନଜାତ ପଦାର୍ଥ ନିମିତ୍ତ ଚାରା ଉଦ୍ୟାନ ବିଭାଗ ଚାରା ଉତ୍ପାଦନ କେନ୍ଦ୍ର / କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଉଦ୍ୟାନ ବିଭାଗ ପରୀକ୍ଷା କ୍ଷେତ୍ର, ଭୁବନେଶ୍ୱର (ICAR) ରୁ ସଂଗ୍ରହ କରାଯିବ ।

ଈ. ବୃକ୍ଷରୋପଣ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ

କ୍ଷେତ୍ରୀୟ ପରିଚାଳନା କେନ୍ଦ୍ରର ମୁଖ୍ୟଙ୍କ ତତ୍ତ୍ୱାବଧାନରେ ପ୍ରକଳ୍ପଦ୍ୱାରା ଚାଷୀଙ୍କର ଜମିରେ ବୃକ୍ଷରୋପଣ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଗ୍ରହଣ କରାଯିବ । ଜମି ପ୍ରସ୍ତୁତି / ଚାଷ, ସଫେଇ, ସୀମା ନିର୍ଦ୍ଧାରଣକୁ ଚାଷୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସହଭାଗୀ ସ୍ୱେଚ୍ଛାସେବୀ ଅନୁଷ୍ଠାନ/ବନ ସୁରକ୍ଷା ସମିତି ସଭ୍ୟଙ୍କ ସହାୟତାରେ କରାଯିବ । ଗାତ ଖୋଳା ପ୍ରକଳ୍ପ ଦ୍ୱାରା କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେବ ।

ବୃକ୍ଷରୋପଣ ମାସ (ଜୁଲାଇ ଏବଂ ଅଗଷ୍ଟ) ଗୁଡ଼ିକରେ କ୍ଷେତ୍ର ପରିଚାଳନା କେନ୍ଦ୍ରର ମୁଖ୍ୟ ବନ ସୁରକ୍ଷା ସମିତି ଅନୁଯାୟୀ ସମୂହ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ଦଳ ଗଠନ କରି ବୃକ୍ଷରୋପଣ କାର୍ଯ୍ୟ ତୁଲାାଇବେ ଏବଂ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଭାବେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ସପ୍ତାହ ଭି.ଏସ୍.ଏସ୍ ସ୍ତରରେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ଦଳ ଓ ସଭ୍ୟ ସମ୍ପାଦକଙ୍କ ସହ ଉଚ୍ଚ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର ପ୍ରଗତିକୁ ସମୀକ୍ଷା କରିବେ । ବନରକ୍ଷା, ଏନିମେଟର, ସ୍ୱେଚ୍ଛାସେବୀ ଅନୁଷ୍ଠାନର ଦଳପତି ଏବଂ ଶିଳ୍ପାନୁଷ୍ଠାନର ପ୍ରତିନିଧିଙ୍କୁ ନେଇ ଉଚ୍ଚ ସମୂହ ଅଗ୍ରଗତି କରାଇବା ସହ ଚାଷୀଦ୍ୱାରା ଜୁନ ସୁଧା ଜମି ପ୍ରସ୍ତୁତି ଓ ପ୍ରକଳ୍ପ ଦ୍ୱାରା ଗାତ ଖୋଳାଇବା ଏବଂ ଠିକ୍ ସମୟରେ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ସମାପନ କରାଇବେ । ଉଚ୍ଚ ଦଳ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହେବା ନେଇ ଏବଂ ଚାଷୀଙ୍କ ସ୍ୱାକ୍ଷର ସହ ପ୍ରମାଣପତ୍ରକୁ ସମ୍ପୃକ୍ତ କ୍ଷେତ୍ର ପରିଚାଳନା କେନ୍ଦ୍ରର ମୁଖ୍ୟଙ୍କ ନିକଟରେ ଦାଖଲ କରିବେ ।

ସମ୍ପୃକ୍ତ ଚାଷୀ ଜମି ପ୍ରସ୍ତୁତି ତଥା ଚାଷ, ସଫେଇ ଓ ସମସ୍ତ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ନମୁନା ଜନିତ ଜମିର ସୀମା ଚିହ୍ନଟ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କରିବେ । ସେ ଗାତ ଖୋଳା ଏବଂ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ସମୟରେ ଉପସ୍ଥିତ ରହିବେ ଓ ରୋପଣ ପରବର୍ତ୍ତୀ ମୃତ ଗଛ ଜାଗାରେ ପୁନଃ ରୋପଣ ସହ ଅମଳ ସମୟ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସମସ୍ତ ପରବର୍ତ୍ତୀ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ କାର୍ଯ୍ୟ ତୁଲାାଇବେ ।

ପ୍ରକଳ୍ପ ଦ୍ୱାରା ଚାଷୀଙ୍କୁ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ଦଲିଲ (ପରିଶିଷ୍ଟ-୭) ଯୋଗାଇ ଦିଆଯିବ ଏବଂ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଜମି ସକାଶେ ଚାଷୀ ନିଜେ ଉଚ୍ଚ ଦଲିଲକୁ ଠିକ ଭାବେ ଲେଖି ରଖିବେ ।

୯. ଅଂଶୀଦାର ବା କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ଅନୁଷ୍ଠାନମାନଙ୍କର ଦାୟିତ୍ୱ

ଚାଷ ଭିତ୍ତିକ ବନୀକରଣ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ ଚାଷୀଙ୍କୁ ରୋପଣ ନିମିତ୍ତ ଚାରା ଯୋଗାଇବା ସହ ଚାଷୀଙ୍କ ଜମିରେ ରୋପଣ କାମ (ଗାତ ଖୋଳିବା ଏବଂ ଚାରା ରୋପଣ କରିବା) ସମ୍ପାଦନ କରି କାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରଦର୍ଶନ ଅନୁଯାୟୀ ଦୁଇଟି ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ପ୍ରୋତ୍ସାହନ ରାଶି ପ୍ରଦାନ କରିବା ପ୍ରକଳ୍ପର ମୋଟାମୋଟି ଦାୟିତ୍ୱ ଅଟେ । ଅବଦାନ ଆକାରରେ ଚାଷୀ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ସକାଶେ ଜମି ଯୋଗାଇବା ସହ ଜମିର ପ୍ରସ୍ତୁତି, ଚାଷ କରିବା, ସଫେଇ ଏବଂ ରୋପଣ ପରବର୍ତ୍ତୀ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ଯଥା ବାଲୁଙ୍ଗା ଗଛର ନିରାକଣ, କୋଡ଼ାକୋଷା, ଖତ ସାର ଦେବା, ପାଣି ଦେବା, ମୃତ ଗଛ ସ୍ଥାନରେ ପୁନଃ ଚାରା ରୋପଣ, ଜଗାରଖା, ଲାଳନ ପାଳନ ତଥା ଅମଳ କରିବା ଦାୟିତ୍ୱ ତୁଲାାଇବେ ।

ଚାଷ ଭିତ୍ତିକ ବନାକରଣ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ ବିଭିନ୍ନ ଦାୟିତ୍ୱ ସମ୍ପନ୍ନ ବ୍ୟକ୍ତି ବା ଅନୁଷ୍ଠାନର କର୍ତ୍ତବ୍ୟକୁ ନିମ୍ନରେ ଦର୍ଶାଗଲା ।

ସାରଣୀ-୨.

କ୍ର.ସଂ	ଦାୟିତ୍ୱ ସମ୍ପନ୍ନ ବ୍ୟକ୍ତି ବା ଅନୁଷ୍ଠାନ	କର୍ତ୍ତବ୍ୟ
୧.	ପ୍ରକଳ୍ପ ପରିଚାଳନା କେନ୍ଦ୍ର ପି.ଏମ୍.ୟୁ (PMU)	<ul style="list-style-type: none"> ପରିଚାଳନାଗତ ଫର୍ମ ପ୍ରସ୍ତୁତି ଏବଂ ଖଣ୍ଡୀୟ ପରିଚାଳନା କେନ୍ଦ୍ର ଅନୁଯାୟୀ ଚାଷ ଭିତ୍ତିକ ବନାକରଣ ସମ୍ପନ୍ନୀୟ ତଥ୍ୟ ସଂଗ୍ରହ କର୍ମଚାରୀ, ସହଭାଗୀ ସ୍ୱେଚ୍ଛାସେବୀ ଅନୁଷ୍ଠାନ ଦଳ ଏବଂ ହିତାଧିକାରୀଙ୍କ ସାମର୍ଥ୍ୟ ବୃଦ୍ଧି ଅନୁଷ୍ଠିତ କରିବା ଚାଷ ଭିତ୍ତିକ ବନାକରଣ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ସକାଶେ ଖଣ୍ଡୀୟ ପରିଚାଳନା କେନ୍ଦ୍ରକୁ ଆର୍ଥିକ ଅନୁଦାନ ପ୍ରଦାନ କରିବା ଚାଷ ଭିତ୍ତିକ ବନାକରଣ ବିଭିନ୍ନ ନମୁନା ବୃକ୍ଷରୋପଣ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଗଛ ବଞ୍ଚିଥିବା ହାର ଏବଂ ବୃଦ୍ଧି ପ୍ରଦର୍ଶନକୁ ଭାଙ୍ଗି କରି ଚାଷୀଙ୍କୁ ପ୍ରାସାହନ ରାଶି ପ୍ରଦାନ କରିବା ।
୨.	ଖଣ୍ଡୀୟ ପରିଚାଳନା କେନ୍ଦ୍ର ଡି.ଏମ୍.ୟୁ (DMU)	<ul style="list-style-type: none"> ଅଶୁ ଯୋଜନା ପ୍ରସ୍ତୁତି ସମୟରେ ଖଣ୍ଡୀୟ ପରିଚାଳନା କେନ୍ଦ୍ର ଅଧୀନରେ ଥିବା ପ୍ରତ୍ୟେକ ବନ ସୁରକ୍ଷା ସମିତିର ହିତାଧିକାରୀଙ୍କ ତାଲିକା ପ୍ରସ୍ତୁତି କରିବା (ଏପେଣ୍ଡିକ୍ସ-1) କ୍ଷେତ୍ର ପରିଚାଳନା କେନ୍ଦ୍ର ଅନୁଯାୟୀ ତଥ୍ୟ ସମ୍ପନ୍ନୀୟ ବିଭିନ୍ନ ପରିଚାଳନାଗତ ଫର୍ମ ପୂରଣ କରିବା କର୍ମଚାରୀ, ସହଭାଗୀ ସ୍ୱେଚ୍ଛାସେବୀ ଅନୁଷ୍ଠାନ ଦଳ ଏବଂ ହିତାଧିକାରୀଙ୍କ ସାମର୍ଥ୍ୟ ବୃଦ୍ଧି ଅନୁଷ୍ଠିତ କରିବା ହିତାଧିକାରୀଙ୍କ ଜମିରେ ଚାଷ ଭିତ୍ତିକ ବନାକରଣ ଜନିତ ବୃକ୍ଷରୋପଣ କରିବା ଏବଂ ହିତାଧିକାରୀଙ୍କୁ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ସମ୍ପନ୍ନୀୟ ରେକର୍ଡ଼ ଓ ଫର୍ମ ଯୋଗାଇବା (ପରିଶିଷ୍ଟ-୭)
୩.	କ୍ଷେତ୍ର ପରିଚାଳନା କେନ୍ଦ୍ର ଏଫ.ଏମ୍.ୟୁ (FMU)	<ul style="list-style-type: none"> ଅଶୁ ଯୋଜନା ପ୍ରସ୍ତୁତି ସମୟରେ କ୍ଷେତ୍ର ପରିଚାଳନା କେନ୍ଦ୍ର ଅଧୀନରେ ଥିବା ପ୍ରତ୍ୟେକ ବନ ସୁରକ୍ଷା ସମିତିର ହିତାଧିକାରୀଙ୍କ ତାଲିକା ପ୍ରସ୍ତୁତି କରିବା ବନ ସୁରକ୍ଷା ସମିତି ଅନୁଯାୟୀ ଚାଷ ଭିତ୍ତିକ ବନାକରଣର ତଥ୍ୟ ସମ୍ପନ୍ନୀୟ ବିଭିନ୍ନ ପରିଚାଳନାଗତ ଫର୍ମ ପୂରଣ କରିବା ଚାଷ ଭିତ୍ତିକ ବନାକରଣର ତଥ୍ୟ ସମ୍ପନ୍ନୀୟ ଖାତା / ରେଜିଷ୍ଟର ପ୍ରସ୍ତୁତି କରିବା (ପରିଶିଷ୍ଟ-୮)
୪.	ସହଭାଗୀ ସ୍ୱେଚ୍ଛାସେବୀ ଅନୁଷ୍ଠାନ ପି.ଏନ୍.ଜି.ଓ (PNGO)	<ul style="list-style-type: none"> ଅଶୁ ଯୋଜନା ପ୍ରସ୍ତୁତି ସମୟରେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ବନ ସୁରକ୍ଷା ସମିତିର ହିତାଧିକାରୀଙ୍କ ତାଲିକା ପ୍ରସ୍ତୁତିରେ ସହଯୋଗ କରିବା ବନ ସୁରକ୍ଷା ସମିତି ଅନୁଯାୟୀ ଚାଷ ଭିତ୍ତିକ ବନାକରଣର ତଥ୍ୟ ସମ୍ପନ୍ନୀୟ ବିଭିନ୍ନ ପରିଚାଳନାଗତ ଫର୍ମ ପୂରଣ କରିବା କର୍ମଚାରୀ, ସହଭାଗୀ, ସ୍ୱେଚ୍ଛାସେବୀ ଅନୁଷ୍ଠାନ ଦଳ ଏବଂ ହିତାଧିକାରୀଙ୍କ ସାମର୍ଥ୍ୟ ବୃଦ୍ଧି ଅନୁଷ୍ଠିତ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ ସହଯୋଗ କରିବା

୫.	ବନ ସୁରକ୍ଷା ସମିତି (ଭି ଏସ୍ ଏସ୍) / ବ୍ୟକ୍ତି ବିଶେଷ	<ul style="list-style-type: none"> • ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଗ୍ରାମ ଗୁଡ଼ିକରେ ଚାଷ ଭିତ୍ତିକ ବନୀକରଣର ବିଭିନ୍ନ ନମୁନାର ଆବଶ୍ୟକତା ଏବଂ ସମ୍ଭାବନା ବିଷୟରେ ଆଲୋଚନା କରିବା । • ଓଡ଼ିଶା ବନାଞ୍ଚଳ ଉନ୍ନୟନ ପ୍ରକଳ୍ପ-ୱିଡ଼-ୱିଡ଼ ଅଣ୍ଟା ଯୋଜନା ନୀତି ନିୟମର ସାରଣୀ ୩୦ ଅନୁଯାୟୀ ପ୍ରତ୍ୟେକ ବନ ସୁରକ୍ଷା ସମିତିରେ ଚିହ୍ନଟ ହିତାଧିକାରୀଙ୍କ ତାଲିକା ପ୍ରସ୍ତୁତି କରିବେ • ବୃକ୍ଷରୋପଣ ସକାଶେ ଜମି ଜମା ରେକର୍ଡ, ଗ୍ରେସ୍ ମାନଚିତ୍ର ସହ ଦର୍ଶାଯାଇଥିବା ଫର୍ମ (ଏନେକ୍ସ-୮) ରେ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ନମୁନା ଏବଂ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାରି ଗଛର ତାଲିକା ସହ ଦରଖାସ୍ତ ପୂରଣ ନିମନ୍ତେ ଚାଷୀଙ୍କୁ ସହଯୋଗ କରିବେ
୬.	କାଗଜ କଳ	<ul style="list-style-type: none"> • ନିଜର ଆଇ.ଇ.ସି. (ବାର୍ତ୍ତା, ଶିକ୍ଷା ଓ ଯୋଗାଯୋଗ) ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ଉପକରଣ ଯୋଗାଇଦେବା ସହ ସମ୍ପ୍ରଦାୟର ଅଧିକାରୀଙ୍କୁ ବିନିଯୋଗ କରି ଖଣ୍ଡିତ ପରିଚାଳନା କେନ୍ଦ୍ରର ଅଧୀନରେ ଥିବା ଚାଷୀଙ୍କୁ ପ୍ରବର୍ତ୍ତାଇବାରେ ସହଯୋଗ କରିବେ । • ବୃକ୍ଷରୋପଣ କ୍ଷେତ୍ର ନିକଟରେ ସୁଲଭ ଏବଂ ଧାର୍ଯ୍ୟ ମୂଲ୍ୟରେ ଗୁଣାତୁଳ ଚାରା ଯୋଗାଇଦେବା • ଚାଷୀଙ୍କଠାରୁ ବଜାର ମୂଲ୍ୟରେ ଅମଳ ବସ୍ତୁକୁ କିଣି ନେବା • ହିତାଧିକାରୀ ଚାଷୀଙ୍କ ସାମର୍ଥ୍ୟ ବୃଦ୍ଧି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ ସହାୟକ ହେବା । • ଆବଶ୍ୟକ ସ୍ଥଳେ ଚାଷୀଙ୍କୁ ବ୍ୟାଙ୍କ ରଣ ସକାଶେ ଯୋଗାଯୋଗ କରାଇବା । • ପରିଚାଳନା ଏବଂ ସମୀକ୍ଷା ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ସହଯୋଗ କରିବା, ଚାଷୀ ତଥା ବୃକ୍ଷରୋପଣ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଜୀବିତ ଗଛ ହାର ଓ ଅଭିବୃଦ୍ଧି ସମ୍ବନ୍ଧରେ ସବିଶେଷ ତଥ୍ୟ ରଖିବା • ଅନ୍ୟ ଯେ କୌଣସି ଆବଶ୍ୟକ ସାମର୍ଥ୍ୟ ଯୋଗାଇଦେବା

୧୦. ଚାଷଭିତ୍ତିକ ବନୀକରଣର ବିଭିନ୍ନ ନମୁନା

ଓଡ଼ିଶା ବନାଞ୍ଚଳ ଉନ୍ନୟନ ପ୍ରକଳ୍ପ-ଦ୍ୱିତୀୟ ଅଧିକାରୀ ନିମ୍ନଲିଖିତ ଚାଷ ଭିତ୍ତିକ ବନୀକରଣ ନମୁନା କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ସକାଶେ ଧାର୍ଯ୍ୟ କରାଯାଇଛି -

- କ. କୃଷି-ଉଦ୍ୟାନ-ବନୀକରଣ (ମିଶ୍ରିତ) ନମୁନା
- ଖ. କାଷ୍ଠ ଉତ୍ପାଦନ ଜନିତ ନମୁନା
- ଗ. କାଗଜ ମଣ୍ଡ ସକାଶେ କାଠ ଉତ୍ପାଦନ ଜନିତ ନମୁନା
- ଘ. ଉଦ୍ୟାନ-ଅଣକାଷ୍ଠ ବନଜାତ ପଦାର୍ଥ ନମୁନା
- ଙ. ଜମି ସୁତ୍ରା-ବନ୍ଧ ନମୁନା

କ. (୧ ହେକ୍ଟର ଜମି ନିମିତ୍ତ) ଉଦ୍ୟୋଗ / ଜୀବିକା ଅଭିବୃଦ୍ଧି ସକାଶେ କୃଷି-ଉଦ୍ୟାନ-ବନୀକରଣ (ନିମିତ୍ତ) ନମୁନା :

୧. ଜମିର ଉତ୍ତର ଦିଗରେ ୪ ମିଟର X ୨ ମିଟର ବ୍ୟବଧାନରେ ୪୮୦ ଟି ଗଛ ହିସାବରେ କାଗଜ ମଣ୍ଡ ନିମିତ୍ତ କାଠ ସକାଶେ ନୀଳଗିରି / ଆକାଶିଆ ଇତ୍ୟାଦି ଜାତିର ଉଦ୍ଭିଦ ରୋପଣ କରାଯିବ ।
୨. ଉଦ୍ୟାନ (ଫଳ) ଜାତୀୟ ଉଦ୍ଭିଦ ତଥା ଅଁଳା, ବରକୋଳି, ପିଜୁଳି, ଲେମ୍ବୁ, ସଜନା, ଅମୃତଭଣ୍ଡା / କଦଳୀ / ଆମ୍ବ ଦକ୍ଷିଣ ଦିଗରେ ୮ ମିଟର X ୬ ମିଟର ବ୍ୟବଧାନରେ ୭୮ ଟି ଗଛ ଜମିର ଦକ୍ଷିଣ ଦିଗରେ ଏବଂ ପୂର୍ବରୁ ପଶ୍ଚିମ ଧାଡ଼ି ହିସାବରେ ରୋପଣ କରାଯିବ ।
୩. ଜମିର ଧାର / ଚତୁର୍ଦ୍ଧାଶ୍ରେ ୪ ମିଟର ବ୍ୟବଧାନରେ ୯୬ ଟି କାଷ୍ଠ ଜାତୀୟ ଚାରା ମୁଖ୍ୟତଃ ଶାଗୁଆନ ମେହୋଗାନୀ / ଗମ୍ଭାରୀ / ଶିଶୁ ଲଗାଯିବ ।
୪. ପ୍ରଥମ ୩ ବର୍ଷରେ ହରଡ଼ / ବୁଟ / ରାଶି ମଧ୍ୟବର୍ତ୍ତୀ ଧାଡ଼ି ଆକାରରେ ଲଗାଯିବ । ୪ର୍ଥ ବର୍ଷଠାରୁ ମଧ୍ୟବର୍ତ୍ତୀ ଧାଡ଼ି ଫସଲ ଆକାରରେ ସପୁରୀ / ଅଦା / ହଳଦୀ ଲଗାଯିବ । ଗୋଖାଦ୍ୟ ଜନିତ ଫସଲ ମଧ୍ୟ ଲଗା ଯାଇପାରିବ ।
୫. ପୁନଶ୍ଚ ଆୟ ବୃଦ୍ଧି ସକାଶେ ମହୁ ଚାଷ, ଜିଆ ଖତ ଚାଷ ଏବଂ ମାଟି ଆଳୁକୁ ମଧ୍ୟବର୍ତ୍ତୀ ଧାଡ଼ି ଫସଲ ଆକାରରେ ଚାଷ କରାଯାଇପାରିବ ।
୬. ଉଚ୍ଚ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ସକାଶେ ନକ୍ସାର ନମୁନା ଏବଂ ଆର୍ଥିକ ଅଟକଳ ପରିଶିଷ୍ଟ-୧ (କ) ଓ (ଖ) ରେ ଦିଆଯାଇଅଛି ।
୭. ନିଳଗିରି / ଆକାଶିଆକୁ ବୃକ୍ଷରୋପଣର ୪ର୍ଥ, ୮ମ, ୧୨ତମ ବର୍ଷରେ ପରିପକ୍ୱ ହେବା ପରେ ଅମଳ କରାଯିବ ।

ଖ. କାଷ୍ଠ ନିମିତ୍ତ ନମୁନା (୧ ହେକ୍ଟର ଜମି ସକାଶେ)

୧. କାଠ ନିମିତ୍ତ ଉଦ୍ଭିଦ ଯଥା ଶାଗୁଆନ / ମେହୋଗାନୀ / ଗମ୍ଭାରୀ / ଶିଶୁ କୁ ୪ ମିଟର X ୨.୫ ମିଟର ବ୍ୟବଧାନରେ ୧,୦୦୦ଟି ଗଛ ଲଗାଯିବ ।
୨. ପ୍ରଥମ ୩ ବର୍ଷରେ ହରଡ଼ / ବୁଟ / ରାଶି ମଧ୍ୟବର୍ତ୍ତୀ ଧାଡ଼ି ଆକାରରେ ଲଗାଯିବ । ୪ର୍ଥ ବର୍ଷ ଠାରୁ ମଧ୍ୟବର୍ତ୍ତୀ ଧାଡ଼ି ଫସଲ ଆକାରରେ ସପୁରୀ / ଅଦା / ହଳଦୀ ଲଗାଯିବ । ଗୋଖାଦ୍ୟ ଜନିତ ଫସଲ ମଧ୍ୟ ଲଗାଯାଇପାରିବ ।
୩. ପୁନଶ୍ଚ ଆୟବୃଦ୍ଧି ସକାଶେ ମହୁ ଚାଷ, ଜିଆ ଖତ ଚାଷ ଏବଂ ମାଟି ଆଳୁକୁ ମଧ୍ୟବର୍ତ୍ତୀ ଧାଡ଼ି ଫସଲ ଆକାରରେ ଚାଷ କରାଯାଇପାରିବ ।
୪. ଉଚ୍ଚ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ସକାଶେ ନକ୍ସାର ନମୁନା ଏବଂ ଆର୍ଥିକ ଅଟକଳ ପରିଶିଷ୍ଟ-୨ରେ ଦିଆଯାଇଛି ।
୫. ବୃକ୍ଷରୋପଣର ୧୫ରୁ ୨୦ ବର୍ଷ ପରେ ଅମଳ କରାଯିବ (ପ୍ରକଳ୍ପ ଅବଧି ପରେ)

ଗ. କାଗଜ ମଣ୍ଡ ନିମିତ୍ତ କାଷ୍ଠ ଜନିତ ନମୁନା (୧ ହେକ୍ଟର ଜମି ସକାଶେ)

୧. ୫ ମିଟର X ୨ ମିଟର ବ୍ୟବଧାନରେ କୋମଳ କାଠ (କାଗଜ ମଣ୍ଡ ନିମିତ୍ତ କାଷ୍ଠ) ଯଥା ନିଳଗିରି / ଆକାଶିଆ (୧୦୦୦ଟି) ବ୍ଲକ୍ (Block) ଆକାରରେ ରୋପଣ କରାଯିବ ।
୨. ପ୍ରଥମ ୩ ବର୍ଷରେ ହରଡ଼ / ବୁଟ, ରାଶି ମଧ୍ୟବର୍ତ୍ତୀ ଧାଡ଼ି ଆକାରରେ ଲଗାଯିବ । ୪ର୍ଥ ବର୍ଷଠାରୁ ମଧ୍ୟବର୍ତ୍ତୀ ଧାଡ଼ି ଫସଲ ଆକାରରେ ସପୁରୀ / ଅଦା / ହଳଦୀ ଲଗାଯିବ । ଗୋଖାଦ୍ୟ ଜନିତ ଫସଲ ମଧ୍ୟ ଲଗାଯାଇପାରିବ ।
୩. ପୁନଶ୍ଚ ଆୟ ବୃଦ୍ଧି ସକାଶେ ମହୁ ଚାଷ, ଜିଆ ଖତ ଛାଷ ଏବଂ ମାଟି ଆଳୁକୁ ମଧ୍ୟବର୍ତ୍ତୀ ଧାଡ଼ି ଫସଲ ଆକାରରେ ଚାଷ କରାଯାଇପାରିବ ।
୪. ଉଚ୍ଚ ବୃକ୍ଷ ରୋପଣ ସକାଶେ ନକ୍ସାର ନମୁନା ଏବଂ ଆର୍ଥିକ ଅଟକଳ ପରିଶିଷ୍ଟ-୩ରେ ଦିଆଯାଇଛି ।
୫. ନିଳଗିରି / ଆକାଶିଆ କୁ ବୃକ୍ଷ ରୋପଣ ୪ର୍ଥ , ୮ମ, ୧୨ତମ ବର୍ଷରେ ପରିପକ୍ୱ ହେବା ପରେ ଅମଳ କରାଯିବ ।

ଘ. ଉଦ୍ୟାନ (ଫଳ ଜାତୀୟ) - ଅଣ କାଷ୍ଠ ବନଜାତ ପଦାର୍ଥ ଉଦ୍ଭିଦ ଚାଷର ନମୁନା (୧ ହେକ୍ଟର ଜମି ସକାଶେ)

୧. କଲମି ଉଦ୍ୟାନ (ଫଳ ଜାତୀୟ) ଉଦ୍ଭିଦ ଏବଂ ଅଣ କାଷ୍ଠ ବନଜାତ ପଦାର୍ଥ ଉଦ୍ଭିଦ ଯଥା ଆମ୍ବ / ତେନ୍ତୁଳି / ଅଁଳା / ବେଲ / ଜାମୁ / କାଜୁ ୫ ମିଟର X ୫ ମିଟର ବ୍ରବଧାନରେ ବ୍ଲକ୍ (Block) ଆକାରରେ ୪୦୦ ଲେଖାଏଁ ଗଛ ଲାଗିବ ।
୨. ପ୍ରଥମ ୩ ବର୍ଷରେ ହରଡ଼ / ବୁଟ / ରାଶି ମଧ୍ୟବର୍ତ୍ତୀ ଧାଡ଼ି ଆକାରରେ ଲଗାଯିବ । ୪ର୍ଥ ବର୍ଷ ଠାରୁ ମଧ୍ୟବର୍ତ୍ତୀ ଧାଡ଼ି ଫସଲ ଆକାରରେ ସପୁରା / ଅଦା / ହଳଦୀ ଲଗାଯିବ । ଗୋଖାଦ୍ୟ ଜନିତ ଫସଲ ମଧ୍ୟ ଲଗାଯାଇପାରିବ ।
୩. ପୁନଶ୍ଚ ଆମ୍ବ ବୃଦ୍ଧି ସକାଶେ ମହୁ ଚାଷ, ଜିଆ ଖତ ଚାଷ ଏବଂ ମାଟି ଆଳୁକୁ ମଧ୍ୟବର୍ତ୍ତୀ ଧାଡ଼ି ଫସଲ ଆକାରରେ ଚାଷ କରାଯାଇପାରିବ ।
୪. ଉଚ୍ଚ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ସକାଶେ ନକ୍ସା ନମୁନା ଏବଂ ଆର୍ଥିକ ଅଟକଳ ପରିଶିଷ୍ଟ-୬ରେ ଦିଆଯାଇଛି ।

ଙ. ଜମି ହୁଡ଼ା / ବନ୍ଧ ନମୁନା

୧. ଯେଉଁ ଚାଷୀମାନେ ଜମି ହୁଡ଼ା / ବନ୍ଧରେ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ସକାଶେ ଇଚ୍ଛୁକ ଥିବେ ଏବଂ ଚାଷ ଜମିରେ ଖାଦ୍ୟ ଶସ୍ୟ ଉତ୍ପାଦନ ପାଇଁ ଆଗ୍ରହୀ ଥିବେ ସେମାନଙ୍କୁ ଏହି ନମୁନାରେ ଅର୍ଦ୍ଧଭୁକ୍ତ କରାଯିବ ।
୨. ଧାଡ଼ି ଆକାରରେ ୪ ମିଟର ବ୍ୟବଧାନରେ ଅନ୍ତତଃ ୧୦୦ଟି ଗଛ ଲାଗିବ ।
୩. ବୃକ୍ଷରୋପଣ ସକାଶେ ଜଙ୍ଗଲୀ ଉଦ୍ଭିଦ ଆକାରରେ ଶାଗୁଆନ / ମେହୋଗାନୀ / ଶିଶୁ / ଗମ୍ଭୀରୀ / ନାଳଗିରି / ଆକାଶିଆ ଏବଂ ଉଦ୍ୟାନ ଭିତ୍ତିକ ଉଦ୍ଭିଦ ଆକାରରେ ଆତ / ସଜନା / ଅମୃତଭଣ୍ଡା / ପିଜୁଳି / ବରକୋଳି / ଲେମ୍ବୁ ରୋପଣ କରାଯିବ ।

୧୧. ଚାଷୀଙ୍କୁ ପ୍ରୋତ୍ସାହନ ରାଶି

ଏହି ଯୋଜନାରେ ଉତ୍ତମ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ତଥା ଅଧିକ ଜୀବିତ ହାରକୁ ଭିତ୍ତି କରି ଚାଷୀଙ୍କୁ ପ୍ରୋତ୍ସାହନ ରାଶି ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇପାରିବ । ଏହି କ୍ଷେତ୍ରରେ ନିମ୍ନ ଲିଖିତ ବିଷୟକୁ ଦୃଷ୍ଟି ଦିଆଯିବ-

୧. ପ୍ରତ୍ୟେକ ଚାଷୀଙ୍କୁ ଜୀବିତ ହାରକୁ ଭିତ୍ତି କରି ପ୍ରୋତ୍ସାହନ ରାଶି ପ୍ରଦାନ ବ୍ୟବସ୍ଥା ସମ୍ପର୍କରେ ଅବଗତ କରାଯିବ ଯଦ୍ୱାରା ଚାଷୀମାନେ ଅଧିକ ଜୀବିତ ହାର ଏବଂ ଗଛର ଅଭିବୃଦ୍ଧି ଦିଗରେ ଉତ୍ସାହିତ ହେବେ ।
୨. ଉଚ୍ଚ ପ୍ରୋତ୍ସାହନ ରାଶି ପ୍ରଦେଶ ନିମନ୍ତେ କିନ୍ତୁ କ୍ଷତିପୂରଣ ବା ଭବିଷ୍ୟତରେ ବୃକ୍ଷରୋପଣରୁ ଅଂଶୀଦାର ହେବା ସକାଶେ ନୁହଁ ।
୩. ପ୍ରକୃତ ଦ୍ୱାରା ବୃକ୍ଷରୋପଣ କରାଯିବା ପରେ ଏଥିରୁ ସର୍ବାଧିକ ଉପକାର ପାଇବା ସକାଶେ ଏହାର ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ କରିବା ଚାଷୀର ଦାୟିତ୍ୱ ଅଟେ ।
୪. ବୃକ୍ଷରୋପଣ ପରବର୍ତ୍ତୀ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ଖର୍ଚ୍ଚ ତୁଲାାଇବା ସକାଶେ ଆବଶ୍ୟକ ସ୍ଥଳେ ଶିଳ୍ପାନୁଷ୍ଠାନ ଯୋଗ୍ୟ ଚାଷୀଙ୍କୁ ବ୍ୟାଙ୍କ ସଂଯୋଗାକରଣ କ୍ଷେତ୍ରରେ ସାହାଯ୍ୟ ଓ ସହଯୋଗ କରିବେ ।
୫. ଗୋଷ୍ଠୀ ବନୀକରଣ ଦଳ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରୋତ୍ସାହନ ରାଶି ପ୍ରଦାନ ସକାଶେ ରୋପିତ ଚାରା ଜୀବିତ ହାର ତଥା ଅଭିବୃଦ୍ଧି ବିଷୟରେ ଦ୍ୱିତୀୟ ବର୍ଷ ମୌସୁମୀ ପରବର୍ତ୍ତୀ (ଅକ୍ଟୋବର ଠାରୁ ଡିସେମ୍ବର) ସମୟରେ ପ୍ରଥମ ସ୍ତର ପରିଚାଳନା କରାଯିବ । ଦଳ ପ୍ରତ୍ୟେକ ସ୍ଥଳ ପରିଦର୍ଶନ କରି ୧୦୦% ଗଣନା କରି ଜୀବିତ ହାର, ଅଭିବୃଦ୍ଧି ତଥା ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ସମ୍ପର୍କରେ ତଥ୍ୟ ପ୍ରଦାନ କରିବେ । ସମ୍ପୃକ୍ତ କ୍ଷେତ୍ରର ପରିଚାଳନା କେନ୍ଦ୍ରର ମୁଖ୍ୟ ଅନ୍ତତଃ ୨୫% ନମୁନା ଆକାରରେ ଯାଞ୍ଚ କରିବେ । ନିମ୍ନରେ ଦର୍ଶାଯାଇଥିବା ଧାର୍ଯ୍ୟ ଅନୁଯାୟୀ ପ୍ରୋତ୍ସାହନ ରାଶି ପ୍ରଦାନ ସକାଶେ ଚାଷୀଙ୍କ ତାଲିକା ପ୍ରଦାନ କରିବେ ।

ସାରଣୀ ୩

ନମୁନା ପ୍ରକାର	ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ନିମିତ୍ତ ଗୁଣାବଳୀ	ଗଛଗୁଡ଼ିକର ଜୀବିତ ହାର ତଥା ଅଭିବୃଦ୍ଧି ସକାଶେ ପ୍ରୋତ୍ସାହନା ହାର
କୃଷି-ଉଦ୍ୟାନ-ବନାକରଣ (ମିଶ୍ରିତ) ନମୁନା	୯୦% ରୁ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ରୋପିତ ଚାରାର ଉତ୍ତମ ଅଭିବୃଦ୍ଧି କ୍ଷେତ୍ରରେ	ଗଛ ପିଛା ୩.୨୫
କାଷ ନିର୍ମିତ ନମୁନା		ଗଛ ପିଛା ୨.୪୦
କାଗଜ ମଣ୍ଡ ନିର୍ମିତ କାଷ ଜନିତ ନମୁନା		ଗଛ ପିଛା ୨.୪୦
ଉଦ୍ୟାନ (ଫଳ ଜାତୀୟ)- ଅଣ କାଷ ବନ ଜାତ ପଦାର୍ଥ ଉଦ୍ଭିଦ ଚାଷର ନମୁନା		ଗଛ ପିଛା ୫.୫୦
ଜମି ହୁଡ଼ା / ବନ୍ଧ ନମୁନା		ଗଛ ପିଛା ୨.୪୦

ପରିଚାଳନା ଏବଂ ପୁନଃ ଯାଞ୍ଚ ପରେ କ୍ଷେତ୍ର ପରିଚାଳନା କେନ୍ଦ୍ରର ମୁଖ୍ୟ ବନ ସୁରକ୍ଷା ସମିତି ଅନୁଯାୟୀ ଯୋଗ୍ୟ ଚାଷୀଙ୍କ ତାଲିକା ସହ ଆବଶ୍ୟକ ଅର୍ଥକୁ ଖର୍ଚ୍ଚିତ ପରିଚାଳନା କେନ୍ଦ୍ର ମୁଖ୍ୟଙ୍କ ନିକଟକୁ ପଠାଇବେ । ବନ ସୁରକ୍ଷା ସମିତି ଉପରୋକ୍ତ ଚାଷୀଙ୍କ ତାଲିକାକୁ ଭି ଏସ୍ ଏସ୍ (VSS) ଘରଠାରେ ପ୍ରଦର୍ଶନ କରାଇବେ ଏବଂ ସମ୍ପୃକ୍ତ ଚାଷୀଙ୍କୁ ଜଣାଇବେ । ଖର୍ଚ୍ଚିତ ପରିଚାଳନା କେନ୍ଦ୍ର ମୁଖ୍ୟ ଆବଶ୍ୟକ ଅର୍ଥ ବନ ସୁରକ୍ଷା ସମିତିକୁ ପ୍ରଦାନ କରିବେ ଏବଂ ସମିତି ସମ୍ପୃକ୍ତ ଚାଷୀଙ୍କ ବ୍ୟାଙ୍କ ଆକାଉଣ୍ଟକୁ ଅର୍ଥ ପ୍ରେରଣ କରିବେ । ଖର୍ଚ୍ଚିତ ପରିଚାଳନା କେନ୍ଦ୍ର ମୁଖ୍ୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଅର୍ଥ ହସ୍ତାନ୍ତର ହେବା ପରେ ଚାଷୀମାନେ ଯେପରି ପ୍ରୋତ୍ସାହନ ରାଶି ପାଇବେ ତାହା ବନ ସୁରକ୍ଷା ସମିତି ସୁନିଶ୍ଚିତ କରାଇବେ ।

ଗୋଷ୍ଠୀ ବନାକରଣ ଦଳ ଦ୍ୱାରା ଦ୍ୱିତୀୟ ତଥା ଶେଷ ପ୍ରୋତ୍ସାହନ ରାଶି ପ୍ରଦାନ ସକାଶେ ରୋପିତ ଚାରାର ଜୀବିତ ହାର ତଥା ଅଭିବୃଦ୍ଧି ବିଷୟରେ ୪ର୍ଥ ବର୍ଷ ମୌସୁମୀ ପରବର୍ତ୍ତୀ (ଅକ୍ଟୋବର ଠାରୁ ଡିସେମ୍ବର) ସମୟରେ ଦ୍ୱିତୀୟ ସ୍ତର ପରିଚାଳନା କରାଯିବ । ଦଳ ପ୍ରତ୍ୟେକ ସ୍ଥଳ ପରିଦର୍ଶନ କରି ୧୦୦% ଗଣନା କରି ଜୀବିତ ଗଛ ହାର, ଅଭିବୃଦ୍ଧି ତଥା ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ତଥ୍ୟ ପ୍ରଦାନ କରିବେ । ସମ୍ପୃକ୍ତ କ୍ଷେତ୍ର ପରିଚାଳନା କେନ୍ଦ୍ର ମୁଖ୍ୟ ଅନ୍ତତଃ ୨୫% ନମୁନା ଆକାରରେ ଯାଞ୍ଚ କରିବେ ଏବଂ ଡିସେମ୍ବର ମାସ ଶେଷ ସୁଦ୍ଧା ଯୋଗ୍ୟ ଚାଷୀଙ୍କ ରୁଡ଼ାନ୍ତ ତାଲିକାକୁ ଖର୍ଚ୍ଚିତ ପରିଚାଳନା କେନ୍ଦ୍ର ମୁଖ୍ୟଙ୍କ ନିକଟକୁ ପଠାଇବେ । ଖର୍ଚ୍ଚିତ ପରିଚାଳନା କେନ୍ଦ୍ର ମୁଖ୍ୟ ଆବଶ୍ୟକ ଅର୍ଥ ବନ ସୁରକ୍ଷା ସମିତିକୁ ପ୍ରଦାନ କରିବେ ଏବଂ ସମିତି ସମ୍ପୃକ୍ତ ଚାଷୀଙ୍କ ବ୍ୟାଙ୍କ ଆକାଉଣ୍ଟକୁ ଅର୍ଥ ପ୍ରେରଣ କରିବେ । ଖର୍ଚ୍ଚିତ ପରିଚାଳନା କେନ୍ଦ୍ର ମୁଖ୍ୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଅର୍ଥ ହସ୍ତାନ୍ତର ହେବା ପରେ ଚାଷୀମାନେ ଯେପରି ପ୍ରୋତ୍ସାହନ ରାଶି ପାଇବେ ତାହା ବନ ସୁରକ୍ଷା ସମିତି ସୁନିଶ୍ଚିତ କରାଇବେ । ନିମ୍ନରେ ଦର୍ଶାଯାଇଥିବା ଧାର୍ଯ୍ୟ ଅନୁଯାୟୀ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଚାଷୀଙ୍କୁ ପ୍ରୋତ୍ସାହନ ରାଶି ପ୍ରଦାନ କରାଯିବ ।

ସାରଣୀ-୪

ନମୁନା ପ୍ରକାର	ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ନିମିତ୍ତ ଗୁଣାବଳୀ	ଗଛଗୁଡ଼ିକର ଜୀବିତ ହାର ତଥା ଅଭିବୃଦ୍ଧି ସକାଶେ ପ୍ରୋତ୍ସାହନା ହାର
କୃଷି-ଉଦ୍ୟାନ-ବନାକରଣ (ମିଶ୍ରିତ) ନମୁନା	୯୦% ରୁ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ରୋପିତ ଚାରାର ଉତ୍ତମ ଅଭିବୃଦ୍ଧି କ୍ଷେତ୍ରରେ	ଗଛ ପିଛା ୫/-
କାଷ ନିର୍ମିତ ନମୁନା		ଗଛ ପିଛା ୩/-
କାଗଜ ମଣ୍ଡ ନିର୍ମିତ କାଷ ଜନିତ ନମୁନା		ଗଛ ପିଛା ୩/-
ଉଦ୍ୟାନ (ଫଳ ଜାତୀୟ)- ଅଣ କାଷ ବନ ଜାତ ପଦାର୍ଥ ଉଦ୍ଭିଦ ଚାଷର ନମୁନା		ଗଛ ପିଛା ୮/-
ଜମି ହୁଡ଼ା / ବନ୍ଧ ନମୁନା		ଗଛ ପିଛା ୫/-

୧୨. ପରିଚାଳନା ଏବଂ ସମୀକ୍ଷା

୧. ଚାଷ ଭିତ୍ତିକ ବନୀକରଣ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର ପ୍ରଗତି ସମ୍ବନ୍ଧରେ କ୍ଷେତ୍ର ପରିଚାଳନା କେନ୍ଦ୍ର ଓ ଖଣ୍ଡିୟ ପରିଚାଳନା କେନ୍ଦ୍ର ସ୍ତରରେ ମାସିକ ସମୀକ୍ଷା ସଭାରେ ଏବଂ ଆଞ୍ଚଳିକ ମୁଖ୍ୟ ବନ ସଂରକ୍ଷକଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଓ ପ୍ରକଳ୍ପ ପରିଚାଳନା କେନ୍ଦ୍ର ସ୍ତରରେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସମୟ ବ୍ୟବଧାନରେ ଆଲୋଚନା କରାଯିବ । ବୃକ୍ଷରୋପଣ ସମୟରେ କ୍ଷେତ୍ର ପରିଚାଳନା କେନ୍ଦ୍ରର ମୁଖ୍ୟ ବନ ସୁରକ୍ଷା ସମିତି ସ୍ତରରେ ଗୋଟିକ ପରେ ଗୋଟିଏ ଗୋଷ୍ଠୀ ବନୀକରଣ ଦଳ ସହ ସମୀକ୍ଷା କରିବେ ।
୨. ଚାଷ ଭିତ୍ତିକ ବନୀକରଣ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର ମାସିକ ପ୍ରଗତି ସମ୍ବନ୍ଧରେ କ୍ଷେତ୍ର ପରିଚାଳନା କେନ୍ଦ୍ରର ମୁଖ୍ୟଙ୍କୁ ଜଣାଇବା ସହଭାଗୀ ସ୍ୱେଚ୍ଛାସେବୀ ଅନୁଷ୍ଠାନର ଦଳପତିଙ୍କ ଦାୟିତ୍ୱ ଅଟେ । ଏନ୍‌ଜିଓ ଦଳପତି ଚାଷୀ / ଭିଏସ୍‌ଏସ୍ ଠାରୁ ସମସ୍ତ ନମୁନା ତଥ୍ୟ ସଂଗ୍ରହ କରିବେ । ସମସ୍ତ କ୍ଷେତ୍ରରେ ସଂଗୃହୀତ ତଥ୍ୟ ଚାରା ଉତ୍ପାଦନ କେନ୍ଦ୍ରର ଏବଂ ବୃକ୍ଷରୋପଣ କ୍ଷେତ୍ରର ତଥ୍ୟ ତଥା ଭିଏସ୍‌ଏସ୍ ଘୋଷଣାନାମା ସହ ତାଲିକାରେ ରହିବ ।
୩. କ୍ଷେତ୍ର ପରିଚାଳନା କେନ୍ଦ୍ର ଅନୁସାରେ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ଦଳ ତଥା ଭିଏସ୍‌ଏସ୍ ଅନୁଯାୟୀ ଚାଷୀମାନଙ୍କର ତଥ୍ୟକୁ ବୈଷୟିକ ସାମର୍ଥ୍ୟ ଏବଂ ବଜାର ସଂଯୋଗୀକରଣ ସକାଶେ ଖଣ୍ଡିୟ ପରିଚାଳନା କେନ୍ଦ୍ର ସ୍ତରରେ ରଖାଯିବ । ଶିଳ୍ପାନୁଷ୍ଠାନ ମଣ୍ଡଳ କାଠ ଚାଷୀଙ୍କ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ତଥ୍ୟ ରଖିବେ ଏବଂ ତ୍ରିଏମ୍‌ସ୍‌କୁ ଯୋଗାଇବେ ।
୪. ବୃକ୍ଷରୋପଣ ପୂର୍ବବର୍ତ୍ତୀ ଏବଂ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ସମୟରେ ଗୁଣାତୁଳ ଚାରା ତଥା ଗୁଣାତୁଳ ବୃକ୍ଷରୋପଣକୁ ଯାଞ୍ଚ କରିବା ନିମନ୍ତେ ଖଣ୍ଡିୟ ପରିଚାଳନା କେନ୍ଦ୍ର ମୁଖ୍ୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଏକ ଦଳ ଗଠନ କରାଯିବ ।
୫. ବୃକ୍ଷ ରୋପଣ କରୁଥିବା ହିତାଧିକାରୀଙ୍କ ତଥ୍ୟ ତଥା ଜମି ବିବରଣୀ, ଚାଷ ଭିତ୍ତିକ ବନୀକରଣର ନମୁନା, କ୍ଷେତ୍ରଫଳ ରୋପିତ ଚାରା ସଂଖ୍ୟା, ପ୍ରତ୍ୟେକ ରୋପଣ ସ୍ଥଳ ବହୁତୁଳର ଜି ପି ଏସ୍ ମାପ, ଜୀବିତ ଗଛ ହାର, ଏହାର ଅଭିବୃଦ୍ଧି ଇତ୍ୟାଦିକୁ ଚାଷ ଭିତ୍ତିକ ବନୀକରଣ ଉପାଦାନର ନେଟୱାର୍କ ଭିତ୍ତିକ ପରିଚାଳନା (Web based monitoring) ସକାଶେ ଓଡ଼ିଶା ବନାଞ୍ଚଳ ଉନ୍ନୟନ ସମିତି (OFSDS)ର ଆଇ ଏମ୍ ଏସ୍ ପୋର୍ଟାଲ (IMS portal)ରେ ଭରି କରାଯିବ । ବନ ସୁରକ୍ଷା ସମିତିର ସଭ୍ୟ, ସମ୍ପାଦକ, କ୍ଷେତ୍ର ପରିଚାଳନା କେନ୍ଦ୍ର ସଂଯୋଗକ (Field co-ordinator) ଏବଂ ବିଷୟବସ୍ତୁ ବିଶେଷଜ୍ଞ (ଜି.ଆଇ.ଏସ୍ / ଏମ୍.ଆଇ.ଏସ୍) ଖଣ୍ଡିୟ ପରିଚାଳନା କେନ୍ଦ୍ର ମୁଖ୍ୟଙ୍କ ତତ୍ତ୍ୱାବଧାନରେ ଉପରୋକ୍ତ ତଥ୍ୟକୁ ଠିକ୍ ଭାବେ ଦର୍ଶାଇବେ । ଏହି ଅନୁଯାୟୀ ଓଡ଼ିଶା ବନାଞ୍ଚଳ ଉନ୍ନୟନ ପ୍ରକଳ୍ପର ଜି.ଆଇ.ଏସ୍. ସେଲରେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସମୟ ବ୍ୟବଧାନ ଅନୁଯାୟୀ ବିଭିନ୍ନ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଭିତ୍ତିରେ ରିପୋର୍ଟ ସୂଚି / ପ୍ରସ୍ତୁତି କରାଯିବ ।

ପରିଶିଷ୍ଟ-୧(କ)

**ଓଡ଼ିଶା ବନାଞ୍ଚଳ ଉନ୍ନୟନ ପ୍ରକଳ୍ପ-ଦ୍ୱିତୀୟ ଅଧୀନରେ ଚାଷ ଭିତ୍ତିକ ବନାକରଣ ସକାଶେ ହେକ୍ଟର ପିଛା
 ଧାର୍ଯ୍ୟ ଖର୍ଚ୍ଚ ମୂଲ୍ୟ**

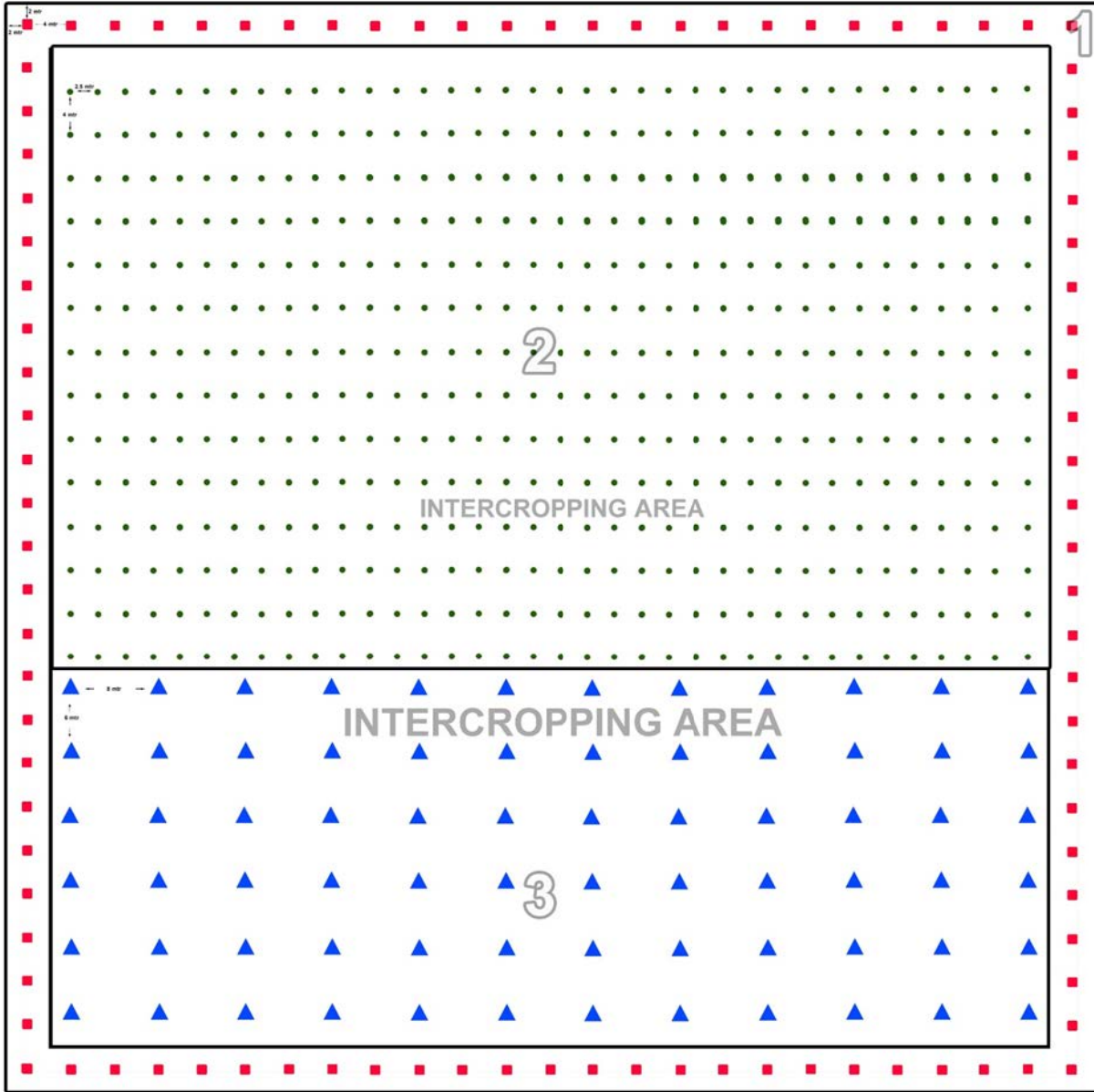
ନମୁନା-A -ଉଦ୍ୟୋଗ ଅଭିବୃଦ୍ଧି ସକାଶେ କୃଷି- ଉଦ୍ୟାନ ବନାକରଣ / ଉଦ୍ଭିଦ ରୋପଣ (ମିଶ୍ରିତ ନମୁନା) ନିମିତ୍ତ କୃଷି-ଭିତ୍ତିକ ବନାକରଣ / ଜଙ୍ଗଲ ଭିତ୍ତିକ ଉଦ୍ଭିଦ (ନୀଳଗିରି/ଆକାଶିଆ) କ୍ଷେତ୍ରଫଳ-୪୮ ହେକ୍ଟର-ବ୍ୟବଧାନ (୪ମି X ୨.୫ମି)-୪୮୦ ଟି ଗଛ ଶାଗୁଆନ / ମେହୋଗାନୀ / ଶିଶୁ (ଚର୍ତ୍ତୁପାର୍ଶ୍ୱରେ / ଧାରରେ, କ୍ଷେତ୍ରଫଳ - ୧୫ ହେକ୍ଟର - ୪ ମି ବ୍ୟବଧାନରେ - ୯୬ ଗଛ ଉଦ୍ୟାନ ଭିତ୍ତିକ ଉଦ୍ଭିଦ (ଅଁଳା/ବରକୋଳି / ପିଜୁଳି / ଲେମ୍ବୁ / ସଜନା / ଅମୃତ ଭଣ୍ଡା / କଦଳୀ / ଆମ୍ବ) କ୍ଷେତ୍ରଫଳ - ୩୬ ହେକ୍ଟର ବ୍ୟବଧାନ ୮ ମି X ୬ ମି - ୭୮ ଟି ଗଛ

କ୍ର.	କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ	ଶ୍ରମିକ / ଶ୍ରମ ଦିବସ	ବସ୍ତୁଗୁଡ଼ିକର ମୂଲ୍ୟ			ଟଙ୍କା ଆକାରରେ ସମୁଦାୟ ମୂଲ୍ୟ	ମନ୍ତବ୍ୟ
			ଏକକ ହାର (ଟଙ୍କାରେ)	ପରିମାଣ (ସଂଖ୍ୟାରେ)	ପରିମାଣ ଟଙ୍କାରେ		
୧	ଶାଗୁଆନ ଚାରାର ମୂଲ୍ୟ / ରୁଟ ଟ୍ରେନର୍ (ଜଙ୍ଗଲ ଜାତୀୟ)		୭	୯୬	୬୭୨	୬୭୨	ହାଇଡେକ୍ ନର୍ସରୀରେ ରୁଟ ଟ୍ରେନର୍ ଆକାରରେ କରାଯିବ
୨	(କାଗଜ କଳରୁ ପରିବହନ ସହ) ନିଳଗିରି ଚାରା ମୂଲ୍ୟ		୭	୪୮୦	୩୩୬୦	୩୩୬୦	କାଗଜ କଳରୁ / ବନ ବିଭାଗରୁ ସଂଗୃହ୍ୟ ହେବ
୩	ଉଦ୍ୟାନଭିତ୍ତିକ ଚାରାର ମୂଲ୍ୟ		୩୦	୭୮	୨୩୪୦	୨୩୪୦	ଉଦ୍ୟାନ ବିଭାଗ CHES (ICAR) ରୁ
୪	ସ୍ଥଳ ପ୍ରସ୍ତୁତି (ସଫେଇ, ଚାଷ)				୦	୦	ହିତାଧିକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା
୫	ଜଙ୍ଗଲ ଜାତୀୟ ଗଛ ସକାଶେ ଗାଡ ଖୋଲା (୩୦ ସେ.ମି. ସମତଳ)	୧୪.୪	୭	୪୮୦	୩୩୬୦	୩୩୬୦	ପ୍ରକଳ୍ପ ଦ୍ୱାରା କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେବ
୬	ଜଙ୍ଗଲ ଜାତୀୟ ଗଛ ବୋହିବା ଓ ପୋତିବା	୭.୫	୩୬	୪୮୦	୧୭୧୬	୧୭୧୬	ପ୍ରକଳ୍ପ ଦ୍ୱାରା କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେବ
୭	ଉଦ୍ୟାନ ଜାତୀୟ ଗଛ ଗାଡ ଖୋଲା (୪୫ ସେ.ମି ସମତଳ)	୬.୪	୨୨	୭୮	୧୭୧୬	୧୭୧୬	ପ୍ରକଳ୍ପ ଦ୍ୱାରା କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେବ
୮	ଉଦ୍ୟାନ ଜାତୀୟ ଗଛର ରୋପଣ	୧.୮	୬	୭୮	୪୬୮	୪୬୮	ପ୍ରକଳ୍ପ ଦ୍ୱାରା କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେବ
୯	ସାର ମୂଲ୍ୟ (୬୫୪ ଗଛ) ଗଛ ପିଛା ୫୦ ଗ୍ରାମ NPK କି ଗ୍ରା. ୨୪ ଟଙ୍କା ହାରରେ		୨୪	୩୨.୭	୭୮୪.୮	୭୮୪.୮	ପ୍ରକଳ୍ପ ଦ୍ୱାରା
୧୦	୨ୟ ବର୍ଷ (ମୃତ ଗଛ ସ୍ଥାନରେ ପୁନଃରୋପଣ ସହ)				୩୫୨୩.୨	୩୫୨୩.୨	ପ୍ରକଳ୍ପ ଦ୍ୱାରା
୧୧	ମଧ୍ୟବର୍ତ୍ତୀ ଧାଡ଼ି ଫସଲ ଆକାରେ ହରଡ଼ / ବୁଟ / ରାଶି / ସପୁରି / ଅଦା / ହଳଦୀ						ହିତାଧିକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କୃଷି / ଉଦ୍ୟାନ ବିଭାଗ ସହ ଏକତ୍ରିକରଣ ଯୋଜନାରେ
	ମୋଟ	୩୦.୧			୧୮୦୦୦	୧୮୦୦୦	

- ବି.ଦ୍ର.: ୧) ପ୍ରଥମବର୍ଷ ସକାଶେ ଗୋଟିଏ ଗଛ ପିଛା ମୂଲ୍ୟ ୨୨.୧୩୫ ଟଙ୍କା, ୨ୟ ବର୍ଷ ସକାଶେ ୫.୩୮୭ ଟଙ୍କା
 ୨) ଗୋଟିଏ ଗଛ ପିଛା ମୂଲ୍ୟ ଏବଂ ଜମିର କ୍ଷେତ୍ରଫଳ ଅନୁଯାୟୀ ମୋଟ ଖର୍ଚ୍ଚ ମୂଲ୍ୟ ନିରୂପଣ କରିହେବ
 ୩) ପ୍ରୋସାହନ ମୂଲ୍ୟ ଏବଂ ଜମିର କ୍ଷେତ୍ରଫଳ ଅନୁଯାୟୀ ମୋଟ ଖର୍ଚ୍ଚ ମୂଲ୍ୟ ନିରୂପଣ କରିହେବ। ଟ.୫,୪୦୦/ହେକ୍ଟର (୯୦% ଜାବିତ ହାରରେ) ଟ.୮.୨୫/ଗଛ ପିଛା କୃଷି ରୋପଣ ପ୍ରଥମ ବର୍ଷ ପରେ ଟ.୩.୨୫, ଦ୍ୱିତୀୟ ବର୍ଷ ପରେ ଟ.୫.୦୦

ପରିଶିଷ୍ଟ-୧(ଖ)

କୃଷି-ଉଦ୍ୟାନ-ବନୀକରଣ (ମିଶ୍ରିତ)- ଚାଷ ଭିତ୍ତିକ ବନୀକରଣ ୧ ହେକ୍ଟର ଜମି ଉପସ୍ଥାପନା ନମୁନା

ସଙ୍କେତ:

- କାଠ ଉତ୍ପାଦନ ନିମିତ୍ତ ଗଛ
- ▲ ଉଦ୍ୟାନ ଭିତ୍ତିକ ଗଛ
- କାଗଜ ମଞ୍ଚ କାଠ ନିମିତ୍ତ ଗଛ

- 1 କାଠ ଉତ୍ପାଦନ ନିମିତ୍ତ ବୃକ୍ଷ ରୋପଣ କ୍ଷେତ୍ରଫଳ (୦.୧୫ ହେକ୍ଟର) ବ୍ୟବଧାନ ୪ ମି. ହାରାହାରି ଗଛ ସଂଖ୍ୟା-୯୬
- 2 କାଗଜ ମଞ୍ଚ କାଠ ନିମିତ୍ତ ବୃକ୍ଷରୋପଣ କ୍ଷେତ୍ରଫଳ (୦.୪୮ ହେକ୍ଟର) ବ୍ୟବଧାନ ୪ ମି. X ୨୫ ମି. ଗଛ ସଂଖ୍ୟା ୪୮୦
- 3 ଉଦ୍ୟାନ ଭିତ୍ତିକ ଗଛ ରୋପଣ କ୍ଷେତ୍ରଫଳ (୦.୩୭ ହେକ୍ଟର) ବ୍ୟବଧାନ ୮ ମି X ୬ମି ହାରାହାରି ଗଛ ସଂଖ୍ୟା ୭୮

ପରିଶିଷ୍ଟ-୨(କ)

ଓଡ଼ିଶା ବନାଞ୍ଚଳ ଉନ୍ନୟନ ପ୍ରକଳ୍ପ-IB0Zud ଅଧୀନରେ ଚାଷ ଭିତ୍ତିକ ବନାକରଣ ସକାଶେ ହେକ୍ଟର ପିଛା ଧାର୍ଯ୍ୟ ଖର୍ଚ୍ଚ ମୂଲ୍ୟ

ନମୁନା-B : କାଠ ଉତ୍ପାଦନ ନିମିତ୍ତ ବୃକ୍ଷରୋପଣ

ଜଙ୍ଗଲ ଭିତ୍ତିକ ଉଦ୍ଭିଦ (ଶାଗୁଆନ / ମେହୋଗାନୀ/ଗନ୍ଧାରୀ / ଶିଶୁ) ବ୍ୟବଧାନ (୪ମି X ୨.୫ମି) - ୧୦୦୦ ଟି ଗଛ

ଅନ୍ତଃ ଧାଡ଼ି ଫସଲ : ପ୍ରଥମ ୩ ବର୍ଷରେ ହରଡ଼ / ବୁଟ / ରାଶି ମଧ୍ୟବର୍ତ୍ତୀ ଧାଡ଼ି ଆକାରେ ୪ର୍ଥ ବର୍ଷ ଠାରୁ (ସପୁରୀ / ଅଦା / କଦଳୀ)

କ୍ର.	କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ	ଶ୍ରମିକ / ଶ୍ରମ ଦିବସ	ବସ୍ତୁଗୁଡ଼ିକର ମୂଲ୍ୟ			ଟଙ୍କା ଆକାରରେ ସମୁଦାୟ ମୂଲ୍ୟ	ମନ୍ତବ୍ୟ
			ଏକକ ହାର (ଟଙ୍କାରେ)	ପରିମାଣ (ସଂଖ୍ୟାରେ)	ପରିମାଣ ଟଙ୍କାରେ		
୧	ଶାଗୁଆନ ଚାରାର ମୂଲ୍ୟ / ରୁଟ୍ ଟ୍ରେନର୍ (ଜଙ୍ଗଲ ଜାତୀୟ)		୭	୧୦୦୦	୭୦୦୦	୭୦୦୦	ହାଇଟେକ୍ ନର୍ସରୀରୁ ରୁଟ୍ ଟ୍ରେନର ଚାରା
୨	ସ୍ଥଳ ପ୍ରସ୍ତୁତି (ସଫେଇ, ଚାଷ)						ହିତାଧିକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା
୩	ଜଙ୍ଗଲ ଜାତୀୟ ଗଛ ସକାଶେ ଗାତ ଖୋଳା (୩୦ ସେମି ସମତଳ)	୧୪.୪	୭	୧୦୦୦	୭୦୦୦	୭୦୦୦	ପ୍ରକଳ୍ପ ଦ୍ୱାରା
୪	ଜଙ୍ଗଲ ଜାତୀୟ ଗଛ ବୋହିବା ଓ ପୋତିବା	୧୫	୩.୭	୧୦୦୦	୩୭୦୦	୩୭୦୦	ପ୍ରକଳ୍ପ ଦ୍ୱାରା
୫	ସାର ମୂଲ୍ୟ (୧୦୦୦ ଗଛ) ଗଛ ପିଛା ୨୫ ଗ୍ରାମ NPK କି.ଗ୍ରା ୨୫ ଟଙ୍କା ହାରରେ		୨୫	୨୫	୬୨୫	୬୨୫	ପ୍ରକଳ୍ପ ଦ୍ୱାରା
୬	ମୃତ ଗଛ ସ୍ଥାନରେ ପୁନଃ ଚାରା ରୋପଣ ଓ ରୋପଣ ପରବର୍ତ୍ତୀ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ						ହିତାଧିକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା
୭	ମଧ୍ୟବର୍ତ୍ତୀ ଧାଡ଼ି ଫସଲ ଅକାରେ ହରଡ଼ / ବୁଟ / ରାଶି / ସପୁରୀ / ଅଦା / ହଳଦୀ						ହିତାଧିକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କୃଷି / ଉଦ୍ୟାନ ବିଭାଗ ସହ ଏକତ୍ରିକରଣ ଯୋଜନାରେ
	ମୋଟ	୨୯.୪			୧୮୩୦୦	୧୮୩୦୦	

ବି.ଦ୍ର.: ୧) ପ୍ରଥମ ବର୍ଷ ସକାଶେ ଗୋଟିଏ ଗଛ ପିଛା ମୂଲ୍ୟ ୧୮ ଟଙ୍କା

୨) ପ୍ରୋସାହନ ମୂଲ୍ୟ - ହେକ୍ଟର ପିଛା ୫୫୦୦ ଟଙ୍କା (୯୦% ଜାବିତ ହାରକୁ ଭାତି କରି)

ଗଛ ପିଛା ୫.୫ ଟଙ୍କା (ପ୍ରଥମ ବର୍ଷ ରୋପଣ ପରେ ୨.୫ ଟଙ୍କା ଏବଂ ୨ୟ ବର୍ଷ ରୋପଣ ପରେ ୩ ଟଙ୍କା)

ପରିଶିଷ୍ଟ-୨ (ଖ)

ଚାଷ ଭିତ୍ତିକ ବନିକରଣ (କାଠ ଉତ୍ପାଦନ ନିମିତ୍ତ ବୃକ୍ଷରୋପଣ) ଓ ହେକ୍ଟର ଜମି ଉପସ୍ଥାପନା ନମୁନା

ବ୍ୟବଧାନ ୪ ମି ଗ ୨.୫ ମି

ହାରାହାରି ଗଛ ସଂଖ୍ୟା-୧୦୦୦

ସଙ୍କେତ

- କାଠ ଉତ୍ପାଦନ ନିମିତ୍ତ ଗଛ

ପରିଶିଷ୍ଟ-୩(କ)

ଓଡ଼ିଶା ବନାଞ୍ଚଳ ଉନ୍ନୟନ ପ୍ରକଳ୍ପ-ଦ୍ୱିତୀୟ ଅଧୀନରେ ଚାଷ ଭିତ୍ତିକ ବନାକରଣ ସକାଶେ
 ହେକ୍ଟର ପିଛା ଧାର୍ଯ୍ୟ ଖର୍ଚ୍ଚ ମୂଲ୍ୟ

ନମୁନା-C- କାଗଜ ମଣ୍ଡ କାଠ ନିମିତ୍ତ ଗଛ ରୋପଣ

ଜଙ୍ଗଲ ଭିତ୍ତିକ ଉଦ୍ଭିଦ (ନିଳଗିରି / ଆକାଶିଆ) ବ୍ୟବଧାନ (୫ମି X ୨ ମି) - ୧୦୦୦ ଟି ଗଛ

ଅନ୍ତତଃ ଧାଡ଼ି ଫସଲ - ପ୍ରଥମ ୩ ବର୍ଷରେ ହରଡ଼ / ବୁଟ / ରାଶି ମଧ୍ୟବର୍ତ୍ତୀ ଧାଡ଼ି ଆକାରେ ୪ର୍ଥ ବର୍ଷଠାରୁ ସପୁରୀ / ଅଦା / ହଳଦୀ

କ୍ର.	କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ	ଶ୍ରମିକ / ଶ୍ରମ ଦିବସ	ବସ୍ତୁଗୁଡ଼ିକର ମୂଲ୍ୟ			ଟଙ୍କା ଆକାରରେ ସମୁଦାୟ ମୂଲ୍ୟ	ମନ୍ତବ୍ୟ
			ଏକକ ହାର (ଟଙ୍କାରେ)	ପରିମାଣ (ସଂଖ୍ୟାରେ)	ପରିମାଣ ଟଙ୍କାରେ		
୧	ଶାଗୁଆନ ଚାରାର ମୂଲ୍ୟ / ରୁଟ୍ ଟ୍ରେନର୍ (ଜଙ୍ଗଲ ଜାତୀୟ)		୭	୧୦୦୦	୭୦୦୦	୭୦୦୦	ହାଇଟେକ୍ ନର୍ସରୀରୁ ରୁଟ୍ ଟ୍ରେନର୍ ଚାରା
୨	ସ୍ଥଳ ପ୍ରସ୍ତୁତି (ସଫେଇ, ଚାଷ)				୦	୦	ହିତାଧିକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା
୩	ଜଙ୍ଗଲ ଜାତୀୟ ଗଛ ସକାଶେ ଗାତ ଖୋଳା (୩୦ ସେମି ସମତଳ)	୧୪.୪	୭	୧୦୦୦	୭୦୦୦	୭୦୦୦	ପ୍ରକଳ୍ପ ଦ୍ୱାରା
୪	ଜଙ୍ଗଲ ଜାତୀୟ ଗଛ ବୋହିବା ଓ ପୋତିବା	୧୫	୩.୭	୧୦୦୦	୩୭୦୦	୩୭୦୦	ପ୍ରକଳ୍ପ ଦ୍ୱାରା
୫	ସାର ମୂଲ୍ୟ (୧୦୦୦ ଗଛ) ଗଛ ପିଛା ୨୫ ଗ୍ରାମ NPK କି.ଗ୍ରା ୨୪ ଟଙ୍କା ହାରରେ		୨୪	୨୫	୬୦୦	୬୦୦	ପ୍ରକଳ୍ପ ଦ୍ୱାରା
୬	ମୃତ ଗଛ ସ୍ଥାନରେ ପୁନଃ ଚାରା ରାପଣ ଓ ରୋପଣ ପରବର୍ତ୍ତୀ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ						ହିତାଧିକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା
୭	ମଧ୍ୟବର୍ତ୍ତୀ ଧାଡ଼ି ଫସଲ ଆକାରେ ହରଡ଼ / ବୁଟ / ରାଶି / ସପୁରୀ / ଅଦା / ହଳଦୀ						ହିତାଧିକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କୃଷି / ଉଦ୍ୟାନ ବିଭାଗ ସହ ଏକତ୍ରିକରଣ ଯୋଜନାରେ
	ମୋଟ	୨୯.୪			୧୮୩୦୦	୧୮୩୦୦	

ବି.କ୍ର.: ୧) ପ୍ରଥମ ବର୍ଷ ସକାଶେ ଗୋଟିଏ ଗଛ ପିଛା ମୂଲ୍ୟ ୧୮ ଟଙ୍କା

୨) ପ୍ରୋସାହନ ମୂଲ୍ୟ - ହେକ୍ଟର ପିଛା ୫୪୦୦ ଟଙ୍କା (୯୦% ଜୀବିତ ହାରକୁ ଭାଡ଼ି କରି)

ଗଛ ପିଛା ୫.୪ ଟଙ୍କା (ପ୍ରଥମ ବର୍ଷ ରୋପଣ ପରେ ୨.୪ ଟଙ୍କା ଏବଂ ୨ୟ ବର୍ଷ ରୋପଣ ପରେ ୩ ଟଙ୍କା)

ପରିଶିଷ୍ଟ-୩(ଖ)

ଚାଷ ଭିତ୍ତିକ ବନିକରଣ (କାଗଜ ମଣ୍ଡ କାଠ ଉତ୍ପାଦନ ନିମିତ୍ତ ବୃକ୍ଷରୋପଣ) ୧ ହେକ୍ଟର ଜମି ଉପସ୍ଥାପନା ନମୁନା

ବ୍ୟବଧାନ ୫ ମି X ୨ ମି

ହାରାହାରି ଗଛ ସଂଖ୍ୟା-୧୦୦୦

ସଙ୍କେତ

- କାଗଜ ମଣ୍ଡ କାଠ ଉତ୍ପାଦନ ନିମିତ୍ତ ଗଛ

ପରିଶିଷ୍ଟ-୪(କ)

**ଓଡ଼ିଶା ବନାଞ୍ଚଳ ଉନ୍ନୟନ ପ୍ରକଳ୍ପ-ଦ୍ୱିତୀୟ ଅଧୀନରେ ଚାଷ ଭିତ୍ତିକ ବନାକରଣ ସକାଶେ
ହେକ୍ଟର ପିଛା ଧାର୍ଯ୍ୟ ଖର୍ଚ୍ଚ ମୂଲ୍ୟ**

ନମୁନା-D: ଉଦ୍ୟାନ-ଅଣକାଷ ବନଜାତ ଦ୍ରବ୍ୟ ନମୁନା ଜନିତ ଗଛ ରୋପଣ

ଅଣକାଷ ବନଜାତ ଦ୍ରବ୍ୟ (NTFP) ଜାତିୟ ଉଦ୍ଭିଦ (ଆମ/ତେନ୍ତୁଳି / ଅଁଳା/ ବେଲ / ଜାମୁ / କାକୁ) ବ୍ୟବଧାନ ୫ମି X ୫ମି - ୪୦୦ ଗଛ

ଅନ୍ତତଃ ଧାଡ଼ି ଫସଲ - ପ୍ରଥମ ୩ ବର୍ଷରେ ହରଡ଼ / ବୁଟ / ରାଶି ମଧ୍ୟବର୍ତ୍ତୀ ଧାଡ଼ି ଆକାରେ ୪ର୍ଥ ବର୍ଷଠାରୁ ସପୁରୀ / ଅଦା / ହଳଦୀ

କ୍ର.	କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ	ଶ୍ରମିକ / ଶ୍ରମ ଦିବସ	ବସ୍ତୁଗୁଡ଼ିକର ମୂଲ୍ୟ			ଟଙ୍କା ଆକାରରେ ସମୁଦାୟ ମୂଲ୍ୟ	ମନ୍ତବ୍ୟ
			ଏକକ ହାର (ଟଙ୍କାରେ)	ପରିମାଣ (ସଂଖ୍ୟାରେ)	ପରିମାଣ ଟଙ୍କାରେ		
୧	ଅଣକାଷ ବନଜାତ ଦ୍ରବ୍ୟ ଉଦ୍ଭିଦ (କଲମି ଚାରା)		୩୦	୪୦୦	୧୨୦୦୦	୧୨୦୦୦	ଉଦ୍ୟାନ ବିଭାଗରୁ
୨	ସ୍ଥଳ ପ୍ରସ୍ତୁତି (ସଫେଇ, ଚାଷ)						ହିତାଧିକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା
୩	ଜଙ୍ଗଲ ଜାତୀୟ ଗଛ ସକାଶେ ଗାତ ଖୋଳା (୩୦ ସେମି ସମତ୍ତନ)	୧୪.୪	୭	୪୦୦	୨୮୦୦	୨୮୦୦	ପ୍ରକଳ୍ପ ଦ୍ୱାରା
୪	ଜଙ୍ଗଲ ଜାତୀୟ ଗଛ ବୋହିବା ଓ ପୋତିବା	୧୫	୩.୭	୪୦୦	୧୪୮୦	୧୪୮୦	ପ୍ରକଳ୍ପ ଦ୍ୱାରା
୫	ସାର ମୂଲ୍ୟ (୧୦୦୦ ଗଛ) ଗଛ ପିଛା ୨୫ ଗ୍ରାମ NPK କି.ଗ୍ରା ୨୫ ଟଙ୍କା ହାରରେ		୨୫	୨୦	୫୦୦	୫୦୦	ପ୍ରକଳ୍ପ ଦ୍ୱାରା
୬	ମୃତ ଗଛ ସ୍ଥାନରେ ପୁନଃ ଚାରା ରୋପଣ ଓ ରୋପଣ ପରବର୍ତ୍ତୀ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ						ପ୍ରକଳ୍ପ ଦ୍ୱାରା
୭	୨ୟ ବର୍ଷ କାର୍ଯ୍ୟ (ମୃତ ଗଛ ସ୍ଥାନରେ ପୁନଃ ଚାରା ରୋପଣ ଓ ରୋପଣ ସହ)				୧୨୫୦	୧୨୫୦	ହିତାଧିକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା
୮	ମଧ୍ୟବର୍ତ୍ତୀ ଧାଡ଼ି ଫସଲ ଆକାରେ ହରଡ଼ / ବୁଟ / ରାଶି / ସପୁରୀ / ଅଦା / ହଳଦୀ						ହିତାଧିକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କୃଷି / ଉଦ୍ୟାନ ବିଭାଗ ସହ ଏକତ୍ରିକରଣ ଯୋଜନାରେ
ମୋଟ		୨୯.୪			୧୮୦୦୦	୧୮୦୦୦	

ବି.ଦ୍ର.: ୧) ପ୍ରଥମ ବର୍ଷ ସକାଶେ ଗୋଟିଏ ଗଛ ପିଛା ମୂଲ୍ୟ ଟ ୧୮.୯୦ ଟଙ୍କା

୨) ପ୍ରୋସାହନ ମୂଲ୍ୟ - ହେକ୍ଟର ପିଛା ୫୫୦୦ ଟଙ୍କା (୯୦% ଜୀବିତ ହାରକୁ ଭାତି କରି)

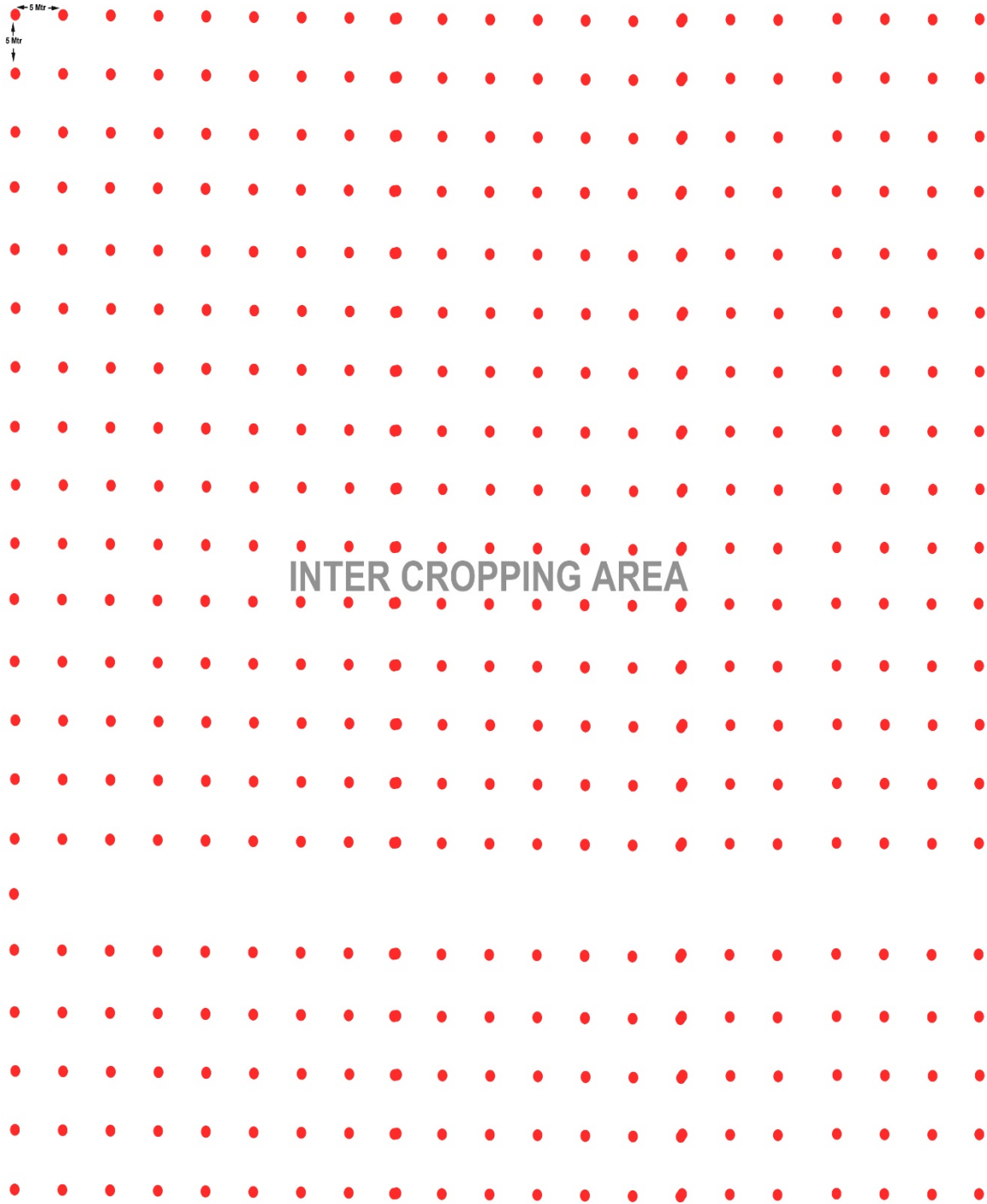
ଗଛ ପିଛା ୧୩.୫୦ ଟଙ୍କା (ପ୍ରଥମ ବର୍ଷ ରୋପଣ ପରେ ୫.୫୦ ଟଙ୍କା ଏବଂ ୨ୟ ବର୍ଷ ରୋପଣ ପରେ ୮ ଟଙ୍କା)

ପରିଶିଷ୍ଟ-୪(ଖ)

ଚାଷ ଭିତ୍ତିକ ବନିକରଣ (ଉଦ୍ୟାନ - ଅଣକାଷ ବନଜାତ ଦ୍ରବ୍ୟ ନମୁନା) ୧ ହେକ୍ଟର ଜମି ଉପସ୍ଥାପନା ନମୁନା

ବ୍ୟବଧାନ ୫ ମି x ୫ ମି

ହାରାହାରି ଗଛ ସଂଖ୍ୟା-୪୦୦

ସଙ୍କେତ

- ଉଦ୍ୟାନ-ଅଣ କାଷ ବନଜାତ ଦ୍ରବ୍ୟ ନିର୍ମିତ ଗଛ

ପରିଶିଷ୍ଟ-୫(କ)

**ଓଡ଼ିଶା ବନାଞ୍ଚଳ ଉନ୍ନୟନ ପ୍ରକଳ୍ପ-ଦ୍ୱିତୀୟ ଅଧୀନରେ ଚାଷ ଭିତ୍ତିକ ବନାକରଣ ସକାଶେ
ହେକ୍ଟର ପିଛା ଧାର୍ଯ୍ୟ ଖର୍ଚ୍ଚ ମୂଲ୍ୟ**

ନମୁନା-E: କୃଷି ବନାକରଣ (ଜଙ୍ଗଲ ଓ ଉଦ୍ୟାନ ଜାତୀୟ ଗଛ (ଶାଗୁଆନ୍ / ଶିଶୁ / ଗମ୍ଭୀରୀ / ମେହେଗାନି / ନିଳଗିରି) ମିଶ୍ରିତ ନମୁନା,
ଉଦ୍ୟାନ ଭିତ୍ତିକ ଗଛ (ପିଙ୍ଗୁଳି / ଲେମ୍ବୁ / ସଜନା / ଅଁଳା / ତେନ୍ତୁଳି) ବ୍ୟବଧାନ ୪ମି - ୧୦୦ ଗଛ ଜମି ହୁଡ଼ାରେ

ଜଙ୍ଗଲ ଗଛ-୭୫, ଏବଂ ଫଳ ଜାତୀୟ ଗଛ-୨୫

କ୍ର.	କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ	ଶ୍ରମିକ / ଶ୍ରମ ଦିବସ	ବସ୍ତୁଗୁଡ଼ିକର ମୂଲ୍ୟ			ଟଙ୍କା ଆକାରରେ ସମୁଦାୟ ମୂଲ୍ୟ	ମନ୍ତବ୍ୟ
			ଏକକ ହାର (ଟଙ୍କାରେ)	ପରିମାଣ (ସଂଖ୍ୟାରେ)	ପରିମାଣ ଟଙ୍କାରେ		
୧	ଶାଗୁଆନ ଚାରାର ମୂଲ୍ୟ / ରୁଟ୍ ଟ୍ରେନର୍ (ଜଙ୍ଗଲ ଜାତୀୟ)		୭	୭୫	୫୨୫	୫୨୫	ହାଇଡେକ୍ ନର୍ସରୀରୁ ରୁଟ୍ ଟ୍ରେନର ଚାରା
୨	ସ୍ଥଳ ପ୍ରସ୍ତୁତି (ସଫେଇ, ଚାଷ)						ହିତାଧିକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା
୩	ଜଙ୍ଗଲ ଜାତୀୟ ଗଛ ସକାଶେ ଗାଡ ଖୋଳା (୩୦ ସେମି ସମତଳ)	୧୪.୪	୭	୭୫	୫୨୫	୫୨୫	ପ୍ରକଳ୍ପ ଦ୍ୱାରା
୪	ଜଙ୍ଗଲ ଜାତୀୟ ଗଛ ବୋହିବା ଓ ପୋତିବା	୧୫	୩.୭	୨୫	୯୨.୫	୯୨.୫	ପ୍ରକଳ୍ପ ଦ୍ୱାରା
୫	ଉଦ୍ୟାନ ଭିତ୍ତିକ ଉଦ୍ଭିଦର ମୂଲ୍ୟ		୩୦	୨୫	୭୫୦	୭୫୦	ଉଦ୍ୟାନ ବିଭାଗ ଠାରୁ
୬	ଉଦ୍ୟାନ ଜାତୀୟ ଗଛ ସକାଶେ ଗାଡ ଖୋଳା	୬.୪	୨୨	୨୫	୫୫୦	୫୫୦	ଉଦ୍ୟାନ ବିଭାଗ CHES (ICAR) ରୁ
୭	ଉଦ୍ୟାନ ଜାତୀୟ ଗଛ ବୋହିବା ଓ ପୋତିବା	୧.୮	୬	୨୫	୧୫୦	୧୫୦	ହିତାଧିକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କୃଷି / ଉଦ୍ୟାନ ବିଭାଗ ସହ ଏକତ୍ରିକରଣ ଯୋଜନାରେ
୮	ସାର ମୂଲ୍ୟ (୧୦୦ ଗଛ) ଗଛ ପିଛା ୨୫ ଗ୍ରାମ NPK କି.ଗ୍ରା ୨୫ ଟଙ୍କା ହାରରେ		୨୪	୨.୫	୬୦	୬୦	ପ୍ରକଳ୍ପ ଦ୍ୱାରା
୯	ମୃତ ଗଛ ସ୍ଥାନରେ ପୁନଃ ଚାରା ରାପଣ ଓ ରୋପଣ ପରବର୍ତ୍ତୀ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ						ହିତାଧିକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା
୧୦	ଶସ୍ୟ ଜାତୀୟ ଫସଲ ଚାଷ						ହିତାଧିକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କୃଷି / ଉଦ୍ୟାନ ବିଭାଗ ସହ ଏକତ୍ରିକରଣ ଯୋଜନାରେ
	ମୋଟ		୩୭.୬		୨୬୫୨.୫	୨,୬୫୨.୫	

ବି.କ୍ର : ୧. ଉପରୋକ୍ତ ହିସାବ ଅନୁଯାୟୀ ଗଛ ପିଛା ମୂଲ୍ୟ “ ୨୬.୫୨ (ମିଶ୍ରିତ ନମୁନାରେ)

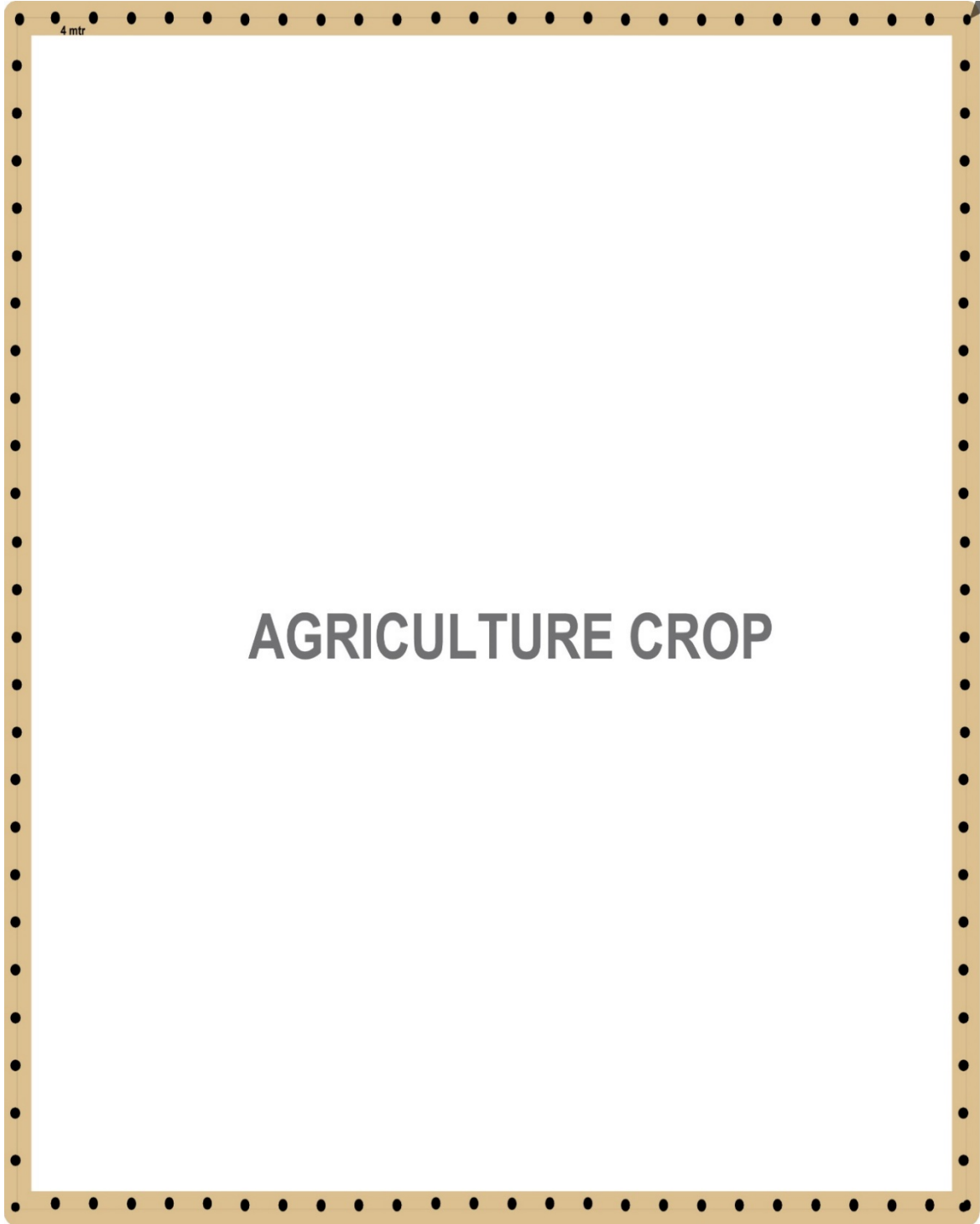
୨. କେବଳ ଜଙ୍ଗଲ ଜାତୀୟ / ଉଦ୍ୟାନ ଜାତୀୟ ଗଛ ରୋପଣକୁ ଭିତ୍ତି କରି ଯଥାକ୍ରମେ ଚାରା ପିଛା ମୂଲ୍ୟ ହିସାବ କରାଯିବ

୩. ପ୍ରୋସାହନ ମୂଲ୍ୟ - (୯୦% ଜୀବିତ ହାରକୁ ଭିତ୍ତି କରି) ଗଛ ପିଛା ୮.୨୫ ଟଙ୍କା (ପ୍ରଥମ ବର୍ଷ ରୋପଣ ପରେ ୩.୨୫ ଟଙ୍କା
ଏବଂ ୨ୟ ବର୍ଷ ରୋପଣ ପରେ ୫ ଟଙ୍କା)

ପରିଶିଷ୍ଟ-୫(ଖ)

ଚାଷ ଭିତ୍ତିକ ବନିକରଣ (ଜମି ହୁଡ଼ା / ବନ୍ଧ ନମୁନା) ଏ ହେକ୍ଟର ଜମି ଉପସ୍ଥାପନା ନମୁନା

ବ୍ୟବଧାନ ୪ ମି. ହାରାହାରି ଗଛ ସଂଖ୍ୟା-୧୦୦

ସଙ୍କେତ

- ଜଙ୍ଗଲ ଜାତୀୟ / ଉଦ୍ୟାନ ଭିତ୍ତିକ ଗଛ

ପରିଶିଷ୍ଟ-୬

ଓଡ଼ିଶା ବନାଞ୍ଚଳ ଉନ୍ନୟନ ପ୍ରକଳ୍ପ ଅଧୀନରେ ଚାଷ ଭିତ୍ତିକ ବନାକରଣ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ
ବନ ସୁରକ୍ଷା ସମିତି ସହ ରେଜିଷ୍ଟ୍ରାଭୁକ୍ତ କରିବା ସକାଶେ ଦରଖାସ୍ତ

୧. ଦରଖାସ୍ତକାରୀଙ୍କ ନାମ :

୨. ପିତା / ସ୍ଵାମୀଙ୍କ ନାମ :

୩. ଜନ୍ମ ତାରିଖ :

୪. ଲିଙ୍ଗ (ପୁରୁଷ / ସ୍ତ୍ରୀ) :

୫. ବୈବାହିକ ସ୍ଥିତି (ଅବିବାହିତ / ବିବାହିତ) :

୬. ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଠିକଣା
ଟେଲିଫୋନ ନଂ / ମୋବାଇଲ୍ /
ଇମେଲ୍ ଠିକଣା (ଯାହା ଉପଲବ୍ଧ ଅଟେ)

୭. ବୃତ୍ତି
(ଆଡୁ ନିଯୁକ୍ତି / ଚାଷୀ / ଘରଣୀ / ଛାତ୍ର /
ସରକାରୀ କର୍ମଚାରୀ / ବେସରକାରୀ କର୍ମଚାରୀ ଇତ୍ୟାଦି)

୮. ପରିଚୟ ପ୍ରମାଣ / ଫଟୋ ପରିଚୟ :

୯. ଜମିର ବିବରଣୀ
(କ) ଅବସ୍ଥିତି (ଜିଲ୍ଲା / ତହସିଲ / ଗ୍ରାମ) :
(ଖ) ଜମି ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ତଥ୍ୟ :
ଖାତା ନମ୍ବର :
କିସମ :
କ୍ଷେତ୍ରଫଳ (ଏକର / ହେକ୍ଟର) :
ଚଉହଦି : ଉତ୍ତର _____ ଦକ୍ଷିଣ _____
ପୂର୍ବ _____ ପଶ୍ଚିମ _____

୧୦. ଚାଷଭିତ୍ତିକ ବନାକରଣର ନମୁନା :

ଘୋଷଣା ନାମା

ମୁଁ ଶ୍ରୀଏତଦ୍ୱାରା ଘୋଷଣା କରୁଅଛି ଯେ ଦର୍ଶାଯାଇଥିବା ବିବରଣୀ ମୋର ସର୍ବୋତ୍ତମ ଜ୍ଞାନ ଓ ବିଶ୍ୱାସ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଠିକ୍ ଅଟେ । ମୋ ନିଜସ୍ୱ ଜମିରେ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ସକାଶେ ରାଜି ଅଛି ଏବଂ ଓଡ଼ିଶା ବନାଞ୍ଚଳ ଉନ୍ନୟନ ପ୍ରକଳ୍ପ ଅଧୀନରେ ଚାଷ ଭିତ୍ତିକ ବନାକରଣ ନୀତି ନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ଚାଷାଙ୍କ ଜମିରେ ଚାଷ, ସୁରକ୍ଷା ପ୍ରଦାନ, ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ଓ ପରିପକ୍ୱ ଅବସ୍ଥାରେ ଅମଳ ନେଇ ଥିବା ନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବା ସକାଶେ ରାଜି ଅଛି ।

ସ୍ଥାନ : ଦସ୍ତଖତ

ତାରିଖ : (ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ନାମ)

ସଂଲଗ୍ନ କରାଯାଇଥିବା ଦସ୍ତାବିଜ:

- (୧) ପରିଚୟ ପ୍ରମାଣ ପତ୍ର - ଭୋଗଟ ପରିଚୟ ପତ୍ର / ଆଧାର କାର୍ଡ/ସ୍ଥାନୀୟ ସରପଞ୍ଚ ବା ଓଡ଼ି ମେମ୍ବରଙ୍କଠାରୁ ପାଇଥିବା ପରିଚୟ ପ୍ରମାଣ ପତ୍ର (ଜେରକ୍ୱ କପି)
- (୨) ଆର୍ ଓ ଆର୍ ର ନକଲ
- (୩) ଜମି ଚଉହଦି ସହ ଟ୍ରେସ୍ ମାନଚିତ୍ର (ଦରଖାସ୍ତକାରୀଙ୍କ ପ୍ରମାଣିତ)
- (୪) ଅନ୍ୟ କୌଣସି ବିବରଣୀ (ଦର୍ଶାଯାଇପାରେ)

ଭି ଏସ୍ ଏସ୍ ବ୍ୟବହାର ସକାଶେ

ରେଜିଷ୍ଟ୍ରେସନ ଅନୁମୋଦିତ / ରେଜିଷ୍ଟ୍ରିଭୁକ୍ତ ତାରିଖ :.....

ବୃକ୍ଷରୋପଣ ରେକର୍ଡ୍ ପତ୍ର ଦିଆଯାଇ ନାହିଁ / ଦିଆଯାଇଅଛି

ତାରିଖ :.....

ବନ ସୁରକ୍ଷା ସମିତି ସଭାପତିଙ୍କ ସାକ୍ଷର

ପରିଶିଷ୍ଟ-୭

ଚାଷୀଙ୍କ ନିକଟରେ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ଜନିତ ଦଲିଲର ଆକୃତି

(ଢି ଏସ୍ ଏସ୍ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦାନ ସକାଶେ ଓଡ଼ିଶା ବନାଞ୍ଚଳ ଉନ୍ନୟନ ପ୍ରକଳ୍ପଠାରୁ ପାଇଥିବା ୨୧ ସେମି X ୨୮ ସେମି ମାପର କାର୍ଡ୍)

ଭାଗ-୧ (ବନ ସୁରକ୍ଷା ସମିତି ଦ୍ୱାରା ପୂରଣ ହେବ)

..... ବନାଞ୍ଚଳ (ଏଫ୍.ଏମ୍.ୟୁ) (ବଲକ)

..... ସେକ୍ସନ୍ ଗ୍ରାମ ପଞ୍ଚାୟତ

..... ବିଟ ଗ୍ରାମ

ନାମ ପ୍ଲଟ ନଂ.

ଠିକଣା ଖାତା ନଂ.

..... ମଉଜା କିସମ ନଂ.

..... କ୍ଷେତ୍ରଫଳ (ଏକର / ହେକ୍ଟର)

ଭାଗ-୨ (ଚାଷୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପୂରଣ ହେବ)

(କ) ବୃକ୍ଷରୋପଣ ଏବଂ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ସମ୍ବନ୍ଧରେ

ତାରିଖ	ବୃକ୍ଷରୋପଣ ଓ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ସମୟ କାଳ	ବୃକ୍ଷ ରୋପଣ ବିବରଣୀ						କାଟିତ ଗଛ ସଂଖ୍ୟା	ମତ୍ତବ୍ୟ
		ଉଦ୍ଭିଦ ପ୍ରକାରି	ରୋପିତ ଗଛ ସଂଖ୍ୟା	ଚାଷ ଭିତ୍ତିକ ବିକରଣ ନମୁନା ଏବଂ କ୍ଷେତ୍ରଫଳ (ହେକ୍ଟର)	ବୃକ୍ଷରୋପଣ ପରବର୍ତ୍ତୀ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ	ସର୍ବନିମ୍ନ ଓ ସର୍ବାଧିକ ଉଚ୍ଚତା (ମିଟର)	ସର୍ବନିମ୍ନ ଓ ସର୍ବାଧିକ ଦ୍ୟାମ (ସେ.ମି.)		
୧	୨	୩	୪	୫	୬	୭	୮	୯	୧୦

(ଖ) ଚାଷୀ ଦ୍ୱାରା ବିଭିନ୍ନ ସମୟରେ ଗଛ ବିକ୍ରି / ବାହାର କରାଯାଇଥିବା ଏବଂ ତାହାର ରେକର୍ଡ୍ ବିଷୟରେ

ବିକ୍ରି ତାରିଖ	ଅମଳ / ବାହାର କରାଯାଇଥିବା ଗଛ		ଆଦାୟ ହୋଇଥିବା କାଠ / ମଶ୍ଟ କାଠ		ମତ୍ତବ୍ୟ (ନିଜ ବ୍ୟବହାର / ବିକ୍ରି ସକାଶେ)
	ଗଛ ପ୍ରକାରି	ସଂଖ୍ୟା	କାଠ (ସି ଏଫ୍ ଟି / ସି ଏମ୍ ୟୁ) ବଲ୍ଲୁ (ସଂଖ୍ୟା)	ଜାଳ କାଠ (କ୍ୱିଣ୍ଟାଲ / ମେଟ୍ରିକ୍ ଟନ୍)	
୧	୨	୩	୪	୫	୬

(ଗ) ଉଦ୍ୟାନ ଭିତ୍ତିକ / ଅଣ କାଷ୍ଟ ବନଜାତ ପଦାର୍ଥ ସମ୍ବନ୍ଧରେ

ଅମଳ ହୋଇଥିବା ବର୍ଷ	ଗଛ ସଂଖ୍ୟା	ଗଛ ବିବରଣୀ		ଅମଳ ପରିମାଣ / ବାର୍ଷିକ ଆଦାୟ		ମତ୍ତବ୍ୟ (ଟଙ୍କା ଆକାରରେ ଆର୍ଥିକ ଆଦାୟ)
		ପ୍ରକାରି	ସଂଖ୍ୟା	ଆଦାୟ ବସ୍ତୁର ପରିମାଣ	କେଜି ପିଛା ମୂଲ୍ୟ	
୧	୨	୩	୪	୫	୬	୭

ପରିଶିଷ୍ଟ-୮

ଚାଷ ଭିତ୍ତିକ ବନୀକରଣ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ତଥ୍ୟ (କ୍ଷେତ୍ରୀୟ ପରିଚାଳନା ସମ୍ପା/ଏଫ.ଏମ୍.ୟୁ) ଦ୍ୱାରା ଲେଖାଯିବ

ଏଫ.ଏମ୍.ୟୁ.ର ନାମ :

ଭି.ଏସ୍.ଏସ୍.ର ନାମ	ଚାଷ ଭିତ୍ତିକ ବନୀକରଣର ରୋପଣ ବର୍ଷ	ହିତାଧିକାରୀଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା	ନମୁନା ପ୍ରକାର	ବୃକ୍ଷରୋପଣ କ୍ଷେତ୍ରଫଳ (ହେକ୍ଟର)	ରୋପିତ ଚାରା ସଂଖ୍ୟା
୧	୨	୩	୪	୫	୬

ଏପେଣ୍ଡିକ୍ସ : 1

ଚାଷ ଭିତ୍ତିକ ବନୀକରଣ ହିତାଧିକାରୀଙ୍କ ବିବରଣୀ :

ହିତାଧିକାରୀଙ୍କ ନାମ	ଅଧିନରେ ଥିବା ଜମି (ହେକ୍ଟର)	ଚାଷ ଭିତ୍ତିକ ବନୀକରଣ ସକାଶେ ପ୍ରସ୍ତାବିତ ଜମି (ହେକ୍ଟର)	ଚାଷ ଭିତ୍ତିକ ବନୀକରଣର ନମୁନା / ପ୍ରକାର	ରୋପିତ ହେବାକୁ ଥିବା ଗଛ ସଂଖ୍ୟା (ଜମି ଛୁଡ଼ାରେ)

ଓଡ଼ିଶା ବନାଞ୍ଚଳ ଉନ୍ନୟନ ପ୍ରକଳ୍ପ-ଦ୍ୱିତୀୟ ପର୍ଯ୍ୟାୟ

ଓଡ଼ିଶା ବନାଞ୍ଚଳ ଉନ୍ନୟନ ସମିତି

ଜଙ୍ଗଲ ଓ ପରିବେଶ ବିଭାଗ ଓଡ଼ିଶା ସରକାର

ଏସ୍.ଏଫ୍.ଟି.ଆର୍.ଆଇ କେନ୍ଦ୍ର, ଘାଟିକିଆ, ଭୁବନେଶ୍ୱର-୭୫୧୦୦୯